

DARBININKAS

Vol. LXIII, Nr. 47
Gruodis-December 1,

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Popiežius Jonas Paulius II, kalbėdamas lapkričio 26, sekmadienį, vidudienio audien-cijoj 60,000 miniai Šv. Petro aikštėj, sujaudintu balsu priminė, kad daugelis katalikų yra persekiojami dėl jų tikėjimo. Nors popiežius tiesiogiai neminėjo kraštų ir vyriausybių, Vatikano stebėtojai aiškiai tai pritaiko Sovietų kontroliuojamiems kraštams.

Izraelio ministerių kabinetas patvirtino JAV pasiūlytą taikos sutarties projektą tarp Egipto ir Izraelio, bet atmetė reikalavimą smulkiai apibrėžti Izraelio pasitraukimo eiga iš jo okupuoto vakarinio Jordano kranto ir Gazos ruožo. Toks vyriausybės nusistatymas leido Izraelio užs. reik. min. Moshe Dayan viešai pareikšti, kad Egiptui lieka tik tokią sutartį arba priimti arba at-mesti. Egiptas čia įžiūrėjo jam taikomą ultimatumą, ir jo laik-raštis paskelbė visą sutarties projektą.

San Francisco įsikūrusi ir į Gyana persikėlusį fanatišką reli-ginę socialinę sektą, vadovau-jama vyskupu pasiskelbusio James Warren Jones, plovė savo narių smegenis ir naudojo prievartą prieš sektos neįstiki-muosius. Šių reikalų tirti nuyk-ęs JAV atstovų narys Leo J. Ryan sektos narių buvo nužudytas. Taip pat buvo nužudyti ir su juo kartu nuykė LBC televizijos korespondentai Don Harris ir Robert Brown ir San Francisco Examiner laikraščio fotografas Greg Robinson, o keli kiti buvo sužeisti. Dėl šitų nu-žudymų sektos nariai buvo pa-raginti išgerti nuodingo gėralo ir susižudyti. Per 400 sektos pasekėjų išstom šeimom patari-mo paklausė ir nusižudė. Nu-sižudė ir pats sektos vadas ir gėralą paruošęs medicinos daktaras Lawrence Schacht.

Guyana yra buvusi Britani-jos kolonija Pietų Amerikoje, į ry-tus nuo Venecuelos. Dabar ji yra kooperatinė respublika, val-doma min. pirm-ko Linden For-bes Sampson Burnham ir remia-ma judosios rasės. Rytinių in-dėnų remiamas marksistas Cheddi Jagan vadovauja krašto opozicijai.

JAV vyriausybė pasiuntė į Guyana karo transporto lėktuvų ir karių žuvusiųjų lavonam į JAV atgabenti, nes daugumą sektos narių sudarė JAV pilie-čiai.

Kinijos Pekingo mieste ant sienų pasirodė atsišaukimai pra-dėjo kritikuoti Mao Tse-tungo politiką kultūrinės revoliucijos metu ir reikalauti, kad šios po-litikos vykdytojų veikla būtų rū-ppestingai ištirta nešališkos kom-sijos. Kartu yra puolamas ir dabartinis komunistų partijos pirmininkas Hua Kuo-feng, kuris savo metu buvo daug prisidėjęs prie dabartinio min. pirm-ko pavaduotojo Teng Hsio-ping sužlugdymo.

Sov. S-gos prez. Brežnevas įspėjo Britaniją nebandyti par-duoti Kinijai statmenai kylan-čių lėktuvų, nes tai galį turė-ti rimtų pasekmių. Kinija nori pirkti 90 tokių lėktuvų, bet Britanija jų parduoti be Nato valstybių sutikimo negali.

Sov. S-ga pasirašė su Etiopi-ja draugiškumo ir bendradar-biavimo sutartį, kuri įgalins Sov. S-gą dar labiau įsikišti į Afri-kos Rago srities reikalus. To-kias sutartis ji yra pasirašiusi su Angola, Mozambiku, Iraku, Indija ir Vietnamu.

JUNGTINĖM TAUTOM ĮTEIKTA PAVERGTŲ TAUTŲ REZOLIUCIJA

Ukrainiečių, lietuvių, latvių, estų ir baltgudžių pasaulinės organizacijos jau keletą metų dėjo pastangas paruošti doku-mentų rinkinį apie Sovietų Są-jungos nepatikimumą sutarčių sudaryme ir jų laužymą. Toks dokumentų rinkinys buvo iš-spausdintas ir pavadintas: "TO THE UNITED NATIONS GENERAL ASSEMBLY A RE-SOLUTION WITH APPEND-ED DOCUMENTS CONCERN-ING THE DECOLONIZA-TION OF THE UNION OF SOVIET SOCIALIST REPUB-LICS".

Didesnio formato 148 pusla-pių dokumentų rinkiny buvo reikalaujama, kad Sovietai irgi respektuotų žmogaus teises ir pasitrauktų iš okupuotų kraš-tų. Rezoliuciją su visa doku-mentacija buvo bandoma įteik-ti Jungtinių Tautų sekretoria-tui š.m. lapkričio 20. Dar lap-kričio 14 buvo gautas užtikri-nimas, kad ukrainiečių, lietu-vių, latvių, estų ir baltgudžių atstovai bus priimti Jungtinėse Tautose ir galės tą rezoliuciją įteikti. Tačiau lapkričio 17 pri-ėmimas buvo atšauktas.

Nors JT sekretariatas ir at-sisakė delegaciją priimti, mini-ma rezoliucija buvo įteikta Jung-tinių Tautų generalinės asam-b-lėjos 33-čios sesijos pirminin-kui Indalecio Leviano. Ją lapkri-čio 21 įteikė ukrainietis Yuri Shymko, prieš keletą savaičių išrinktas į Kanados parlamentą. New Yorke jis kaip tik ir pa-sinaudojo Kanados parlamenta-ro privilegija.

Minėta rezoliucija bus įteikta visom delegacijom ir 34-oj se-

(nukelta į 2 psl.)



JAV prezidento žmona R. Carter lapkričio 20 Baltuosiuose Rūmuose priėmė 260 lietuvių delegaciją, kuri jai įteikė gintaro karolių ir gėlių puokštę. Iš kairės: JAV LB krašto valdybos vicepirm. R. Česonis, LB Visuomeninių reikalų tarybos pirm. A. Zerr, JAV LB krašto valdybos pirm. A. Gečys, C. Zerr, R. Carter. Nuotr. J. Urbono

SUNKIAI PASIEKIAMA NIJOLĖ

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 34

Mordovijos lageryje Nijolė Sadūnaitė parašydavo savo dė-dei, gyvenančiam JAV, trumpus laiškučius. Daugumą tų at-virukų-laiškelių dėdės nepa-siekdavo. Nijolė taip pat ne-gavo nė vieno dėdės laiško.

Būdama ištėrime — Sibire Sadūnaitė gauna tik mažą dalį jai siunčiamų laiškų, bandero-lių, siuntinėlių. Jos rašyti laiškai adresatų taip pat dažnai nepasiekia.

1977 lapkričio 14 laiške Ni-jolė rašo: "Man rašyti Antano, Stefos ir kitų pirmieji laišškai dingo... Jų negavau ir turbūt negausiu. Daug laiko praėjo nuo jų išsiuntimo".

Kiek vėliau N. Sadūnaitė ra-šė: "Nežinau priežasties, nors ją nujauciu, kai kurie vilniečių laišškai ilgai užsibūna Vilniuje, o tik po to skrenda į Boguča-nus. Lapkričio 7 d. rašytas laiškas iš Vilniaus iškeliavo tik-tai lapkričio 12 d. ir Boguča-nuose buvo lapkričio 18 d."

1977 m. lapkričio 29 d. Ni-jolė rašė: "Mano laiškų (para-šiau šešis) negavo, tik atviru-čių kompleksą. Keista, kam jų prireikė, tų paprasčiausių lai-škučių!!! Nebuvo juose nieko įdomaus nė slapto..."

1978 m. balandžio 3 d. Sa-dūnaitė rašo: "Th. Sharf iš Va-karų Vokietijos parašė rusi-škai laišką centrinio pašto vir-šininkui, klausdama, kaip siųsti man siuntinėlius, koku adresu adresuoti, kad jų negrąžintų?"

Ji jau turi mano rašytą adresą, jį perfotografavo ir klijuoja ant man siunčiamo laiško voko. Prieteliui siuntinėlių dalį grąži-no atgal į užsienį su užrašu — "nepilnas adresas"... Bet tie siuntinėliai jau buvo Bogu-čanuose, o pašto darbuotojai mane pažįsta!"

1978 m. vasario 1 d. Clau-dia Damm iš Vakarų Vokietij-os Sadūnaitėi rašė: "Jau pus-antrų metų kas 14 dienų rašau Jums po laišką..." Nijolė ir Claudia Damm gavo tik tris laiškus. Nijolė jai rašė regist-ruotus laiškus 1978 vasario 22, kovo 11, balandžio 7 ir 21, o adresatė nė vieno Nijolės laiško negavo! "Claudijai Damm aš rašiau keturis regist-ruotus laiškus, o ji nė vieno negavo. Gražu! Šiandien vėl parašiau ir įdėjau savo nuotrau-ką, gal penktą laiškutį gaus! Na ir cenzūra! Aš be poros žo-džių ant atviruko nieko nera-šau. Vargšeliai saugumie-čiai... Nei gėdos, nei sąžinės kruopelytės nebeturi. Štai jų 'moralė'!"

1978 balandžio 21 Nijolė ra-šė: "Atėjo į centrinį paštą už-klausimas, kur dingo 1977 m. gruodžio 10 d. rašytas man lai-škas iš Vakarų Vokietijos. Už-klausimą rašė Benigna Kaiser. Jos laiško (registruoto su įtei-kimu) aš negavau. Pašte pasa-čian, kad aš to laiško negavau, o kur jis dingo, nežinau. Iš

Benignos negavau nė vieno lai-ško."

Prieš penkis mėnesius iš Iz-raelio Nijolei išsiuntė 1976 m. lietuvišką kalendorių, tačiau ji jo negavo. Kalendorius negrįžo ir siuntėjui.

Iš Vakarų Vokietijos Sadūnai-tė gauna maisto banderoles, ku-riose nuo įvairių maisto milte-lių mišinių nuplėšytos etiketės, — neaišku kaip vartoti. Cenzo-riai bijo net etikėčių su vokiš-kais užrašais. Banderolėse kaž-ko ieško, net celofaninius mai-šelius sudrasko, nors per juos viskas matosi, kas yra viduje.

1977 gruodžio 11 Erich Weiss iš Vakarų Vokietijos rašė Ni-jolei: "Mano pažįstami parašė Tau daug laiškų. Dėl mums ne-suprantamų priežasčių beveik visi mano pažįstamų Tau rašyti laišškai grąžino atgal į Vokietiją. Tu, brangi Nijole, negalvok, kad mes Tave užmiršome..."

Čia suminėjome tik mažą dalį pavyzdžių, kaip cenzūra elgiasi su Sadūnaitės laiškais, bandero-lėmis ir siuntinėliais. Saugumo cenzorių tikslas aiškus — bet kokiomis priemonėmis sutruk-dyti susirašinėjimui su Sadūnai-te. Ji neturi jauti vienminčių materialinės ir moralinės pa-ramos.

Pašto darbuotojai pageidauja, kad Sadūnaitės adresas būtų užrašomas rusų kalboje: SSSR Krasnojarskij kraj, 663430 Bogu-čany, Partizanskaja 17 kv. 1, Sadūnaitė, Nijolė, Jono.

IR PAŠILIAI TROKŠTA LAISVĖS

PAŠILIO, ALFONSO, VLADO, GYV. KLAIPĖDOJE, VASARO-TOJŲ 20, PAREIŠKIMAS LTSR AUKŠČIAUSIAJAI TARYBAI.

Mes, Pašilis Alfonsas, V., Pa-šilienė Birutė, J., Pašilis Sau-lius, A., jau dukart davėme do-kumentus dėl išvykimo į JAV pastoviam apsigyvenimui. Abu kartus gavome neigiamą atsaky-mą, todėl dar kartą prašome peržiūrėti mūsų šeimos išvyki-mo klausimą ir išspręsti teigia-mai.

Mano sūnus Pašilis, Aleksas, Alfonso, 1970 metais buvo areš-tuotas ir nuteistas keturiems metams laisvės atėmimo pagal LTSR BK 70 str. 1 d., bausmę atliekant griežto režimo patai-sos darbų stovykloje. 1971 m. balandžio mėn. mano dukte Pa-šilytė Audronė buvo pašalinta iš vidurinės mokyklos be tei-sės įstoti bet kur mokytis vien už tai, kad matė kaip Voro-nova Rima apliejo rašalu stendą, nors pačiai Voronovai už šį po-elgį buvo tik sumažintas elge-sys. Laikė tardymo Voronovai buvo teigiama, kad būtent Aud-ronė ją tokio elgesio pamokė, paskatino, nors tai ir Voronova nepatvirtino. Mane ir mano žmoną Pašilienę Birutę 1971

metais pašalino iš Klaipėdos Meno draugijos kaip "Liaudies priešus", pats pašalinimo klau-simas buvo svarstomas iš dviejų šimtų narių dalyvaujant še-šiams. Pagrindas — "blogas vai-kų auklėjimas". Sūnui grįžus iš bausmės vietos mano žmona kėlė klausimą grąžinimo į meno draugiją, tačiau iš Vilniaus buvo gautas atsakymas, kad esame pa-šalinti už "amoralų algesį", kas visiškai neatitinka tikrosios pa-dėties. Nuo 1970 iki 1978 me-tų imtinai mano namuose pra-vestos net penkios kratos, kurių metu buvo išimamos rašomosios mašinėlės, knygos, straipsniai, asmeniniai laišškai.

Ryšium su visais šiais pasto-viais konfliktais mūsų šeima jau eilę metų atsisako dalyvau-ti balsavimuose, ir skaitome, kad geriausia išeitis iš susida-riusios padėties mūsų išvykimas iš TSRS teritorijos į JAV, kur turime giminių ir jie mums pa-dės pradžioje įsikurti.

LTSR Aukščiausiąją Tarybą prašome peržiūrėti mūsų prašy-mą dėl išvykimo ir išspręsti teigiamai.

1978 spalio 22 d.

A. Pašilis

LIETUVOS KATALIKAI IR NAUJASIS POPIEŽIUS

Lietuvos katalikai džiaugiasi popiežiaus Jono Pauliaus II-ojo išrinkimu, — tokia antrašte tri-jų skilčių straipsnį paskelbė įtakingiausias Prancūzijos dien-raštis Le Monde.

Laikraščio korespondentas Daniel Vernet, kuris yra gerai susipažinęs su Lietuvos proble-momis, tuoj po naujo popie-žiaus išrinkimo lankėsi Vilniuj ir Kaune, siekdamas betarpiškai patirti Lietuvos katalikų įspū-džius apie naują Šventąjį Tė-vą. Nors Lietuvos laikraščiai popiežiaus Wojtylos išrinkimą tepaminėjo keliomis eilutėmis, rašo korespondentas, lietuvių katalikų sluoksniuose aiškiai pa-stebimas pasitenkinimas šiuo įvykiu.

Mes džiaugiamės naujuoju popiežium, pareiškė prancūzų korespondentui vienas lietuvis kunigas, nes esam tikri, kad jis bus arčiau mūsų. Juk Vil-nius ir Krokva amžių laiko-

tarpy buvo glaudžiai tarpusavy susirišę. Esam tikri, kad nauja-sis popiežius, kalbėjo lietuvis kunigas, rūpinsis mūsų reika-lais, mum padės.

Naujo popiežiaus pontifikato pradžios dieną, sekmadienį, ra-šo dienraščio Le Monde kores-pondentas, neuždarytosios Vil-niaus bažnyčios buvo ypač pil-nos tikinčiųjų. Viena moteris prie bažnyčios išdidžiai laikė iškėlusį naują popiežiaus spal-votą nuotrauką, greičiausiai gau-tą iš kaimyninio krašto. Vakarų Lietuvos gyventojai, rašo kores-pondentas, galėjo net tiesiogiai sekti per lenkų televiziją naujo popiežiaus pontifikato pradžios iškilmes.

Straipsny suglaustai primena-ma dabartinė religinė padėtis Lietuvoje. Pažymėjęs, kad dau-giau negu 85 procentai lietuvių yra katalikai, prancūzas žurna-listas paneigia oficialiosios prop-agandos tvirtinimą, kad tikėji-mą teįspazįsta tik senos mote-rys. Bažnyčiose, rašo korespon-dentas, yra daug jaunų žmonių, didelę tikinčiųjų dalį sudaro vyrai.

Tiesia, toliau rašo korespon-dentas, katalikų padėtis Lietu-voj nėra lengva. Pusę visų kraš-to bažnyčių pokario metais bu-vo uždarytos: Vilniuj, pavyz-džiui, iš buvusių trisdešimties bažnyčių tik aštuonios tėra ati-darytos kultūrai. Provincijoj padė-tis dar sunkesnė. Trūksta kuni-gų. Vienintelė dar tebeveikianti Kauno kunigų seminarija nėra pajėgi užpildyti senstančių ku-nigų eilių. Nuo karo pabaigos Lietuvoj nebuvo pastatytą nė viena nauja bažnyčia, išskyrus Klaipėdos bažnyčią, kuri tačiau yra paversta koncertų sale. Vai-kų katekizacija yra griežtai draudžiama.

Vyskupijų teisinė padėtis taip pat yra sudėtinga, rašo dienra-ščio Le Monde korespondentas, primindamas, jog vyskupas Ju-lijonas Steponavičius jau nuo 1960 metų yra ištremtas iš Vil-niaus arkivyskupijos. Tokia yra Lietuvos Katalikų Bažnyčios pa-dėtis, išrinkus naująjį popiežių.

Korespondentas primena, kad Šventasis Tevas Jonas Paulius II-asis, keliom dienom praėjus po jo išrinkimo į popiežius, pri-ėmė Romoj tuometu besilan-kančius du lietuvių vyskopus: Kauno vyskupą koadjutorių Liu-dą Povilonį ir Panevėžio vysku-pijos apaštalinį administratorių vyskupą Romualdą Krikščiūną.

Įtakingasis Prancūzijos dien-raštis Le Monde jau nebe pir-mą kartą paskelbia informacijų apie Lietuvą.

Savaitės įvykiai

JAV 36 karo laivų vykdomi pratimai prie Kubos vandenių taip paveikė Kubą, kad ji net buvo paskelbusi savo ginkluotų pajėgų parengties būklę.

Afganistano min pirm-ko Noor Mohammad Taraki vyriausybė vis labiau veržiasi į Sov. S-gos propaguojamą politinę sistemą. Buvusios vyriausybės šalininkai yra likviduojami, o krašto gyventojai terorizuojami. Net ir valstybės vėliava buvo pakeista nauja, mažai kuo tesiskirianti nuo Sov. S-gos vėliavos.

Sov. S-gos prez. Brežnevas ten besilankančiai JAV senatorių delegacijai pareiškė, kad Sov. S-ga prieš daugelį metų buvo išbandžiusi neutroninę bombą, bet nutarusi jos negaminti.

Buv. CIA žemo rango tarnautojas William Kampiles federalinio teismo buvo rastas kalnas pavogęs ir Sov. S-gai pardavęs JAV žvalgybinio satelito KH-11 aprašymą.

Danijos parlamentas suteikė jos valdomai Grenlandijos salai autonomiją. Saloj gyvena apie 48.000 eskimų.

Jugoslavija atsisakė V. Vokietijai perduoti ten sulaikytus V. Vokietijos ieškomus Baader-Meinhof grupės teroristus, nes V. Vokietija nesutiko Jugoslavijai išduoti Jugoslavijos ieškomų kroatų.

JAV ginkluotų pajėgų štabų viršininkai siūlo, kad būtų vėl atgaivinta jaunuolių registracija privalomai karo tarnybai karo atveju palengvinti.

Sov. S-ga paleido iš kalėjimo ten 1968 iš Britanijos tarnybos reikalais atvykusį ukrainietį Nikolai Šarygin ir leido jam išvykti.

Indijos karo transporto lėktuvas, gabenęs iš atostogų grįžtančius 78 kareivius, nukrito, ir visi keleiviai žuvo.

Britanijoje yra teisiamas buvęs liberalų partijos vadas Jeremy Thorpe už sąmokslimą nužudyti jį homoseksualizmu apkaltinusį Norman Scott.

Kubos prez. Fidel Castro pažadėjo paleisti iš kalėjimo dar 3.000 kubiečių, jei jie išvyks į JAV, ir kaltino JAV, kad jos per lėtai vykdančios paleistų kubiečių įkurdinimą.

Guyanos policija areštavo sekto narių Larry Leyton ir apkaltino jį atstovų rūmų nario Leo J. Ryan nužudymu.

Varšuvos pakto valstybių konferencija ragino greičiau užbaigti derybas dėl strat. ginklų apribojimo sutarties, siekti karinio atoslūgio Europoj ir sudaryti sąlygas kiekvienai valstybei rūpintis savo saugumu.

Sovietinės Rusijos respublikos aukšč. teismas patvirtino disidentui Aleksandriui Padrabinek paskirtą 5 m. tremties bausmę už Sov. S-gos šmeižimą. Jis pirmas paskelbė, kad Sov. S-ga naudoja psichiatriją režimo priešam nutildyti.

Etiopijos kariuomenei antrojo puolimo prieš Eritrejos partizanus pavyko išlaisvinti strateginį kelią.

Valst. sekr. Cyrus R. Vance pareiškė, kad JAV ir toliau rems Irano šacho pastangas atstatyti krašto ramybę, bet nesikiš į Irano vidaus reikalus. Jis pareiškė viltį, kad ir Sov. S-ga laikysis tokio nusistatymo.

Šeši JAV senatoriai, vadovaujami sen. Clairborne Pell, tarėsi su Čekoslovakijos parlamento nariais apie žmogaus teises ir reikalavo, kad chartos 77 vadovo Jaroslav Sabata teismas būtų viešas, bet jokių įsipareigojimų tuo reikalu iš jų negavo.

Britanijos min. pirm. James Callaghan pareiškė, kad jis, prez. Carter pritarus, ateinančiais metais sušauks visų Rodezijos partijų konferenciją Rodezijos ateičiai spręsti.

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Paskirtos premijos ar garbės raštai klasikinių dramos veikalų festivalio dalyviams Vilniuje: Šiaulių dramos teatro režisieriai A. Ragauskaitė — už M. Gorkio "Vasarotojus" ir P. Vaičiūno "Prisikėlimą"; Klaipėdos dramos teatro vyr. režisieriui P. Gaidžiui už M. Gorkio "Dugne", to pat teatro režisieriui M. Karkleliui — už K. Donelaičio "Metus"; Kauno dramos teatro vyr. režisieriui J. Vaitkui — už M. Gorkio "Paskutiniusius". Premija paskirta ir kompozitoriui O. Balakauskui — už muziką "Prisikėlimui". Nesigailėta dovanų ir pagyrimų ir atskiriems aktoriams: panevėžiečiams D. Banionui ir G. Karkai, kauniečiams G. Balandytei, V. Masalskiui, J. Onaitytei, V. Šinkariukui ir V. Valašiniui, vilniečiams R. Rimeikiui, E. Gabrėnaitėi ir R. Ramanauskui, klaipėdiečiams B. Gražiui, V. Paukštei, šiauliečiui P. Steponavičiui, rusų teatro aktoriiui L. Vladimirovui. Teatralams smulkesnių dovanų paskyrė ir Vilniaus pramonės įmonės. Premijos buvo įteiktos iškilmingame posėdyje Meno darbuotojų rūmuose. Kalbas pasakė kultūros ministeris J. Bielinis ir partijos centro komiteto kultūros skyriaus vedėjas Sigizmundas Šimkus.

— Kultūros ministerija buvo paskelbusi pučiamųjų orkestrų plokštelių konkursą. Premijas laimėjo: J. Navakausko "Sportinis maršas" ir "Jaunimo šokis", J. Tamulyno "Šventinė uvertiūra", J. Juozapavičiaus "Fantazija", A. Raudonikio "Jaunystė" ir B. Gorbulskio "Pavasario vėjas". Konkurso laimėtojai rekomenduojami 1980 metų Lietuvos dainų šventei.

— Lapkričio 4 Vilniaus valstybinėje filharmonijoje buvo kompozitoriaus A. Rekašiaus autorinis vakaras, skirtas jo 50 me-

tų amžiaus sukakčiai. Koncertinę programą atliko Filharmonijos sinfoninis orkestras, Kauno valstybinis choras, Vilniaus kvartetas, pučiamųjų kvintetas, "Ąžuoliukų" ir "Liepaičių" chorai ir dainininkė R. Mačiūtė. Dirigavo J. Domarkas.

— Okupuotos Lietuvos spaudoje paminėta žymiosios lietuvių teatro aktorės Onos Rymaitės (mirusios 1950) 80-ies metų gimimo sukaktis. Teatrologas Antanas Vengris ta proga paskelbė platoką straipsnį (Literatūra ir Menas, 41-43 nr.), kuriame duodama ištraukų iš artistės laiškių ir iš jai rašytų žymesnių Lietuvos žmonių laiškių (A. Vienuolio, J. Lindės-Dobilo, K. Inčičiaus, B. Dauguviečio, J. Tysliavos). Spausdinama nuotraukų, paimtų iš artistės archyvo, keliama mintis per karus išlikusioje jos sodybėlėje Kauno pakraštyje įsteigti Kauno scenos veteranų muziejėli.

— Panevėžio dramos teatras sezoną pradėjo V. Šekspyro "Audra". Netrukus bus statoma nauja J. Grušo drama "Requiem bajorams", vaizduojanti mūsų aukštesniojo luomo attitūrimą nuo tautos. Scenos šviesą išvys ir B. Ruogos lyrinė drama "Pavasario giesmė".

— Vilniaus respublikinėje bibliotekoje surengta paroda paminėti žymiojo Vilniaus universiteto astronomo M. Počobuto 250 metų gimimo sukakčiai. Renginyje jungiamas su universiteto 400 metų sukaktimi.

— 1978 metų Komjaunimo premija paskirta Sauliaus Sondeckio vadovaujamam Lietuvos kameriniam orkestrui — "už aukštą profesinį meistriškumą ir didelį darbą estetiškai auklėjant jaunimą".

— Socialistinio darbo didvyrio vardas, Lenino ordinas ir pjautuvo ir kūjo aukso medalis Sovietų Sąjungos Aukščiausios tarybos įsaku, suteiktas Kauno

respublikinės ligoninės vyriausiam gydytojui Petrui Jašinskui — "už didelius nuopelnus vystant liaudies sveikatos apsaugą".

— Sauliaus Šaltenio pjesė "Škak, mirtie, visados škak" suvaidinta Maskvos K. Stanislavskio vardo teatre. Režisavo B. Morozovas.

— Spaudoje giriamasi, kad okup. Lietuvoje per metus išleidžiama 1300 pavadinimų knygų. Jų tiražas — 16 milijonų egzempliorių. Leidžia 4 leidyklos: Vaga, Mintis, Moks-las, Šviesa. Tik nerašoma, kiek tarp tų leidinių yra bevečių propagandinių brošiūrų, ateistinių leidinių. Gerų knygų išleidžiama ne per daugiausia. Gera knyga tuojuo virsta deficitine preke, nes geroms knygoms yra gana ribotos popie-riaus kiekis.

— Dailininkas K. Žoromskis, lankydamasis Lietuvoje, Gimta-jame Krašte pagyrė Vilniaus senamiesčio tvarkymą ir Vilniaus tiltus. Šiaip daugiausia su Si-gitu Krivicku kalbėjosi apie savo kūrybos kelią. Grįžtas į New Yorką, kur dirbas, bet jo na-mai esąs Vilnius. Lietuvoje lan-kėsi ir Aidų redaktorius dr. J. Girmius. Buvo globojamas "Tė-viškės" draugijos.

— Lietuvos kino studijos su-suktas vaidybinis filmas, sukurtas pagal V. Bubnio romaną "Nesėtų rugių žydėjimas", leidžiamas rodyti visose Sovietų Sąjungoje. Scenarijaus autorius ir režisierius — M. Giedrys. Taip pat į sąjunginį ekraną priimtas ir ateistinio turinio fil-mas "Pasigailėk mūsų", sukurtas pagal V. Radaičio apysaką "Mano Galilėjus". Režisierius — A. Araminas.

— Maskvos vykdomojo komi-teto malonė okupuotai Lietuvai: viena didžiųjų judėjimo gatvių pavadinta Lietuvos bulvaru, o kita mažesnė gatvė gavo Vil-niaus gatvės vardą. Anksčiau Maskvoje jau yra atsiradusios Donelaičio, Salomėjos Neries, Nemuno gatvės.

— Spaudoje rašoma, kad praėjusią vasarą Palangoje vasarojo 400 tūkstančių žmonių. Daugumas jų atvyko su kelia-lapiais. Kai būsią baigti statyti papildomieji Vanagupės, Šven-tosios, Kunigiškių, Mončiškės ir Nemirsetos kurortai, tai Lie-tuvos pajūryje galėsia tuo pačiu metu vasaroti apie 100 tūkstan-čių žmonių. Suprantama, kad to-kia daugybė vasarotojų užplūs ne iš Lietuvos, bet iš "pla-čiosios tėvynės", ir lietuviškame pajūryje skambės rusų kalba.

— Kasinėjant Narkūnų pila-kalnį prie Utenos, rasta žalva-rio amžiaus metalo apdirbimo vieta: liejimo formos, krosnelių liekanos, samteliai. Radinių apa-rašymas paskelbtas "Lietuvos TSR archeologijos atlaso" IV to-me, išėjusiame šiais metais. Iš viso tame leidinyje yra 120 archeologinių žemėlapių, apa-rašyta per 10 tūkstančių radinių.

— Vilniuje prieš pat Spalio šventės baigta statyti turistinė geležinkelio stotis, kuri skirta aptarnauti turistams iš "plačiosios tėvynės". Čia atvyks "draugystės traukiniai". Pirmieji į tą stotį specialiu traukiniu atvyko Leningrado turistai.

(nukelta į 4 psl.)

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsluntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageidaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiad. ir penktad. nuo 12 iki 6 val. Šeštad. nuo 10 val. iki 4 val. Kitomis dienomis — susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 268-1594. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų vakarais (516) 757-4296. Antrad. 2-8 val. vak., šeštad. 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, New-ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Pa-ruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliui pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMININĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garsza Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsina mos koplyčios. Jau trečia Garszvos šei-mos generacija yra New York State laido tuvių direktoriai ir balza-muotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurioj miesto daly.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės na-mų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos, Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tor-tai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinėlės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, compute-riai, jv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir fir-mų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Lietuviška REAL ESTATE įstaiga St. Petersburg, Floridoj ANGELÉ E. KARNIENĖ Broker-Realtor 3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Fla. 33706 Telef. (813) 360-2448, vakare (813) 345-2738 Rezidencijos-Moteliai-Skiypai Apartmentai-Kondominijumai Nuomavimas — Notary Public	
--	---

NAUJAUSIUS 1979 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7 v.v. 97.9 FM bangomis. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 v.v. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Moun-ainside, N.J. 07092. Tel. 201 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių par-duotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spau-dos kioskas.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJO-SE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ. Fasolino MEMORIALS 66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUÉENS Phones: 326-1282 326-3150 TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE	KVEČAS JONAS 1933 + 1976
---	--

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA ● LĖKTUVAI ● LAIVAI (CRUISES) ● TRAUKINIAI (AMTRAK) ● AUTOBUSAI ● NUOMOJAMOS MAŠINOS ● VIEŠBUČIAI ● IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS ● GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE 2129 KNAPP STREET BROOKLYN, N.Y. 11229 TEL.: (212) 769-3300
--



New Yorke lapkričio 26 prie Sovietų ambasados prie JT demonstravo ukrainiečiai, latviai, lietuviai, estai, baltgudžiai ir kiti prijaučiantieji.

JUNGTTINĖM TAUTOS ĮTEIKTA PAVERGTŲ TAUTŲ REZOLIUCIJA

(atkelta iš 1 psl.)

Siųsioj bus reikalaujama iškelti Sovietų Sąjungos dekolonizacijos reikalą.

Lapkričio 22 Church Center for the United Nations patalpose, 77 United Nations Plaza, New Yorke, vyko spaudos konferencija, į kurią atsilankė per 100 įvairių kraštų koresponden-tų.

Spaudos konferencijai vado-vavo tas pats Yuri Shymko, o pranešimus padarė generolas Petro Grigorenko, Simas Kudir-ka, ukrainiečių disidentai Le-onid Plyshch ir neseniai į JAV atvykusi Nadia Svitlychna.

Taip pat prezidiume buvo uk-rainiečių, lietuvių, latvių, estų ir baltgudžių atstovai. Pasaulio Lietuvių Bendruomenei atsto-vavo Daiva Kezienė.

Spaudos atstovų tarpe lietu-viam atstovavo Helen Kulber, Lietuvos vyčių atstovė, ir kun.dr. Kornelijus Bučmys, OFM, Darbininko redaktorius.

Pasaulio laisvų ukrainiečių kongresas New Yorke posėdžia-vo lapkričio 23-26 New Yorke. Kongresas apvainikuotas stam-bia demonstracija lapkričio 26, sekmadienį, žygiuojant nuo Americana viešbučio prie Sovie-tų ambasados prie JT. Škaičiuo-

jama, kad demonstracijoj daly-vavo apie 15.000 ukrainiečių. Buvo ir latvių, estų, baltgudžių atstovų. Lietuvių dalyvavo apie 40, nors ir be lietuviškos vė-liavos.

Sovietų ambasados artumoj minia buvo sustabdyta ir ant autobusiuko stogo paruoštoj platformoj keitėsi kalbėtojai — visų penkių dalyvaujančių tautų atstovai. Lietuvių vardu kalbė-jo Simas Kudirka.

Gausūs policijos būriai sten-gėsi palaikyti tvarką, bet pasi-taikė ir susirėmimų. Trys asme-nys buvo areštuoti ir trys su-žeisti.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Šauklys dykumoje

Adventas kasmet primena dykumoje šaukusį balsą. Žinome, kad tai buvo balsas Jono Krikštytojo, šaukusio prieš išeinant Kristui į viešumą. Joną Krikštytoją kiekvienais metais primena Bažnyčia Advento sekmadienių evangelijose.

Viešumai reikėjo priminti pranašo Izaio raginimą taisyti kelią Viešpačiui, daryti jo takus tiesius. Jonas Krikštytojas nurodė labai aiškiai ir konkrečiai, kaip tuos kelius lyginti. Jis šaukė:

“Kas turi dvi jupas, tegul duoda neturinčiam... Kas turi ko valgyti, taip pat tedaro... Nereikalaukite nieko daugiau, kas jums nustatyta... Nedarykite prievartos, neskriauskite”. Tai balsas, kuris ir šiandien tebeaidi dykumoje. Tik kas yra toji dykuma?

Dykuma yra nualusi žemė. Ji skurdžiai teišduoda želmėnį. Tik vietomis auga šiurščios piktžolės. Tačiau nualusi ir perdžiūvusi gali būti ne tikta dykuma. Dykyne gali pavirsti ir žmogaus dvasia. Tai yra dvasia žmogaus, įsisupusio į kelias jupas, kaip mini Jonas Krikštytojas, kai kitas yra nuogas. Tai dvasia persisotinusio, kai artimas yra alkanas ir badauja. Tai plėšri dvasia, kuri prievarta išlupa ir su skriauda užvaldo tai, kas kitam priklauso.

Tai dykuma žmogaus dvasioje. Ji labiausiai užstoja kelią krikščionybei gyvenime prasišleisti.

Krikščionybė yra gyvosios dvasios, meilės, gerų darbų religija. Niekas ligi Kristaus atėjimo nemokė mylėti savo priešo ir daryti gera tiem, “kurie jūsų neapkenčia”. Neapykanta ir kerštas krikščionybės griežtai pasmerkti. Kur galima būtų rasti griežtesni žodžiai už Jo-

no apaštalo: “Kiekvienas, kuris nekenčia savo brolio, yra žmogžudys”.

Isakytą ir reikalaujama nepažeisti netiesos ir pikto, bet užginta nekęsti žmogaus — savo artimo. Artimas yra ne tik tai koks saviškis, giminė, tautietis, bet kiekvienas žmogus, juo labiau, jei jis alksta, šla ar kenčia. Meilė reikalauja pridengti, pasotinti, padėti.

Krikščionybė yra daug padariusi ir tebedaro tokiame žmogiškumui įgyvendinti. Jos įtakoje ir globoje tebesilaiko labdarybė ir gailėstingi darbai. Yra sušvelnėję daugelio žmonių santykiai, palyginus su senais laikais. Ir vis dėlto krikščionybė tebistovi prie dykumos pakraščio. Stovi ir šaukia.

Žmonės tebesidangsto krūvom jupų, kai kiti nuogi. Jie tebelebauja, kai kiti alksta. Vieni kitus tebeskriaudžia ir prievartauja.

Taip daro ir nemaža krikščionių: yra perdėtai susirūpinę, ką jie valgys ir ką gers... Ir čia nesėkmė perkeisti gyvenimą pagal Evangelijos dvasią. Dėl nesėkmės kalta ne krikščionybė, bet krikščionys, kurie krikščionybės nevykdo.

Kristaus antrasis atėjimas, kurį Adventas taip pat primena, pasaulio pabaigoje dar kartą atsilieps dykumoje šaukusiu balsu:

“Aš buvau išalkęs, ir jūs manęs nepavalgydinote... buvau nuogas ir neapdrėgėte... kalėjime, ir neaplinkėte”.

Negi galima bus savo patiesinimui iškelti mūsų dienų pastangas: štai, rūpinomės, siuntėme patarimus ir lėšas, žudėme, kad tų alkanųjų ir nuogalių mažiau gimtų pasaulyje, kad neberekėtų mum patiems dalytis dviem jupom nei dviem duonos kąsniais...

“sudievl!” tarp vaiko ir tėvo, tarp sūnaus kareivio ir motinos, tarp mylimųjų ir draugų. Vykančiųjų tarpe yra trejetas dešimčių vyrų su sijonais iki kulnų ir tamsiom, vienaspalvėm, bet skirtingom kepurėm. Sprendžiant iš elgesio, neatrodo, kad jie būtų kilę iš miesto. Tylūs ir kuklūs, saulės ir vėjo išvagojais veidais, su sunkų darbą patyrusiom rankom. Imu teirautis, kas jie. Laukimo salė sėdžiu šalia europietiška apsirergusio vyro. Jis pastebi mano smalsumą. Maloniai pasisako, kad jis yra egiptietis, Egipto ambasados Lagos mieste, Nigerijoje, ekonomistas. Vedęs tik prieš devynis mėnesius. Devynis pabrėžia su džiugiu pasididžiavimu. Žmona vis dar Kaire ir laukianti pirmojo kūdikio. Skubęs pas ją. Tik dabar ėmėsi atsakyti į mano klausimą apie anuos kuklius pakeleivius. “Tai”, sako, “maldininkai, kurie vyksta į Meką”.

“Ar tai hadž — šventosios kelionės į Meką — bendrai?” klausiu. “Ne”, sako, “šie vyrai yra omra maldininkai.” Omra yra

Paminklai

Kiekvienas mėgstame aukštumas, nesąmoningai siekiame jų, arba nors įsivaizduojame ant kalvos esą.

Jeį turiu profesiją, pakenčiamai gyvenu, susitvarkau šeimoje, beveik valdovu jaučiuosi. Ir plečiu savo valdas, — pažįstamiems truputį meluoju, didindamas tikrąsias pajamas; perduodu nešamą atsakomybę; neskubu vargingesnio kalbinti; terpiuosi iškilėsių draugijon. Tik paskutinei ligai suėmus, apstemat akiračiai, galingumą išstumia menkystė su baime. Fizinio skausmo pažadintos aimanos ir už tikrovės laukianti praraja nutraukia karaliavimą. Po būvis žemėje baigiasi, reikia eiti. O gyvybė yra tokia paini ir taip branginama! Ji ilgai tūno sėkloje, saugojama Kažkieno įrengtų kompiuterių ir radarų, kurie seka aplinką ir, tik palankias sąlygas nustatę, leidžia daigui prasisprausti. Tingus, bergždžias medis, pajautęs gudraus sodininko sukeltus pažeidimus ir nusigandęs, apsipliūžia žiedais, kad skubėtų duoti vaisiaus ir pratęstų savo giminės egzistenciją. Mažą planetą gyvybė išpuosė, o joje įkurdinusi žmogų, pripažinimo ir išskirtinumo siekiantį, šį nereikšmingą erdvės griozdą visai sukomplikavo.

Ir mano buvimas šiandien su jumis turi pradų, besiribiančių su išskirtinumo troškuliu. Juk čia privalėtų kalbėti teologas. Bet prisimenu savo parapiją Džukijoje, Krikštonis. Ten, ant pušimis apaugusio pakilimo,

KAS YRA TIESA?

Vytauto Volerto paskaita, skaityta lapkričio 26 Kultūros Židiny, Brooklyne, įvykusiame Kristaus Karaliaus minėjime. Minėjimo aprašymas spausdinamas šio Darbininko numerio 11 puslapy.

kleb. Jonas Reitelaitis, gana žymus istorikas, pats iškasęs pamatams griovius, pats mūrijęs sienas, pats dengęs stogą, pastatę bažnyčią ir ant vidinio skliauto užrašė: Kristui Karaliui. Vaikystėje, žmonėms meldžiantis, žinrėdavau į užrašą ir, net nebandydamas suprasti, tylomis kartodavau. Jis man sukeldavo mintyse gražų skambesį. O prieš dvidešimt kelerius metus atsitiktinis įvykis tik vieno kilometro atstume atidengė galingo jotvingių kunigaikščio kapą iš V-VII šimtmečio.

Tai ten yra du svarbūs paminklai: žemėn sugrįžusio valdovo palaikų vieta ir bažnyčia su mano dėmesį traukusiu užrašu. Du paminklai Lietuvoje, kuri mokėjo lyrišką pagonybę ramiai, be vidinių religinių karų, perversi krikščionybėn ir susilaukė Šiluvos su Aušros Vartais. Tik neprisilaikė paguodos nelaimėje, kai dvasinį turinį praradusios ir tik formalios krikščionybės dominuojamos demokratijos ją ir pusę Europos atidavė komunistinei Sovietų Sąjungai. Vakarų sabotažas prieš Lietuvą su kopyltulpiais ir kryžiais ją skyrė gyvenimui, kuriam iškilmingumą sudaro ne himnai su varpeliais, bet mirtis.

Krikščionių paminklai mane

skatina prabilti, bet, žinoma, neduoda teisės svarstyti Kristaus Karaliaus esmės. Todėl čia perduosiu laisvai verstą tekstą iš vienuolio Pierre R. Bernard, modernaus prancūzų teologo, knygos. (The Mystery of Jesus; Alba House, 1967, Staten Island, N.Y.; II tomas.)

Tiesos liudijimas

Žydai Kristaus apkaltinimui stengėsi prikergti politinį atspalvį. Net žodis Kristus, Dievo pateptasis, jiems reiškė tą patį, kaip karalius. Šis žmogus, jie kalbėjo, sau davė Kristaus Karaliaus titulą. Šiuo jis mums sukėlė suirutę, reikalauja sau pagarbos ir tuo būdu yra prieš Cezarį.

Pilotas turbūt tikėjosi religinio teismo. Matydamas save įveltą aiškiai politinėje aferoje, staiga sunerimo. Grįžęs į pretoriumo vidų, liepė atvesti Jėzų. Tai sekanti scena vyko viduje, tarp gubernatoriaus ir apkaltintojo. Tai Kristaus ir imperijos susidūrimas, kuriame pinasi didybė su paprastumu.

Evangelistas Morkus, kaip ir Matas su Luku, trumpai rašo:

O Pilotas paklausė: “Ar tu esi žydų karalius?” Jis atsakė: “Taip yra, kaip sakai.”

Evangelistas Jonas Kristaus ir

Piloto pokalbį nupiešia plačiau ir gyviau:

Tada Pilotas vėl įžengė į pretorijų ir, pasiūkęs Jėzų, paklausė: “Ar tu esi žydų karalius?” Jėzus atsakė: “Ar nuo savęs šito klaus, ar kiti apie mane tau pasakė?” Pilotas tarė: “Ar aš žydas? Tavoji tauta ir aukštieji kunigai man tave įskundė. Sakyk, ką esi padaręs?” Jėzus atsakė: “Mano karalystė ne iš šio pasaulio. Jei mano karalystė būtų iš šio pasaulio, mano tarnai jau kovotų, kad nebūčiau atiduotas žydams. Betgi mano karalystė ne iš čia.” Tuomet Pilotas jį paklausė: “Vadinasi, tu esi karalius?” Jėzus atsakė: “Aš esu karalius. Aš tam esu gimęs ir atėjęs į pasaulį, kad liudytų tiesą. Kas tik brangina tiesą, klauso mano balso.” Pilotas dar paklausė: “O kas yra tiesa?” Po šių žodžių jis vėl išėjo pas žydus ir tarė jiems: “Aš nerandu jame jokios kaltės.”

Šis dialogas sudaro aukščiausią teismo momentą. Kristus savo karalystę patvirtina tris kartus, bet tuo pačiu metu ir įspėja, kad karališkoji kilmė nebūtų blogai suprasta. Ir, nežiūrint Piloto skeptiškumo, imperatoriaus buvo šio dialogo paveiktas, nes tuojau po to žydams pasakė “aš nerandu jame jokios kaltės”. O juk romėniui kalba apie valdoviškumą žydų tarpe galėjo kelti didelį nerimą.

Tiek atpasakojau iš Pierre Bernard veikalo. O karaliaus, kuris liudija tiesą, lietuvių tauta labai ieško. Ir dar tokio tiesos karaliaus, kuris jau kūdikystėje bėgo svetimon šalin, kad nebūtų nužudytas, kuris, vos žydėjimo amžiaus sulaukęs, kilo su kryžiumi.

Tačiau jo karalystė ne iš šio pasaulio, kurį tik vieną mes pažįstame. O ir tiesa mūsų akyse dažnai keičia savo išvaizdą.

Klausimai

Krikščionybė, nors labai atsargiai ir gilių protų puoselėjama, savyje neišvengiamai turi žmogaus ribotumo įbrėžį. Juk mūsų darbai ir mintys vystosi tarp dviejų užtvarų, — veržimasis galybėn stovi viename šone, o būtina mizerija žemės kelionės pabaigoje sudaro antrą ribą. Tragika krikščionybėje sun-

(nukelta į 4 psl.)

TIK ASILAS IŠ KELIONĖS
ARKLIU NEGRĮŽTA

Kelionės įspūdžiai

ANTANAS RUBŠYS
MANHATTAN COLLEGE

8

Pakeliui į Egiptą

Ankstus rytas. Gamta jau pabudusi. Tik žmonės dar lūkurioja. Vieškelis nuo Sidi Abou Said į Tunis kone tuščias. Takstas sulopytu volksvagenu veža į Tunis-Carthage aerouostą.

“As-salam alaikum!” — “Ramybė jum!” — atsisveikinu su pasų kontrolės valdininku.

“Ma’ salami!” — “Ramybė tau! Sudievl!” — dėdamas antspaudą ant paso, atsako.

Išvykti arabų kraštuose yra smagi pramoga ir įspūdinga patirtis. Skubėti nereikia. Lėktuvas laiku tikrai nepakils. Ant bilieto aiškiai parašyta: į Kairą, Tunis Air 715, birželio 3, 9:30 val. ryto. Aerouoste sužinai, kad į Kairą ir Jiddah, Saudi Arabijoje, bus išskrendama tik 1:30 popiet.

Aerouoste spūstis. Ir spūsty lengva atpažinti, kad keleivių čia tik maža dalis. Daugumas atvyko, kad išvykstančius šeimos narius palydėtų. Išvyksta vienas, o palydėti atvyko dešimt, penkiolika, dvidešimt... Širdis ima sušilti, kai esi liudininku

“sudievl!” tarp vaiko ir tėvo, tarp sūnaus kareivio ir motinos, tarp mylimųjų ir draugų.

Vykstančiųjų tarpe yra trejetas dešimčių vyrų su sijonais iki kulnų ir tamsiom, vienaspalvėm, bet skirtingom kepurėm. Sprendžiant iš elgesio, neatrodo, kad jie būtų kilę iš miesto. Tylūs ir kuklūs, saulės ir vėjo išvagojais veidais, su sunkų darbą patyrusiom rankom. Imu teirautis, kas jie. Laukimo salė sėdžiu šalia europietiška apsirergusio vyro. Jis pastebi mano smalsumą. Maloniai pasisako, kad jis yra egiptietis, Egipto ambasados Lagos mieste, Nigerijoje, ekonomistas. Vedęs tik prieš devynis mėnesius. Devynis pabrėžia su džiugiu pasididžiavimu. Žmona vis dar Kaire ir laukianti pirmojo kūdikio. Skubęs pas ją. Tik dabar ėmėsi atsakyti į mano klausimą apie anuos kuklius pakeleivius. “Tai”, sako, “maldininkai, kurie vyksta į Meką”.

“Ar tai hadž — šventosios kelionės į Meką — bendrai?” klausiu. “Ne”, sako, “šie vyrai yra omra maldininkai.” Omra yra

mini hadž. Didžioji hadž kelionė į Meką daroma kartą gyvenime. Tuo tarpu omra, arba mini hadž, galima kartoti. Jai nereikia nė gilesnio pasiruošimo, ji ir atsieina mažiau.

Atėjus skridimo laikui, atsidarė laukimo salės durys, ir keleiviai ėmė bėgti bėgti į lėktuvą. Pasirodo, kad sėdynės lėktuve reikia pačiam užimti. Norint gauti vietą prie lango arba dvi bei tris kartus, reikia skubėti. Pirmusyk nustembi, matydamas ilgasijonį arabą por šalį prabėgant. Jiem įprasta neskubėti. Lėktuve supranti, kad jis skubėjo, jog užimti tris vietas greta: žmonai, kūdikiui ant pagalvės ir sau. Žmonai lėktuvo durys pasirodžius, pasigirsta įsakmus balsas “havn!” (Eik čia!). “Eik čia!” balsų keletas.

Sėdžiu dviejų šeimų kaimynystėje. Jauna motina maitina kūdikį iš krūties. Kūdikis vis tiek nerimsta. Atrodo, kad tik savo garsiu verksmu tegali kitų daromą triukšmą pakelti. Mamos gerumas jį nuraminti nepajėgia. Kitoj pusėj sėdi motina su kūdikiu, kuris jau virsta berniuku. Motina jį kalbančiu žaisliuku bando palaikyti arti savo sijono. Ano mažučio kūdikio verksmas garsėja. Paauglio berniuko mama kažką šnabždomis sava jam sako. Per berniuko veidą nubėga įdomus šešėlis. Nedrąsiai, lyg vogčiomis, pasiziūri į garsiai verkiantį kūdikį motinos skraiste. Šiek tiek padvejojęs,

ima prie jo artėti ir jį šnekinti su savo kalbančiu žaisliuku...

Libija yra arabiškas ir musulmoniškas kraštas. Tačiau net arabų lėktuvam per jį skristi nėra leidžiama. Sukam šiaurės į Viduržemio jūrą ir, tik tarptautinius vandenį pasiekę, skrendam rytų link. Kelionė Libijos oro erdvės, vengimu dvigubai pailgėja. Egipto teritoriją pasiekiam iš šiaurės. Lėktuvo pilotas apie tai praneša.

Egiptas — Nilo dovana! Derlios piūties kaspinas, kurį apriegė dykuma, jūra ir saugo kriokliai. Kraštas su seniausiu kalendarium, kuris išskaičiuoja žmogaus buitį į gamtos ritmą pagal dievą Saulę (Amon arba Re vardu); su diena, kuri turi 24 valandas;

su metais, kurie turi 365 dienas. Egiptietis Nilą garbino. Jam ir dabar fellahinai, arba žemdirbiai, niūniuoja giesmę:

Kai Nilas patvinsta, džiūgausia žemė!

Iš džiaugsmo šokinėja kiekvienas pilvas, Skruostus papuošia juokas... Dantis gali matyti burnoje!

Egipte žmogus ėmė rašyti hieroglifais ir ėmė suprasti, kad “Kur du stas, visados daugiau padarys...” — Nilo slėny gimė pirmoji tauta ant Žemės.

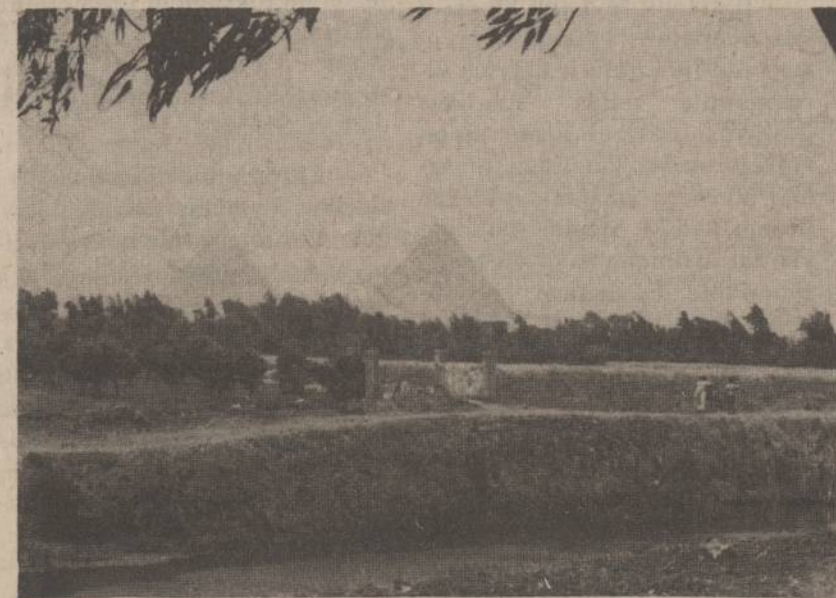
Žiūriu per lėktuvo langą į Egiptą ir jaučiu, kad matau Istorijos okeaną. Šiame kaspine Menes, pirmosios Egipto dinastijos kūrėjas, jau prieš 5500 metų sujungė į vieną tautą Ni-

lo aukštupio ir žemupio žemdirbius ir piemenis. O Imhotep, Zoser piramidės architektas, buvo sudievinatas. Tutmosis III jau XI a. prieš Kristų valdė Imperiją. Akhenaton, faraonas atskalinęs, ir jo gražuolė žmona Nefertiti aukojosi atnašas viename dievui Aton (Saulėi), o jo žentas Tutankhamon tapo rūmų intrigų auka.

Lėktuvas skrenda virš Nilo deltos. Ten kadaise Seti I įvedė izraelitiam baudžiavą, o Rameses II drįso grumtis su Mozės Dievu — Jahve.

Nuostabu! Egiptas yra istorinė jūra. Jos dykumoje pirmųjų amžių krikščionys ieškojo vienuos, kad galėtų išgirsti Dievo balsą ir nekludomi džiaugtis jo artuma. Juk čia šv. Paulius Atsiskyrėlis, šv. Pachomijus, šv. Antanas (su paršiukul) padėjo pamatus vienuoliniam gyvenimui krikščionijoj!

Deltoje Nilas dosnesnis, negu aukštyje. Jo žiotys turi net septynetą burnų. Tarp Damietta rytuose ir Rosetta vakaruose net penkios mažesnės Nilo šakos drėkina Gošen sritį. Tai žemė, kurioj gyveno Abraomas palikuonys. Palei Nilo žiotis Viduržemio jūros mėlynas veidas tampa pilku ir ima pagelsti. Lėktuvo kairė, toli ant rytinio akiračio, matai Port-Said ir Sueso kanalą, o dešinėje — Aleksandrijos miestą.



Gizeh piramidės: Cheops, Chefren, Mykerinos. Nuotr. kun. A. Rubšio

(Bus daugiau)

XII MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITE PRISIMENANT

A. MASIONIS
Fair Lawn, N.J.

15

Pačioje pradžioje, pradėdamas rašyti apie šią studijų savaitę, daviau santrauką Stasio Barzduko paskaitos "Išėjimo mokytojų, kultūrinių ir bendruomeninių paruošimas lietuvių išlaikymui ateityje". Tačiau ši paskaita buvo grupinė. Joje dalyvavo dar trys koreferantai-papildytojai: Rasa Šoliūnaitė, Lemonto lit. mokyklos mokytoja, Kazimieras Milelis, Hamiltono Vysk. Valančiaus lit. mokyklos vedėjas, ir Liudas Tamošauskas, Kanados Švietimo Komisijos garbės pirmininkas. Stasys Barzdukas kalbėjo daugiau apie mokytoją, jo pareigas ir atsakomybę lituanistiniame švietime ir auklėjime. Šie trys koreferantai palietė platesnę visuomenės dalį ir konkretesnius uždavinius, minėto tikslo siekiant. Kadangi, be to, šis trejetukas, kaip jau matėme iš nurodymų jų titulu, atstovauja trims mokytojų kartoms, tai, manau, bus labai tikslinga rašini užbaigti jų pasisakymais, kuriuos būtų galima sutraukti į vieną sakinį, būtent, kad

Turime mokyti ne mokyklai, bet gyvenimui

Kitaip sakant, prelegentų nuomone, norėdami įvykdyti tai, ką išreiškia paskaitos tema, turime ir mokytojus rengti, ir vadovėlius rašyti, ir mokslo priemones gaminti, ir tėvus bei visą visuomenę orientuoti, atsižvelgdami į šį praktišką tikslą, t.y. pabrėždami, kad lit. mokykla dirba ne tik tėvams, kad vaikus moko ne tik lietuvių kalbos ir rašto, bet ir dirba, eina, kaip pagalbą visiems — visai lietuviškai visuomenei, dirba, kad pratestų mūsų, kaip lietuvių, egzistenciją išėjimoje.

Užtat K. Milelis ir pabrėžė, kad, jei vaikas yra atėjęs į lituanistinę mokyklą, mokytojo pareiga yra padaryti iš jo naudingą ir susipratusį lietuviškos visuomenės narį. Svarbiausias jo pasiūlytos priemonės — organizuoti didesnę mokyklose pagal mokinių pamėgimus ir sugebėjimus specifinius būrelius, kur mokinius galėtų pasireikšti pagal savo įgimtą talentą, įgytų daugiau entuziazmo ir pasitenkinimo dirbti lit. mokykloje. Vysk. Valančiaus lit. mokykloje tas yra praktikuojama. Jie turi visuomeninių būrelių, kurio nariai mokosi vadovauti susirinkimui, parašyti protokolą, dalyvauti jiems prieinama dalyko diskusijose. Žurnalistikos būrelio nariai mokosi parašyti straipsnelį ar korespondenciją spaudai, susipažįsta su eilėdara. Būsimų mokytojų būrelis studijuoja klausimus, susijusius su pedagogika, su darbu ir talkinimu lituanistinėje mokykloje. Vienas tokio būrelio narys jau yra pasirinkęs mokytojų profesiją. Yra pagaliau net tautotyros būrelis, kuris giliau studijuoja Lietuvos istoriją ir su lietuvių tauta susijusius dalykus.

Šeima yra šitokio auklėjimo svarbiausia grandis

Buvo malonu šitokią mintį išgirsti iš jaunos mokytojos, labai aktyviai besireiškiančios ir kitose lietuviškos veiklos srityse, Rasos Šoliūnaitės. Iš viso buvo džiugu turėti ją mokytojų studijų savaitėje ir girdėti jos mintis ir nuomones diskusijose beveik po kiekvienos paskaitos. Ji visada turėdavo ką nors pasakyti.

Tarp kitko ji išsireiškė, kad, kuo ji šiandien yra, kuo ji gali reikšti lietuviškoje veikloje, yra ne kieno kito, bet jos tėvų nuopelnas, nes jų šeimos kalba visada yra buvusi ir visada esanti tik lietuvių kalba. Taip ir turi būti, nes šeima esanti ir turinti būti pagrindinė lietuviškos visuomenės ir visokios lietuviškos veiklos cele.

Jos nuomone, jei Pietų Amerikoje (ji du kartus ten lankėsi talkinti lietuviškai veiklai) kai kur ir nepasisekė išlaikyti šeimoje lietuvių kalbos, bet, kai šeima išlaikė savus papročius ir lietuvišką būdą, išliko ten lietuviška dvasia, prisirišimas prie to, kas lietuviška. Dėl to ji teigė, kad svarbiau turėti asmenį, kad ir nekalbant lietuviškai, bet aktyviai pasireiškiantį lietuviškoje veikloje, negu puikiai sugebantį reikšti savo mintis lietuviškai, bet jokio lietuviškojo veikloje ne piršto nepridedant.

Ji palietė ir mūsų jaunimo, baigusio lituanistines mokyklas, nubyrimo klausimą. Atsakymas esąs vienas ir labai paprastas. Reikia, kad jaunimas nenutrūkstamai pagal pagėgimą ir pasirinkimą priklausytų prie lietuviškojo jaunimo organizacijų, kaip skautai, ateitininkai, Lietuvos vyčiai, kad ir toliau dalyvautų choruose, tautinių šokių ansambliuose, jam rengiamuose kursuose, studijų dienose. Jei toks veikimas nutrūksta ir jaunimo lietuviškame veikime nesimato, tai yra kalti ir tėvai, ir mokytojai, ir bendruomenė, ir visuomenės veikėjai, kad, esant tiek įvairaus darbo sričių ir tokiam dideliame talkos reikalui, nepajėgiama įtraukti į darbą jaunimo.

O vis dėlto lietuvių kalba turi būti pats svarbiausias dalykas

Šitokia mintis, lyg raudona gija, ėjo per visą Liudo Tamošausko pasisakymą, liečiantį minėtą dienos temą. Jo manymu, neturėtumėm kapituliuoti mokiniui, neturėtumėm silpninti lituanistikos dalykų standartų, ypač lietuvių kalbos, silpnėjant mokinių nusimanymui lietuvių kalboje. Reikalavimai turi būti tie patys, tik reikią ieškoti būdų ir priemonių, kaip svetimoje aplinkoje augančiam ir mažiau turinčiam progos vartoti lietuvių kalbą mokiniui padėti, kaip dalyką palengvinti. Reikią gero žinojimo ir gramatikos, ir žodyno, ir visos kalbos. Be gero lietuvių kalbos žinojimo lituanistinės mokyklos turėsiančios smukti. Reikią lietuvių kalbos, kad išliktų lietuviška spauda ir lietuviškos organizacijos.

Pabrėžė didelę svarbą jaunimui tinkamų skaitinių. Apie tai jau minėjome anksčiau. Taip

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

(atkelta iš 2 psl.)

— Spaudoje giriamasi vaikų darželių-lopšelių gausumu. Rašoma, kad Lietuvoje veikia 974 darželiai-lopšeliai, kuriuose auklėjami 124,842 priešmokyklinio amžiaus vaikai. Suprantama, kad jie auklėjami materialistinėje-marksistinėje ideologijoje. Tų darželių tikslas atskirti vaikus nuo šeimos įtakos, jau nuo mažumės atitraukti nuo religinio ir patriotinio auklėjimo. Dėl to ir toks tų darželių gausumas. Juose dirba net 9,400 mokytojų, specialiai paruoštų Vilniaus, Klaipėdos, Marijampolės, Panevėžio ir Šiaulių pedagoginių mokyklų.

— Rašytojui Mykolui Sluckiui "už nuopelnus vystant lietuvių tarybinę literatūrą ir aktyvią visuomeninę veiklą" suteiktas Lietuvos nusipelnusio meno veikėjo vardas. Paminėta ir rašytojo 50 metų amžiaus sukaktis. Įdomu, kad M. Sluckis spaudoje vis dar atsimena savo viešnagę Amerikoje. Džiaugiasi, kad susitikio su dail. V. K. Jonynu, su rašytojais M. Katiliškiu, A. Nyka-Niliūnu.

— Praėjusią vasarą Nidoje atidaryta jaunųjų lakūnų mokykla. Jai vadovauja žinomas sklandytuvų konstruktorius Bronius Oškinis. Spaudoje rašoma ir apie jo naują sklandytuvą "Pukelį", sveriantį tik 38 kg ir galintį nu-

pat, kaip ir kiti, paminėjo, kad šeima yra labai svarbus veiksnys, siekiant paskaitoje suminėti tikslų.

Kuo reprezentuojame savą tautinę kultūrą kitataučių tarpe

Kad lituanistinė mokykla turi ruošti mokinį gyvenimui ir padėti jam pasireikšti kai kuriose lietuviškos veiklos srityse, Emilija Sakadolskienė pabrėžė atskirai skaitytoje savo paskaitoje — "Lietuvių muzikinės kultūros dėstymas lituanistinėse mokyklose". Jos nuomone, reprezentuodami savą tautinę kultūrą kitataučių tarpe, mes žavime juos ne sava kalba (išskiriant specialistus kalbininkus), o šokiais ir dainomis. Tuo ji, žinoma, nenorėjo pasakyti, kad šokiai ir dainos lit. mokykloje turi būti statomi aukščiau už kalbą, tik norėjo pabrėžti, kokia svarbi lit. auklėjimo priemonė yra muzika ir muzikinė kultūra, kurios kai kuriose mokyklose yra visai neįvertinamos ir apleidžiamos. Šie dalykai mokiniui labiau imponuoja, patraukia prie mokyklos ir paskatina jį vėliau dalyvauti šokių ansambliuose ir choruose.

Baigiamosios pastabos

Mokytojai, tėvai ir LB vadovai švietimo reikalams, sekę mokytojų studijų savaitę aprašymus praėjusio ir dabar, gali labai gerai suprasti, ko mokytojai ir kiti visuomenės veikėjai gali išmokyti ir patirti tokiose studijų savaitėse ir ko nustoja tie, kurie tokias progas praleidžia. Užtat jau nuo dabar reiktų mokytojus, ypač jaunesniems, planuoti savo atostogas taip, kad galėtų jas praleisti mokytojų studijų savaitės metu. Kai tik bus paskelbtas laikas ir vieta, reiktų iš anksto, nedelsiant, ir užsiregistruoti.

Paprastai į studijų savaites kviečiami visi, kas tik domisi lietuvišku švietimu. Vienas asmuo, atsiliepięs į tokį kvietimą, atkreipė studijų savaitėje į pažįstančių mokytojų ir kitų dalyvių ypatingą dėmesį. Tai Lietuvos Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius, su nepaprastu dėmesiu sekęs visą programą ir, atrodo, nepraleidęs nė vienos paskaitos, nė vieno diskusijų. Sužavėtas studijų savaitės programa, jis tarp kitko prastarė, kad, jei pasitaikytų jam proga dalyvauti dar poroje tokių studijų savaitė, tai turbūt ir jis dar išeitų mokytojauti lituanistinėje mokykloje.

(Pabaiga)



Lietuvių Fondo metiniame baliuje Chicagoje įteikiami čekiai. Po 1000 dol. gavo iš k. A. Kaminskas muzikai studijuoti, G. Juozapavičiūtė, PLJS pirmininkė, jaunimo veiklai remti. Dr. K. Ambrozaitis įteikia 3,500 dol. čekį M. Šilkaičiui, PLB valdybos išdininkui. Pinigai skirti Pietų Amerikos lietuviškom mokyklom remti. Toliau — P. Gaučys ir J. Kučėnas. Jie gaus 10,000 dol. Čiurlionio leidiniam leisti. Nuotraukoje nėra Br. Juodelio, Švietimo Tarybos pirmininko. Švietimo reikalams paskirta 9,500 dol. Baliaus proga Liet. Fondas gavo pajamų 18,210.20 dol. Iš viso dabar Fonde yra 1,498,276.73 dol.

Nuotr. V. Noreikos

KAS YRA TIESA?

(atkelta iš 3 psl.)

kina, todėl atsiranda daugybė rimtų ir pusirmčių neaiškumų. Stebimės, ar tiko Kristaus vardas, kalavijais ir kryžiais išspuodžius apsiaustus, naikinti pagonis baltus; ar derėjo per septynis šimtus metų iš Katalikų Bažnyčios vyriausiųjų sferų išskirti lietuvių dvasiškį; ar kai kurių mūsų tikinčiųjų aukos ir kančios juos mažiau kėlė šventumui, kaip Amerikos vyskupų parapinių mokyklų steigimas; ar šiandien reikia slėpti Lietuvos katalikų gaudžią būitį po diplomatiniais ryšiais su Sovietų Sąjunga.

Panašius klausimus kelia mūsų žmogiškieji bruožai ir pačios krikščionybės būtinas sąlytis su gyvenimu. Ir jie turbūt visam laikui liks be jokių tvirtų paaiškinimų, nes mums ir Bažnyčios viršūnėms atsakymus uždengia gyvenimo painiavos.

Ne vieną tikintį ir netikintį, jau ne kaip tautos ar kokios grupės narį, bet tik savo atsakomybę apmąstantį individą, taip pat vargina sunkūs svarstymai. Gal daugiausia slepia stoka su Dievybe tiesioginio ryšio, kurio, kasdienos nualintu protu sveriant, pakankamai nėra ir krikščionybėje. Juk girdime paprastai skambančius, bet nuosirdžius apgailestavimus, — kodėl sumuštas, subadytas, tulžimis nuodytas, su kryžiumi iškeltas ir miręs Kristus staiga neatstieties, kaip gundė šaipūnai, ir nešuktelėjo miniai: "Pasitraukite ir klausykite! Esu gyvas ir esu, budeliai, jūsų karalius!" Iš baimės gal ne vienas būtų miręs, bet iki paskutinės pasaulio dienos klestėtų tikėjimas.

Panašių stebuklų beprasmiškumą pabrėžė pats Kristus, mokinių Tomą netikėliu apšaukdamas. Apie tai kalbėjo ir kalba teologai. Tačiau daugelio viduje ši mintis, nors slopinama ir gesinama, bruzda visą amžių. Mano tikėjimas, kiek jį suvokia jokio teologinio pasiruošimo ne-

šoma, kad tokie vakarai esą įdomesni už pramoginės-estradinės dainos vakarus.

— Lapkričio pradžioje iškilmingai atidarytas didžiausias Lietuvos tiltas — ties Jurbarku per Nemuną, jungiąs Suvalkiją su Žemaitija.

— Kelmėje atidaryti nauji kultūros namai, kuriuose esanti koncertų ir kino salė, patalpos parodomoms. Čia perkelta ir centrinė rajono biblioteka su skaitykla, muzikos skyriumi ir pasakų kambariu.

— Lapkričio pradžioje visa okupuotos Lietuvos spauda buvo pilna tuščiavidurių propagandinių straipsnių, garbinančių bolševikų revoliuciją. Tai 61-oji sukaktis. Lapkričio 4 net Vilniaus operos ir baletu rūmai buvo užleisti mitingui, kuriame suvarytiems žmonėms kalbėjo partijos ir valdžios viršūnės.

Pr. N.

jo atsakymo į fariziejų paklausimą, ar dera mokėti imperatoriui mokesčius. Vengdamas man nederamų svarstymų, nauduojuosi kitu prancūzų autoriumi, Jean Francois Six, atpasakodamas mintis iš jo knygos vokiško vertimo. (Jean Francois Six, Jesus; Reinhard Mohn OHG, Stuttgart.)

— O —

"Atneškite man denarą!" Fariziejai jam padavė pinigą, ir tuo būdu patys susikompromitavo, nes išsidavė, kad nešiojasi romėniškas monetą, kurias naudoja net šventykloje. Pinigą turėjo imperatoriaus Tiberijaus atvaizdą ir įspaudą: Šūnus dieviškojo Augusto. Taigi imperatoriui sau segėsi dieviškumą; tai žydų įstatymu buvo griežtai draudžiama. "Atiduokite imperatoriui, kas yra imperatoriaus." Kadangi turite romėnų pinigų, turite ir mokesčius mokėti.

Be to, čia Kristus atidengė savo mintis apie žemiškąją valdžią. Jo laiku Izraelyje buvo sklindanti nuomonė, kad pasaulinė valdžia yra šėtono sukurta. Antra nuomonė, visai priešinga, tai laikė dangiškosios valdžios ženklą. O Jėzus aiškiai pabrėžė, kad šios dvi vyresnės yra skirtingos kilmės ir kad žemiškoji valdžia nesiriša nei su šėtonu, nei nėra būtinai Dievo siųsta.

- o -

Kristus pagrindiniu žmogaus tikslu skelbia Pilną Tobulybę, bet nereikalauja, kad šiame gyvenime leistume save išnaudoti. Jo socialinės padėties santykių, daug kartų kalbant ir barantis su žydų aukštaisiais dvasiškiais, galima lyginti šiandien su paprasto kunigo ar kardinolo, ar kurio iš mūsų ir JAV prezidento, santykiais. Kristus, nežinodamas didelio tarpo, gyinė savo teises, ryškindamas vyresniųjų sąmoningas ar nesąmoningas klaidas. Ir mums nedera Dievo valios pusėn žerti tiesos nežinirčių išdaigų. Denaras turi dvi puses. Tai kodėl lietuvių, tiek metų nuosirdžiai visuose kontinentuose "Pulkim ant kelių" ir "Marija, Marija" giedoję, prieš saulėtekis su malda darbams kėlę, varpų akambesius "Viešpaties angelu" lydę, po saulėleidžių su malda poilsui eję, turi būti laimingi, tik vieną denaro pusę matydami?

Dulkės vertė

Du Krikščionių paminklai šiandien mane padirgino. O tarp jų, pušų apstoti, kapinėse miega gyvenime sunkiai dirbę, daug meldęsi, šalį gynę, rasas nuobraidę vargdieniai dzukai. Ten ir mano tėvas, ir jo motina, ir mano. Reitelaitis, bažnyčią pastatęs ir joje minėję įrašą palikęs. Žmonės, įvairių klausimų privarginti, įseina. Bet dulkė laikosi. Ji patvari ir labai di-dinga. Su žeme erdvėje amžius riedanti, yra visatos dalis.

RAKTAS Į POKALBĮ SU DIEVU

VYTAUTAS ZAKARAS

Antanas Rubšys, RAKTAS Į NAUJĄJĮ TESTAMENTĄ. Pirmoji dalis. Išleido Kriššionis Gyvenime, 1978, 394 psl., \$8.00.

Lietuvių kalba nedaug rašyta apie Šventąjį Raštą. Todėl Antano Rubšio, Manhattano kolegijos prpfesorius, veikalas lietuviams yra naujienybė, o Šv. Rašto mylėtojams — brangi dovana. Veikalo pavadinimas — Raktas į Naująjį Testamentą — pasakojo paskirti. Dažnas Šv. Rašto skaitytojas, neturėdamas užtenkamų žinių, nepajėgia senųjų amžių dvasios perkelti į mūsų laikus arba skaitydamas prabėga žodžius, neįžvelgdamas jų gilesnės prasmės. Raktas turėtų atkakinti, kas nežinoma arba paslėpta.

Šv. Raštą vadiname Dievo žodžiu. Todėl krikščioniui Šv. Rašto knyga skiriasi nuo visų kitų knygų, nors tais pačiais žmogiškais žodžiais parašytą. „Raktas“ autorius įvadinia žodyje teigia: „Šv. Raštas yra Dievo pokalbio su žmogumi padarinys“ (9 p.). Žmogus buvęs prakalbintas dievišku apreiškimu ir jis atsakęs tikėjimu. Tas pokalbis toliau vyksta, kai žmogus skaito Šv. Raštą. Ir dar daugiau: „Raktas į Naująjį Testamentą“ esąs taip pat pokalbio padarinys. Tokiame, paties autoriaus duotame, fone turėtume šį veikalą priimti ir vertinti.

Knygos pradžioje autorius kalba, kaip N. Testamentas, sudarytas iš daugelio knygų, susiformavo. Toliau duodama trumpa Romos imperijos trijų šimtmečių prieš Kristų istorinė apžvalga ir tų laikų vyraujančios filosofinės bei religinės pakraipos. Skyriuje apie Izraelio tautos istoriją, tikėjimą ir papročius randame daug įdomių ir naudingų žinių, paremtų naujaisiais Kurnano archeologiniais radiniais ir raštija. Pradėjęs rašyti apie Bažnyčios užuomazgą, beveik visą trečią skyrių autorius užpildo sinoptinių Evangelijų gana techniškai nagrinėjimu. (Pažymėtina, kad kai kurių skyrių antraščių tikslumas paaukotas jų skambumui.) Penktame skyriuje trumpai nupaskaitoma Kristaus veikla ir mokymas Evangelijose, bandant nurodyti, kas kuriam pirminiam šaltiniui priklauso: Morkui, Matui, Lukui ar tam paslaptingam šaltiniui, žymimam raide Q (Quelle). Toliau — neblogi Evangelijos pagal Morkų komentarai — nuo pradžios iki galo.

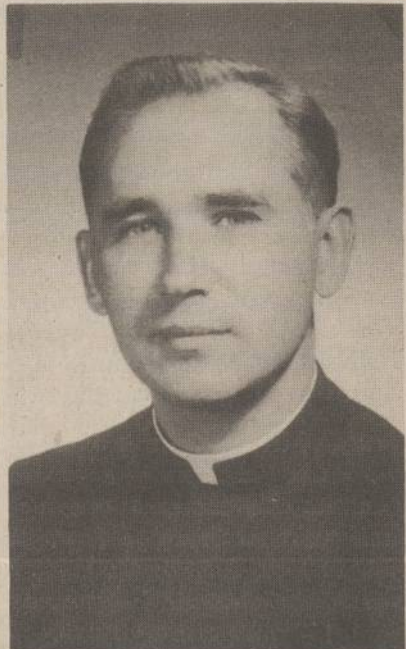
Susidorojęs su viena Evangelija (kitos gal paliktos antrajam tomui?), autorius pereina prie apaštalo Pauliaus. Pradžioje aprašomas jo asmuo ir istorinė veikla, beveik išimtinai remiantis jo laiškais. Apaštalo Darbais tik spragelės užkaišioja, nes tik laiškuose Paulius išryškėja kaip besiskiriantis nuo kitų apaštalų Evangelijos skelbėjas. Paskutiniuose skyriuose peržvelgiama du Pauliaus laiškus: Pirmasis Korintiečiams ir Romiečiams.

Autorius stengėsi rašyti plačiai visuomenei suprantamu stiliumi. Iš tiesų: stilius žemaietiškas ir taupus. Jaučiamas, kad žinių ir minčių turėta daugiau, negu surašyta knygoje. Skaitytojas, norėdamas labiau įsigilinti, turės dažnai atsiverti Šv. Raštą. Skaitant jaučiamas autoriaus meilė ir žavėjimasis Šv. Raštu. Suprantama — tai pokalbis su Dievu. Veikalą galima būtų įrikiuoti mokslinės ir dvasinės literatūros tarpan.

Knygoje daug naujadarų ir rečiau vartojamų žodžių. Kai kurie žodžiai vartojami neįprasta prasme. Vietoje žodžio „Bažnyčia“ autorius rašo „Bendrija“. „Bendrija“ Dabartinės lietuvių kalbos žodyne (1972) aptariama: „Kokio nors bendro tikslo siekiantis susivienijimas; draugija, draugystė“. Tai bendrinės prasmės žodis, reikalaujantis pažyminio: kokia ar kieno bendri-

ja? Todėl gal ir galėtume sakyti Katalikų Bendrija, Toronto lietuvių katalikų Bendrija ir pan., bet tai jokių būdu neišreikš to, ką išreiškia žodis „Bažnyčia“, rašomas, pagal reikalą, su didžiąja ar mažąja raide.

Autorius bando Šv. Tradiciją (padavą, padavimą) pavadinti „tikėjimo kraitį“. Bet kai šalia „tikėjimo kraitio“ randame „Evangelijos kraitį“ (154, 157, 197 pp.) ir „Jėzaus išminties kraitį“ (150 p.), pasidaro nebeaišku, kas yra tas „kraitis“. Blogiausia, kad tarp tų „kraičių“ visiškai prapuola tai, ką mes, katalikai, buvome įpratę vadinti Šv. Tradicija. Autorius labiau būtų patarnavęs skaitytojams, paaiškindamas Šv. Rašto, Šv. Tradicijos ir Bažnyčios mokomosios pareigos santykį, kaip jis aprašytas II Vatikano dogminėje konstitucijoje apie Dieviškąjį Apreiškimą (Dei Verbum).

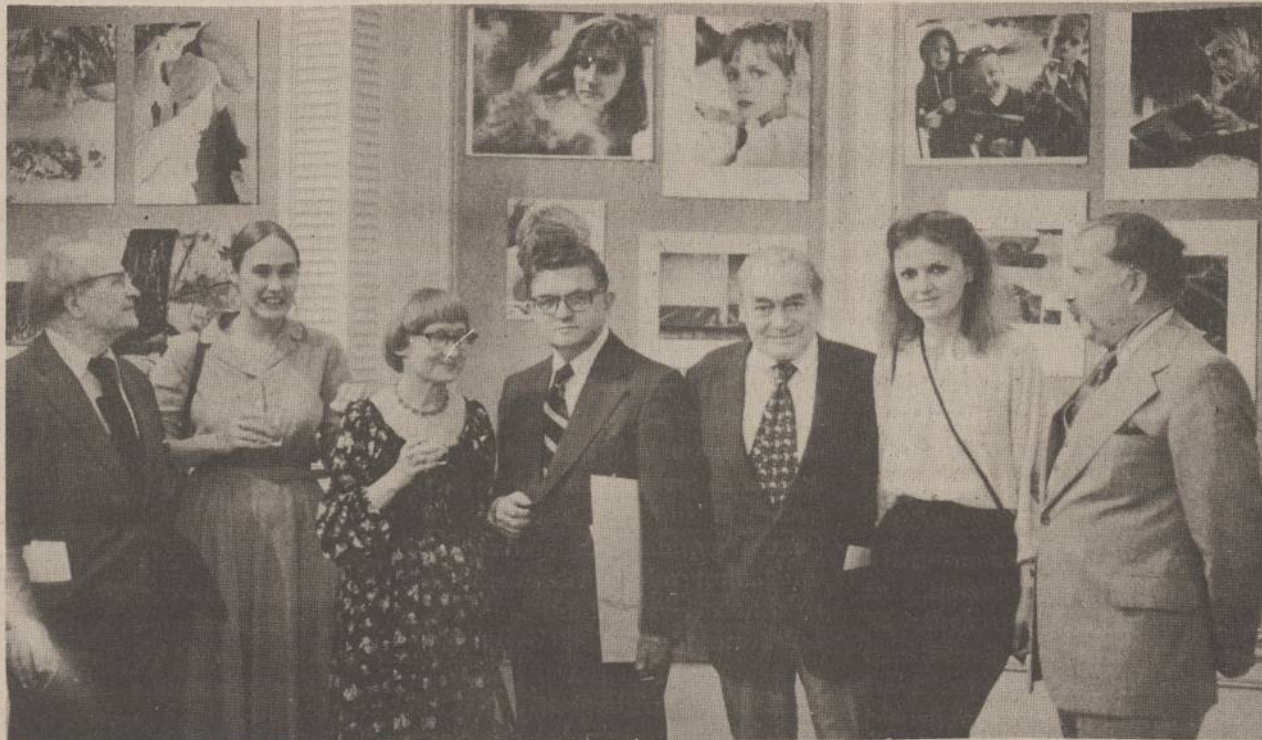


Kun. Antanas Rubšys

Gal be reikalo žodis „pri(si)-kėlimas“, (kai kalbama apie Kristaus prisikėlimą), rašomas su skliausteliais išskirta sangrąžine dalelyte. Tiesą, šv. Pauliaus laiškuose daugelyje vietų skaitome, jog Dievas Tėvas prikėlęs Jėzų iš mirusiųjų. Šv. Rašto žinovai aiškina, kad atpikimas įvykęs, kiekvienam Šv. Trejybės asmeniui atliekant jam priklausančią darbą. Bet tai teologinės plonybės... Lietuviškajame tikėjimo išpažinime sakome: „...laukiu mirusiųjų prisikėlimo“. Jeigu jau, kalbėdami apie mirtinguosius žmones, sakome, jog jie prisikels (nors ištikrųjų bus prikelti), tai kam ieškoti naujų rašymo būdų, kai kalbame apie Viešpatį Kristų?

Susipažinusiems su Šv. Rašto studijine literatūra yra žinoma, jog daugelis modernių autorių abejoja arba visiškai neigia, kad šv. Paulius esąs kai kurių, jam priskiriamų laišku autorius. Labiausiai abejojama dėl laiško Efeziečiams ir dėl jo ganytojiškų laišku: 1 ir 2 Timotejui ir Titui. Tačiau daug protestantų ir didžiama katalikų laikosi nuomonės, kad Pauliaus autorystę neigiantys argumentai nėra pakankamai svarūs. Todėl iki šiol, rodos, visos protestantų ir katalikų išspausdintosios biblijos minėtų laišku autorystės Pauliui neatėmė. „Raktas į Naująjį Testamentą“ autorius 228 p. rašo: „Laiškas, kurio Paulius neparašė, bet kurio mintys Pauliui labai artimos: Laiškas efeziečiams“. 283 p. rašoma: „Po jo mirties net imta rašyti laiškus Pauliaus vardu, remiantis jo autoritetu. Tokie yra Ganytojiški laišškai — 1 Tim 2 Tim, Tit“. Kadangi šie katalikų bibliniai raštijai neįprasti teiginiai tiesiogiai ir būtinai neigia Pauliaus autorystę, ištikimumas moksliniam metodui reikalauja, kad autorius paaiškintų, kodėl jis laikosi tos nuomonės. Juo labiau, kai knyga skirta ne Šv. Rašto kritikos specialistams, bet skaitančiai visuomenei.

„Raktas į Naująjį Testamentą“ — viena iš vertingiausių ir reikalingiausių Kriššionis Gyvenime serijos knygų. Ši knyga gali paskatinti lietuvius, nors dar neturintčius pilno, su-



Pabaltiečių fotografijos parodoje New Yorke keletas lietuvių dalyvių ir parodos rengėjų. Iš k. — J. Kiznis, A. Staknytė, A. Staknienė, V. Maželis, J. Zabielskis, dr. G. Kumpikaitė, dail. K. Žoromskis. Nuotr. V. Maželio

PIRMOJI BALŲ FOTOGRAFŲ PARODA NEW YORKE

Ukrainiečių institute, Fifth Ave. ir 79th St., New York, spalio 28 - lapkričio 5 vyko lietuvių, latvių ir estų fotografijų paroda. Dalyvavo 33 fotografai — profesionalai ir mėgėjai. Iš New Yorko lietuvių dalyvavo V. Augustinas (4 nuotraukos), dr. G. Kumpikaitė (6), V. Maželis (6), A. Norvila (3), J. Rygelis (4), J. Zabelskis (1); iš Chicagos — A. Kezys, SJ (6).

Gausiausia grupė buvo latvių — 18 dalyvių. Estų dalyvavo 8. Parodą suruošė Baltia, Rytų apygardos baltų meno draugija, įsisteigusi prieš porą metų. Per savo trumpą gyvavimo laikotarpį ji sugebėjo suruošti keletą žymesnių renginių. Šį pavasarį buvo stambi tapybos, grafikos ir skulptūros paroda Kultūros Židini; dalyvavo 92 menininkai. Estų namuose įvyko meno skaidrių popietė. Ukrainiečių institute buvo suruošta poezijos popietė ir piešinių paroda. Tad Baltia yra jau pasi- reiškus įvairiose kultūrinėse srityse ir garsėja kaip išradimo ir veikli draugija.

Fotografijų parodoj buvo aiškiai pastebimas stiliaus, siužetų ir technikos įvairumas. Jos skyrėsi taip pat ir formatu, pradedant visiškai mažomis, baigiant didelėmis. Gausiausios buvo juodos ir baltos abstraktinės fotografijos — šešėlių ir šviesos žaismas, geometrinės figūros. Abstraktinių buvo ir spalvotų — ore plaukiojančios formos.

LOS ANGELES, CALIF.

Susitelkimas ties menu

Rašytojas laureatas Jurgis Gliauda pasikalbėjimas literatūros temomis išsireiškė, kad „literatūros vakarai, kaip literatūros konkursai, — tai idealistinės visuomenės talka literatūrai plačiau išskleisti sparnus... Susitelkimas ties menu, aš galvoju, yra meno inkarnacija susitelkusių dvasioje“.

Šitokį „susitelkimą ties menu“ ištvermingoji literatūros vakarų tradicija ir šiais metais organizuoja Lietuvių Fronto Bičiulių Los Angeles sambūris gruodžio 2 Šv. Kazimiero parapijos salė. Šis vakaras skiriamas cituotų žodžių autoriaus, Jurgio Gliaudos, kūrybai.

Jurgis Gliauda — tai unikumas lietuvių literatūroje, savo talentu sužėręs pirmajame Draugo literatūros konkurse 1951, laimėdamas premiją už romaną „Namai ant smėlio“. O po to jo kūriniai rodėsi vienas po kito. Neatsilikio ir premijos. Pati paskutinioji, jau aštuntoji, visai neseniai paskirta Džukų draugijos skelbtame literatūros

prantama ir sklandžiai kalba išversto, Šv. Rašto, labiau susidomėti Dievo apreikstu žodžiu. Juk žmogui reikia pokalbio su Dievu, nors jis prieš Dievą neišvengiamai liks tik netobulas pokalbininkas.

uolos po vandeniu, mašinerijos ratai ir t.t. Taip pat buvo išstatytų romantiškų ir dramatiškų portretų, neturmorto etiudų ir nemaža gamtos peizažų bei miestų vaizdų — Paryžiaus tiltai, Vilniaus gatvės, Talino stogai.

Daugiausia dėmesio sukėlė estų fotografas Olaf Soot, iš savo nuostabių vaizdais iš Alaskos ledynų ir su saulėtekio Peru kalnuose. Iš lietuvių dėmesį traukė V. Maželio mergaitės portretas ir uolos po vandeniu, V. Augustino „Forelės“

IV PLJK KOMISIJA INFORMUOJA LIETUVIŠKĄJĮ PASAULĮ

IV-ajam pasaulio lietuvių jaunimo kongresui ruošti Europoj sudarytas komitetas, kuriam talkina komisijos specialieji uždaviniai. Komitete yra 12 žmonių, o komisijose — nuo 2 iki 6.

Pati mažiausia yra informacijos komisija, susidedanti tik iš dviejų asmenų — Marytės ir Andriaus Šmitų. Vadovauja Marytė; ji surenka informacijas. Reikalingus vertimus iš vokiečių kalbos (dėl patalpų ir pan.) atlieka Andrius. Marytė mašinėle surašo informacijas, o Andrius jas išspausdina. Ji informacijas sukiša į vokus, o jis nuneša jas į paštą išsiųsti ir parneša jas sąskaita, kurią ji pateikia IV

konkurse už romaną „Perlojos respublika“. Tos premijos įteikimas įvyks Chicago tik kitais metais gegužės mėnesį, gi Pietinės Californijos literatūros mėgėjai to romano ištrauką jau išgirs gruodžio 2 Šv. Kazimiero parapijos salė.

Jurgis Gliauda savo kūrybinius talentus su pasisekimu yra bandęs bent keliuose literatūros žanruose, kaip tai dramoj, poezijoje, satyroj. Tačiau patį didįjį kūrybinį kraitį, reikšmingai praturtinusį visą lietuvių literatūros lobyną, Gliauda atnešė grožinėj prozoj: pirmoji vietoj „savo romanais, antrą — novelėmis“.

Gliaudos prozinis pasaulis labai įdomus, naudojant jo paties žodžius, „su kontinentais, menėmis, požemiais“. Literatūros vakare po tą patį pasaulį kondensuotų žodžių pasižvalgys rašytoja Alė Rūta ir ji parodys aktorė Dalila Mackialienė su talkininkais Sauliumi Matu ir Gyčiu Gaveliu.

Šiais metais rengėjai literatūros vakarą jungia su koncertu, kurį atliks nauja žvaigždė lietuviškos dainos pasauly — solistė Ona Pliuskonienė iš Philadelphijos. Tai bus jos pirmas pasirodymas Californijos lietuviams. Jos koncertą Dainavoj šią vasarą žurnalistas Alfonsas Nakas pavadino triumfu. Taip ji priėmė ir auditoriją. Dainininkės palydovė scenoj bus mūsų mieloji pianistė Raimonda Apeikytė.

J. Kj.

Atsiųsta paminėti

V. Stanley Vardys — THE CATHOLIC CHURCH, DISSENT AND NATIONALITY IN SOVIET LITHUANIA. Išleido East European Quarterly, Rytų Europos monografijų serijoj, No. XLIII. New York. 1978. Kietais viršeliais. XIV ir 338 psl. Platinama pre Columbia University Press. Užsisakant iš Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos gautama už 10 dol.

Autorius, pažįstamas lietuviui ir kitataučiam iš ankstesnių savo angliškai rašytų veikalų, yra politinių mokslų profesorius Oklahomos universitete. Įžvalgas, įdomus, lengvai skaitomas.

Šioj, naujoj, knygoj, kaip rašoma jos aplanke, autorius vaizduoja lietuvių katalikų kovą už laisvą religijos praktikavimą Sovietų sistemoj ir svarstą klausimą, ar gali katalikybė ir komunizmas Maskvos valdžioj koegzistuoti.

Turiny yra šie skyriai: Katalikybė ir tautybė, Bažnyčia ir tautinė valstybė, Lietuvos valstybės žlugimas, Katalikai ir komisarai, Geležinė uždanga nusileidžia, Destalinizacija ir Bažnyčia, Konstitucija, teisė ir Bažnyčia, Ateizmas, Religinis protesto judėjimas, Konfrontacija su valdžia, Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, Katalikybė ir nacionalizmas, Kremlius prieš Kroniką, Sovietų religinės politikos efektai Bažnyčioj, Komunizmas ir katalikybė, Priedai.

Dr. G. Kumpikaitė

Šioj savo studijoj autorius remiasi gausiais, kruopščiai surinktais šaltiniais, taip pat pagrindžio ir pačių bolševikų raštais.

Knygos vardne, iš dalies ir pačiame tekste atitaisyta klaida, liečianti iškilus kovotojo už žmogaus teises kunigo jėzuito Šeskevičiaus vardą. Čia jis pavadintas Juozu. Iš tikrųjų jo vardas yra Antanas.

Dr. Albertas Gerutis — PETRAS KLIMAS. Valstybininkas, diplomatas, istorikas, kankinys. Išleido Viltis. 1978. Cleveland, Ohio. Leidimo mecenatas — dr. Vladas Bložė, Tiražas — 1,000 egz. 320 psl. Kaina 10 dol.

Petrą Klimą, Vasario 16-osios Akto signatarą, taikliai apibūdina antrinis šios knygos pavadinimas. Tai iškilus lietuvis, daug dirbęs Lietuvai ir daug kentėjęs. Gimė 1891 vasario 23, mirė 1969 sausio 16. Darbininko laikraštį prieš keletą metų buvo spausdinta jo atsiminimų.

Šioji knyga, monografija, turi keturis skyrius: Tiesiant kelią į laisvę, Lietuvos diplomatinis atstovas užsienyje, Antras pasaulinis karas ir Lietuvos okupacija, Petras Klimas — totalitarinių režimų auka.

Skyriai suskirstyti į skyrelius. „Klimo asmeniniame likime“, rašo monografijos autorius, „susikaupė visos lietuvių tautos tragedija, patirta nuo abiejų totalitarinių režimų, — tiek nuo rusiškojo bolševizmo, tiek nuo vokiškojo nacionalsocializmo. Jis skaudžiai nukentėjo nuo abiejų imperialistų, patyrė jų klaukų kalinimą ir žiaurias privertiamųjų darbų stovyklas. Petras Klimas pavyzdinai atstovavo Lietuvos valstybei brangiais nepriklausomybės metais. Bet likimas lėmė jam būti ir lietuvių tautos nelaimių ir negandos atstovu, sutelktį sąvyje visos lietuvių tautos kančias, patirtas nuo abiejų okupacijų“.

Monografijos autorius dr. Albertas Gerutis veikliai reikšėsi ir tebesireiškia diplomatinės tarnybos barose. Gimęs 1905 Rygoj, Latvijoje. Latvių kariuomenėj buvo savanoriu ir dalyvavo kovose prieš bermontininkus. Veikė tarp Latvijos lietuvių. Vėliau persikėlė į Lietuvą. Daug rašė lietuvių spaudoj. Dirbant Lietuvos užsienio reikalų ministerijoj, jam teko daug kur buvoti. Šiuo metu gyvena Šveicarijoj. Jis yra redaktorius žinomo kolektyvinio veikalą „Lithuania 700 Years“.

M.D.



Per skautybę — lietuvių bei!

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Globoja: Lietuvių Skautų Sąjunga

Redaguoja: s. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421

MINTYS PRIE 60-TOJO LAUŽO

Yra gamtoje dvi jėgos, kurios žmogų turbūt labiausiai traukia ir verčia susimąstyti. Tai — vanduo ir ugnis. Kiek minčių ateina žvaigždėtą naktį, sėdint prie laužo ir žiūrint į liepsnas! Šviesmečių toliai atskirtos, plevena dangių žmogaus protu neapimamos žvaigždžių ugnys; už kelių žingsnių plevena rami, jauki žmogaus rankų įkurta laužo liepsnelė... Dievo ugnys ir žmogaus ugnelė; beribė visata ir ribotas mūsų protas, ribota širdis... Tačiau ir neribotos erdvės, ir ribotą žemę apsuks žmogaus mintis ratų ratais, klausdama klausimų, ieškodama atsakymų. Tik per mažai ir per trumpai mes leidžiam jį prie menkybių ir, neleisdami pakilti į erdves, prarandame patys save. Mintis pakirptais sparnais nebekelia klausimų ir nebeieško atsakymų. Tad kokia reta ir nuostabi proga gamtoje prie laužo grąžinti minčiai sparnus!

Mano mintys šį vakarą, kaip ir dažnai, yra apie mus — lietuvaite skautes. Kas yra toji skautybė? Kokia yra lietuviška skautybė? Ką ji mum duoda? Ką mes jos rėmuose galim padaryti? Ir ko mes nepadarom?

60-ojo laužo liepsnų nešama kyla man ypač viena mintis, būtent, ką galim skautybės rėmuose padaryti šiuo gyvenamuoju momentu; kur galim nukreipti savo mintis, kad jos pagimdytų darbus.

Taip neseniai pasaulio spaudoj nuskambėjo dviejų Rusijos disidentų vardai. Buvo rašoma apie juos, kovotojus už žmogaus teises, piktinamasi neteisingsiais kaltinimais jiems ir jų pasmerkimu ilgam kalėjimui. Tačiau Vakarai beveik nepaminėjo trečiojo — tuo pačiu metu nuteisto dididento, Viktoro Petkaus. Ar tai informacijos stoka, ar bloga valia, kas žino? Bet ar ne mūsų pareiga susiburti moralinei to brolio pagalbai, kalbant, rašant, informuojant savo aplinką apie jį ir jo darbą?

Kita mintis — apie Nijolę Sadūnaitę. Dažnai kalbam, prisimenam iškiliąsias istorines bei legendines lietuves. Ar ne laikas daugiau kalbėti, daugiau žinoti ir daugiau didžiutis dabarty gyvenančia didžios dvasios, nuostabaus heroizmo lietuve — Nijolę? Ar ne laikas į gerųjų darbų ratą įtraukti GERĄ DARBĄ — moralinę bei

materialinę pagalbą tai Sibiro tremtinei?

Štai vėl susimąstyti verčia šį pavasarį Lietuvoje mirusio kpt. Vabalo asmenybė. Po 25 m. baisios Sibiro tremties, kankinimų ir bado palaužta sveikata grįžęs namo, neieško tikrai užtarnauto poilsio, bet atiduoda neilgus gyventi likusius metus Lietuvos jaunimui: intensyviai treniruoja sportininkus, rašo jiems knygas. Ar tai ne skautiško entuziazmo, nepaprastos vilties ir artimo tarnybos šviesus pavyzdys?

Dar viena mintis — apie Kalantą. Divyris šiuo antidivyrų metu; laisvas — vergijoj; supratęs aukos dvasią savimeilės laikais.

Daug heroikos, meilės, aukos, ištikimybės ir vilties pavyzdžių kas dieną rodo mum Lietuva. Ne legendos, ne kunigaikščių gadyne, bet DABAR gyvena, kenčia, vargsta, bet nenusimena ir nepraranda vilties bei žmoniškumo mūsų broliasesės tėvynė.

Kad 70-asis lietuviškosios skautybės dešimtmetis būtų našus, kreipkim savo mintis ir visokeriopą pagalbą į juos. Laikas didžiutis, skelbti ir sekti savųjų didvyrių, žmoniškumo švyturių ir dvasios milžinų, pavyzdžiu!

v.s. Irena Kerelienė
LSS-jos Vyr. Skautininkė

NEW YORKO SKAUTAI PRADĖJO NAUJĄ VEIKLOS SEZONĄ

Lapkričio 11 New Yorko skautai pradėjo naujus skautiškosios veiklos metus. Tą dieną įvyko abiejų tuntų iškilminga sueiga Kultūros Židiny. Po įprastų raportų ir himno malda sukalbėjo ps. T. Paulius Baltakis, OFM. Toliau ėjo brolių ir sesių įsakymai.

Sesų įsakymuose buvo ypatingai daug naujovių Neringos tunte. Tuntininkė s. G. Stankūnienė pasveikino seses — v.s. L. Bobelytę, v.s. R. Dragūnėvičiūtę, psl. N. Milukaitę ir psl. R. Vebeliūnaitę, VI T. Stovykloje dāvusias vyr. skautės įžodį. Taip pat pasveikintos psl. D. Bobelytė, v.s. L. Bobelytė, v.s. R. Dragūnėvičiūtė, psl. N. Milukaitė ir v.s. V. Šlapelytė, užbaigusios Gintaro Vadovių Mokyklą. Baigusioms buvo įteikti GVM ženklai ir baigimo pažymėjimai.

Lietuviškosios Skautijos 60-mečio proga į vyresniškumo laipsnius pakeltos šios sesės:

į v.s. — v.sk.sl. Irena Kirkylienė; į sl. — v.sk.spl. D. Bobelytė; į psl. — K. Žukauskaitė, L. Gudelytė, V. Rygelytė, R. Gvildytė, G. Katinaite ir L. Jankauskaitė.

V.sk.v.sl. R. Bobelytė pasiūlydė iš tuntininkės pavaduotojos pareigų. V.sk.v.sl. Jolita Gudaitytė skaučių Birutės draugovę perdavė naujai draugininkei v.sk. Virginijai Šeibytei. Gi prityrusių skaučių Vaivos draugovę iš ps. Rasos Milukaitės perėmė v.s. Ramutė Česnavičienė. Sesės savo buvusias draugininkes apdovanojo gėlėmis.

Šioje sueigoje taip pat pasikeitė ir Neringos tunto tuntininkė. S. Giedrė Stankūnienė nuo šios dienos tuntininkės pareigas perdavė s. Birutei Kidolienėi. G. Stankūnienė, perduodama tuntą, padėjo židinio sesėm ir Skautams Remti Komitetui nariams už pagalbą ir paramą jos kadencijos metu, taip pat M. Klivėckienei ir D. Gu-



LSS-jos VS v.s. Irena Kerelienė skautininkų-ių sueigoje VI T. Stovykloje. I eil. sėdi iš k.: v.s. L. Milukienė, LSS-gos pirm., v.s. O. Zailskienė, v.s. I. Kerelienė, v.s. P. Kalvaitienė, J. Simutienė. Nuotr. V. Bačevičiaus

deliui, kurie niekada neatsisakė padėti, padauginant laiškus ir pan. Išreiškė padėką ir T. P. Baltakiui, už leidimą skautams naudotis Kultūros Židinio patalpomis.

Tuntininkei perdavus švilpuką ir tunto vėliavą naujai tuntininkei, ji buvo sesių apdovanota dekoratyvine lėkste, gi broliai jai įteikė rožių puokštę.

Po sueigos oficialiosios dailės sueigos dalyviai-ės pasiūlydė židinio skaučių paruoštą užkandžiai. Tada vyko trumpas montažas, minint LSS-gos šešiasdešimtmetį.

Šios sueigos lauktas momentas buvo G. Peniko susuktas filmas iš VI-osios Tautinės Stovyklos. Stovyklos vaizdai ir įdomesni momentai ypač patiko mažiesiems, paukštytėm ir vilkiukam, kurių daugelis stovyklavo šioje stovykloje. Pažiūrėjus filmą, visi skirstėsi, žadėdami greitai susitikti tolimesnėse sueigose, Kūčiose, Kaziuko mugėje. Juk skautiška veikla nesibailia: nespėjus įvykdyti vieno užsimojimo, jį seka eilė naujų...

B. K.

ŽIDINIETĖS DĖKOJA

New Yorko vyr. skaučių židinio sesės nuoširdžiai dėkoja dail. Marijai Žukauskieni, T. Pranciškui Giedgaudui, Vytautui Kidolui, Alg. Daukantui, vienu ar kitu būdu prisidėjusiems prie židinio sukurto parodos pasisekimo.

Nuoširdus skautiškas ačiū visiems!

Vilijos sesės

— Patardami vadovaukimės tik noru padėti, jokių būdų ne noru pasirodyti.

— Jei sugebėsite perduoti vaikams meilę knygoms, dvasitėms draugus, kurie jų niekuomet neapvils.

— Vadovo pagrindinės savybės yra glauda, aiški kalba, draugiškumas ir išmanymas.

TRIJŲ ŽIDINIEČIŲ PARODA

Spalio 28-29 įvyko, skautiškomis akimis žiūrint, gana ypatinga paroda. Šioje parodoje su savo darbais pasirodė trys New Yorko vyr. skaučių židinio Vilijos sesės, pačią parodą surengė tas pats židiny Vilija.

Pats įdomumas buvo, kad parodoje dalyvavusios sesės užsima labai skirtingais darbais. B. Kidolienė pasirodė su savo siuvinėto gubeleno paveikslais, G. Kudžmienė — su keramikos darbais ir G. Kulpienė — su sidabro-gintaro dirbiniais. Tačiau visi šie darbai, skoningai eksponuoti, patraukė žiūrovų akis ir pritarė būti eksponuojami toje pačioje parodoje. Gi žiūrovų atsilankė labai gražus skaičius — per abi parodos dienas svečių knygoje pasirašė 250 su viršum žmonių.

Parodą atidarė LSS-gos pirminkė v.s. Lilė Milukienė, pasveikindama židinietes — parodos dalyves ir rengėjas ir gausius svečius. Ji taip pat pristatė dail. Mariją Žukauskienę, kuri tikrai gražiai apibūdino mūsų sesių darbus, tų darbų techniką ir įdomesnes savybes. M. Žukauskienė, apibūdindama

eksponuojamus darbus, turėjo tam būti tikrai gerai pasiruošus, nes jos žody buvo išgildinti daugeliui iki šiol gal dar nežinomi dalykai.

Po M. Žukauskienės žodžio v.s. L. Milukienė pakvietė visus svečius pasivaikinti židinio paruoštomis vaišėmis.

Šiek tiek apie mūsų seses ir jų darbus.

Birutė Kidolienė šia technika paveikslus pradėjo siuvinėti maždaug prieš šešerius metus. Ji turėjo sėkmingą parodą Chicagoje 1976, taip pat dalyvavo trijose LB ruošiamose Vasario



Vargo mokykla, Birutės Kidolienės siuvinėtas gobelenas



Skaučių parodoje išstatyti eksponatai. Kairėje Ginos Kudžmienės keramikos darbai, dešinėje — Giedrės Kulpienės papuošalai



16 parodose New Yorke. Savo paveikslams renkasi daugiausia lietuviškas temas — gamtovaizdžius, naturmortus, o taip pat ir žinomų lietuvių dailininkų paveikslų ar piešinių kopijas, kaip pvz., P. Rimšos "Vargo mokyklą", partizanų ir pan. Paveikslai gana spalvingi, bet nesibaido ir juoda-balta ar rusvų tonų. Parduoti 7 paveikslai.

Gina Kudžmienė jau eilę metų ne tik domisi keramika, bet ir pagamina tikrai meniškų išdirbinių, pvz., vazų, įvairių puodų, lėkščių ir t.t. Mėgsta tamsesnes spalvas, kurias gražiai priderina prie sukurtų formų. Dekoravimui naudoja lietuviškai akiai malonius motyvus — varpas, tulpes ir pan. Gina taip pat dalyvauja Vasario 16 parodose ir yra gavus atžymėjimą už savo keramikos darbus. Parduoti apie tuzinas eksponuotų dalykų.

Giedrė Kulpienė tarp lietuvių pasižymėjo savo darbais ne tik New Yorke, bet ir artimesniuose ir tolimesniuose miestuose. Ji sukuria ir pati padaro gana sudėtingų sidabro įmontavimų, kurie visu grožiu parodo gintarą. Mėgsta tulpių kombinacijas, rūtos šakeles, kurias ji šauniai sutaiško su kartais moderniu rėmu pačiam gintarui. Jos darbai skoningi ir puošnūs. Parodoje ji išstatė kaklo papuošalus, kurių buvo parduota bene aštuoni, taip pat eilė jos pagamintų žiedų.

Savo pirmu tokiu pasirodymu New Yorko visuomenei židinietės yra visapusiškai patenkinotos. Ne tik turėjo progos parodyti, kad skautės yra nagingos, bet tuo pačiu parodos pelnu galėjo papildyti savo išdą ateities skautiškai veiklai finansuoti. Gi visi žinom, kad mūsų židinietės savo kukliais renginiais sutelkia gražias sumas pinigų skautų stovyklom, suvažiavimam ir spaudai parenti.

Tad sesės židinietes galima pasveikinti su dar vienu sėkmingu renginiu, palinkėti ir toliau nenuleisti rankų ir dar ne kartą surengti panašių renginių, kaip šios trijų paroda.

A.

PRAKTIŠKIAUSIOS KALĖDINĖS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Kalėdinis siuntinys (1978) 2.

3 metrai angliškos vilnonės medžiagos eilutei su jaudimu "All wool made in England"; stora crimplene medžiaga moteriškai eilutei arba moteriškam paltui; vilnonė medžiaga suknelei arba medžiaga vakarinei suknelei; vyriškas arba moteriškas puiklus acryleno užsegamas megztinis; 2 poros geriausių vyriškų arba moteriškų kojinių; 20 anglišių cigarečių; 20 amerikoniškų cigarečių; 1 svaras kavos pupelių; 1 svaras šokoladinių saldinių.

Kaina su maitu ir visomis persiuntimo išlaidomis — \$190.00.

Į šį siuntinį dar galima dėdėti 8 svarus įvairių prekių. Medžiagos dar galima dėdėti 4 metrus, 3 jardus minko kailio arba ką nos iš žemiau išvardintų praktiškesnių ir naudingesnių dalykų:

Jeans Wrangler arba Levi Strauss	\$40.00
Tų pačių firmų švarkeliai	44.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis	30.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis	36.00
Vyriškos arba moteriškos nailono kojinės	3.00
Vilnonės ilgos moteriškos kojinės	6.00
Tights (kojinės-kelnaitės)	4.40
Crimplene medžiaga suknelei	19.00
Crimplene medžiaga moteriškai eilutei	32.00
Vilnonė eilutei medžiaga "All wool made in England"	50.00
Vilnonė eilutei medžiaga "All wool made in England"	60.00
Vilnonė eilutei medžiaga "All wool made in England"	80.00
Vyriški arba moteriški labai geri batai	36.00
Dirbtinio minko kailis moteriškam paltui	85.00
Lietsargis telescopic	12.00
Vilnonė gėlė skarelė	11.00
Nailoniniai marškiniai	12.00
Geresni marškiniai	18.00
Įvairūs kalkuliatoriai ir stetoskopai siunčiami pagal susitarimą.	

Kalėdinis maisto siuntinys, sudarytas iš leidžiamų siusti prekių su visomis persiuntimo išlaidomis ir maitu \$80.00

Sudarant savo nuožiūra siuntinį reikia pridėti \$30.00 persiuntimo išlaidoms.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą prekėmis arba pinigais.

BALTIC STORES LTD.

Z. JURAS

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England,
Tel. 01 460 2592

ŽEMAIČIAI VEJA IŠ TELŠIŲ KRYŽIUOČIŲ AINIUS

ATS. GEN. V. GRIGALIŪNAS-GLOVACKIS

Šis straipsnis paimtas iš "Kolumbijos Lietuvio" 1955 metų balandžio - lapkričio numerio (nr. 15-16). Straipsnis buvo skirtas Lietuvos kariuomenės švenčiai prisiminti. Jame aprašomas antrojo pėstininkų pulko žygis, išvejojantis iš Lietuvos bermontininkus.

Jaunutei Lietuvos kariuomenei teko daug kariauti, kol apgynė nepriklausomybę ir išvalė kraštą. Vienas tokių karių ir buvo Vincas Grigaliūnas-Glovackis, savanoris - kūrėjas, šiame žygyje prieš bermontininkus vadovavęs 2 pėstininkų pulkui, vėliau buvęs generolas prie kariuomenės štabo. (Red.).

-0-

1919 mūsų gruodis, žiemos pradžia. Dangus visą laiką debesimis apsidraukęs. Dažnas lietus daugely vietų kelius pavertė neišvažiuojamais liūnais.

Po laimingo nors ir labai skausmingo susirėmimo ties Radviliškiu bermontininkai buvo priversti trauktis. Antantės komisija su generolu Niesselu prieky, kryžiuočių ainiu nuo lietuvių smūgių gelbėdama, nustatė net pasitraukimo zonas ir datas.

Antrasis Algirdo pulkas gavo užduotį: sueiti į kontaktą su latviais ir bendrai su jais, kiekvienas savo žemėlėje, "mandagiai" išlydėti neprašytus svetelius. Pradėta lydyti nuo Jonišio bent keliomis kryptimis: Joniškis, Meškuičiai, Šiauliai, Gruzdžiai, Šakyna, Kuršėnai, Papilė, Mažekiai, Luokė, Tryškiai, Skuodas, Telšiai, Kretinga, Bajorai, Plungė, Kuliai, Veiviržėnai, Gargždai iki buvusios Vokietijos su Rusija sienos.

Neprašyti sveteliai traukdami stengėsi savo turta bei ginklus išnešti. Nevengdavo dar pasipelnę žemaičių turimomis gėrybėmis. Tas versta mums vertė skubiai tuo susirūpinti ir greit imtis priemonių, kad neprašyti sveteliai ne tik nieko iš žemaičių turimų gėrybių nepasipelnę, bet ir savo prisigrobtą turta bei ginklus mums palikytų.

Greit susidarė partizanų būreliai, kurie besitraukiančius "svetelius", jei tik jie pasigrobimo tikslu pasitraukdavo iš kelio, tuojuos užpuoldavo ir likviduodavo. Mūsų partizanai puldavo ne tik pavienius plėšikus, bet ir nedideles plėšikų gaujėles. Gi reguliariai kariuomenė, 2-ras Algirdo pulkas su ar-

tilerija, eidami besitraukiančiams bermontininkams iš paskos, kur tik galėdavo, ten partizanams padėdavo.

Tai buvo mūsų šventa pareiga, nes partizanai gynė savo namus ir turtą, statydami save į mirties pavojų. Neminėsiu čia mūsų kelionės nuo Jonišio iki Kuršėnų, Papilės, Mažekių, nes tai greičiau liečia atsiminimus, o ne šią temą. Pradėsiu nuo Kuršėnų, Papilės ir Mažekių, t.y. nuo tų vietovių, kur mes suėjome į artimą sąlytį su priešu.

Pro Kuršėnus žygiavo grupės štabas, pulko puskarininkų mokykla, trečdalis žvalgų ir ryšininkų. Taip pat pirmasis batalijonas. Pro Papilę žygiavo trečdalis žvalgų ir ryšininkų ir trečias batalijonas su pulk. Petruičiu prieky. Pro Mažekius — trečdalis žvalgų ir ryšininkų ir antrasis batalijonas su pulk. Laurinaičiu prieky.

Besitraukdami bermontininkai visur skleidė gandus, kad iš paskos ateina raudonieji, už tai vietos visoks šlamštas pakėlė galvas ir pradėjo tvirti "revkomus" ir ruošti "raudoniesiems" sutikimus. Toks "revkomas" ryškiausiai pasireiškė Papilėje, kur su raudonais skudurais, druska, duona ir gražia sutikimo prakalba sutiko pulk. Petruičių. Liūdnei tačiau "revkomui" reikalas baigėsi — liko visi suminti ir karo lauko teismo su-likviduoti.

Taip pat karo lauko teismo sprendimu likviduotas ir Kuršėnų "revkomas". Tuo metu karo lauko teismas taip pat likvidavo ir besitraukiančius bermontininkus, kurie buvo pagauti už plėšikavimą.

Gandas apie "revkomų" ir plėšikaujančių bermontininkų likvidavimą per moterėlių "radiją" žaibo greitumu pasklido po visą Žemaitiją. Charakteringa tai, kad moterėlių "radijas" mums, reguliarios kariuomenės dalinius, pavertė į "demokratų", tik negalėjo nuspręsti, ar mes esame krikščionys demokratai, ar social-demokratai, ar dar kažin koki.

Kuršėnų dvaro savininkas, lenkas, nenorėjo įsileisti pulko žvalgų komandos. Reikalas pasibaigė tuo, kad komanda patį savininką išmetė iš dvaro, ir žvalgai užėmė dvarą. Labiausiai iš to pasipelnė arkliai, nes jie buvo paltapinti dobilų ir šieno daržinėje, kur galėjo visą naktį iki sočiai atsiganyti.

(Bus daugiau)

APIE AUTORIŲ

Atsargos generolas Vincas Grigaliūnas-Glovackis gyveno Kolumbijoje, kai parašė šį straipsnį "Kolumbijos Lietuvyje". Tuo metu jis turėjo 70 metų. Jis mirė Kolumbijoje 1964 metų gegužės 16. Palaidotas Tunhos miesto kapinėse.

Buvo gimęs 1885 rugpjūčio 9 Jiezne, Trakų apskrityje. Išlaikęs 4 klasių egzaminus Balstogėje, stojo į Vilniaus karo mokyklą. Ją baigęs, tarnavo rusų kariuomenėje Turkestane, 1914-1917 dalyvavo pasauliniame kare.

Į Lietuvą grįžo 1918 ir apsigyveno Vilniuje. Savanoriu stojo į Lietuvos kariuomenę ir aktyviai dalyvavo kariuomenės organizavime. 1919 gruodžio 29 persikėlė į Kauną ir iš savanorių suorganizavo 2 pėstininkų pulką. 1919 gegužės gale išvyko į frontą prieš bolševikus, vadovavo Kupiškį paimant, liepos 6-12 dalyvavo Raudinės operacijoje.

Kare su bermontininkais kautynėse ties Radviliškiu vadovavo 2 pėstininkų pulkui, vėliau dirbo štabe, vadovavo antrai divizijai, vadovavo lietuvių kautynėm su lenkais Augustavo miškuose. Apdovanotas dviem vyties kryžiais. 1927 vasario 10 pakeltas generolu ir buvo prie kariuome-



Atsargos generolas Vincas Grigaliūnas-Glovackis, šio straipsnio autorius

nės štabo generolas ypatingai reikalingas. Į atsargą išėjo 1932.

Tarnaudamas kariuomenėje, drauge lankė universitetą, studijavo teisę. Studijas baigė 1930. Išėjęs iš kariuomenės, vertėsi teisininko darbu. Pirmosios bolševikų okupacijos metu buvo pasitraukęs į Gudiją ir paprastu darbininku dirbo kolchoze. Prasidėjus karui su vokiečiais, 1941 grįžo į Lietuvą, 1944 pasitraukė su tremtiniais banga į Vokietiją, iš ten iš-emigravo į Kolumbiją.

Bendradarbiavo Mūsų Židinijje, Karde, Karyje ir kituose laikraščiuose.



Kultūros Židinio scenoje, minint lietuvių moterų organizuotos veiklos 70 metų ir PLKO Sąjungos 30 metų veiklos sukaktį. Iš k. dr. Aldona Šlepetytė-Janačienė, vadovavusi minėjimui, sesuo Augusta Sereikytė, pagerbta už organizacinę veiklą, Marija Lušienė, Birutė Šlepetytė-Venskuvienė, pakelta į sąjungos garbės nares, Pranė Ažuolienė, kuri vadovavo šiam programos numeriui. Nuotr. L. Tamošaičio

PAMINĖTOS LIETUVIŲ KATALIKŲ ORGANIZUOTOS VEIKLOS SUKAKTYS

Lietuvėm katalikėms šiais metais minint organizuotos veiklos 70 metų ir Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungai 30 metų sukaktį, spalio 28 Kultūros Židinio Brooklyne suruoštas iškilmingas minėjimas, kuris praėjo pakilio ir šventiškoj nuotaikoj.

Minėjimas pradėtas poetės Kotrynos Grigaitytės-Graudienės specialiai šiai sukakčiai sukurtais eilėmis, kurias su įsijautimu perdavė PLKOS valdybos narė I. Sandanavičiūtė-Merlino.

Turiningą ir jautrų minėjimo atidarymo žodį tarė dr. A. Šlepetytė-Janačienė — Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos pirmininkė. Minėjimo invokaciją perskaitė PLKOS dvasinis patarėjas prel. J. Balkūnas, PA. Dviejų jubiliejinių sukakčių proga jis tarė ir įspūdingą žodį, išskeldamas lietuvių katalikų organizuotos veiklos prasmę bei skatindamas ateities darbą.

Toliau sveikinimo kalbas pasakė Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis, Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto vicepirmininkas J. Valaitis, Amerikos Lietuvių Tarybos vardu — dail. J. Bagdonas, LB New Yorko apygardos pirmininkas A. Vakselis ir Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų vienuolijos vardu — vyr. vadovė sesuo Margarita Bareikaitė.

Minėjime dalyvavo lietuvių katalikų organizacijų atstovės ir veikėjos iš JAV-bių, Kanados, Europos ir Australijos. Sveikino žodžiu Amerikos Lietuvių R. Kat. Moterų S-gos vicepirmininkė G. Vaitiekūnaitė-Kaneb, Giedros korporacijos Chicagoj pirmininkė E. Vilimaitė, Melbourne (Australijoje) Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos valdybos narė J. Petraitienė ir kt.

Gauta labai daug sveikinimų raštu, tarp kurių vysk. V. Brizgio, PLKOS garbės pirmininkės M. Galdikienės, vysk. A. Deksnio ir Pasaulio Katalikų Moterų Organizacijų pirmininkės E. Dovatt-Dolan telegramos iš Europos, Lietuvos atstovo JAV-bėse dr. S. Bačkio, Balfo pirmininkės M. Rudienės ir kt. Taip pat sveikinimus atsiuntė visos PLKOS-gai priklausančios lietuvių katalikų organizacijos iš visų pasaulio kraštų. Sveikinimus perskaitė PLKOS valdybos narė P. Ažuolienė.

Atvykusi iš Paryžiaus, minėjime pagrindinę kalbą pasakė B. Venskuvienė — PLKOS įgaliotinė tarptautiniam ryšiam. Ji kalbėjo apie lietuvių katalikų organizacinę veiklą 70 metų laikotarpyje. Išsamioj apžvalgoj apibūdinti svarbiausi tos veiklos aspektai, uždaviniai ir įgyvendinimai. Paliesta lietuvių katalikų moterų susiorganizavimo pradžia 1908, nepriklausomos Lietuvos laikotarpis ir 30 metų Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos darbai. Išryškinta PLKOS

veikla tarptautinėj plotnėj ir PLKOS pastangos nuolat primenant laisviem kraštam okupuotos Lietuvos tragišką padėtį. Katalikų Bažnyčios persekiojimą ir mūsų tautos teisę į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą.

Po šios jubiliejinės apžvalgos buvo pagerbtos lietuvių katalikų veikėjos. Į sceną buvo pakviestos sesuo Augusta Sereikytė ir Birutė Venskuvienė. Pirmoji — ilgametė Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos veikėja, atlikusi eilę svarbių organizacinių darbų nepriklausomos Lietuvos laikais; antroji — nuo pat Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos įsikūrimo besireiškianti tarptautiniuose sąjūdžiuose ir sėkmingai, su dideliu pasišventimu kelianti paverptos Lietuvos problemas plačiame pasaulyje. Remiantis PLKOS valdybos š.m. rugsėjo 6 nutarimu, B. Venskuvienė šiam minėjime už nuopelnus veikloj pakelta į PLKOS garbės nares. Abiem žymiom veikėjom padėkos žodį PLKOS valdybos vardu tarė M. Lušienė ir P. Ažuolienė. Abiem buvo prisegti gėlių korsažai.

Specialų Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos žodį sesėm pavergtoj Lietuvoj perskaitė valdybos narė V. Lušytė-Penikienė.

Reikšmingas dviejų organizacinių sukakčių minėjimas baigtas PLKOS pirmininkės dr. A. Šlepetytės-Janačienės žodžiu ir galingai visų dalyvių ir svečių sugiedotu Lietuvos himnu.

-0-

Po akademinės dalies vyko aukšto lygio koncertas, kuriame solistė G. Čapkauskienė ir pianistas S. Cibas buvo labai šiltais klausytojų įvertinti ir prašomi minėnos programos dalį kelis kartus pakartoti bei papildyti naujai atliekamais kompozitorių kūriniais.

Scena minėjimo proga buvo meniškai ir skoningai tautiniais motyvais išdekoruota dail. P.

Jurkaus. Gėlių papuošimas — J. Kregždienės.

Pasibaigus minėjimui ir koncertui, įvyko vaišės, kurias paruošė R. Balsienė su kitomis katalikų moterų veikėjomis.

-0-

Rytojaus dieną, spalio 29, Pranciškonų vienuolyno koplyčioj prel. J. Balkūnas, PA, laikė pamaldas už mirusias lietuvių katalikų moterų veikėjas ir pasakė pritaikytą pamokslą abiejų organizacinių sukakčių proga.

Po pamaldų įvyko bendri delegačių pietūs. Po to prasidėjo PLKOS tarybos posėdžiai, užsitęsę iki vėlyvaus vakaro.

Tarybos posėdžių prezidiumą sudarė: A. Sungailienė (Kanada), E. Vilimaitė (Chicago) ir J. Petraitienė (Australija).

Posėdžių metu pranešimą padarė PLKOS valdybos pirmininkė dr. A. Janačienė; kalbėjo apie Sąjungos veiklą paskutinių metų laikotarpyje. Apie tarptautinę veiklą kalbėjo B. Venskuvienė — PLKOS įgaliotinė tarptautiniam ryšiam, ilgiausiai sustodama ties Pasaulio Katalikų Moterų Organizacijų Unijoj neseniai įkurta žmogaus teisių komisija (kas per ją jau yra daroma bei bus įmanoma atlikti ateity okupuotos Lietuvos ir mūsų politinių kalinių klausimais). Toliau pranešimus padarė PLKOS fondo pirmininkė M. Lušienė ir išdininkė V. Penikienė. Taip pat apie savo veiklą kalbėjo lietuvių katalikų organizacijų atstovės, deleguotos į tarybos posėdžius.

Peržvelgti PLKOS įstatai; įnešti kai kurie pakeitimai. Priimta eilė nutarimų.

Diskusijose aktyviai reiškėsi dr. A. Radzivanienė, H. Kulber, dr. J. Skripkienė, E. Jušienė, G. Ramančionienė ir kitos.

Posėdžiai baigti Pasaulio Katalikų Moterų Organizacijų Unijos malda, kurią sukalbėjo A. Sungailienė — PLKOS valdybos vicepirmininkė.

PLKOS Informacija

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo modernius apdraudos planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mirtį.

Norį įsirašyti kreipkitės į SUSIV. CENTRA, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių BRONIŲ BOBELį, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

REMARKABLE DISCOVERY

Best in USA and Europe, "JIB HAARPFLEGE-LOTION" — patented in Switzerland. Registered: USA, Canada and Europe. It cures: DANDRUFF, FALLING HAIR, ITCHING SCALP, SPLITTING ENDS, STRENGTHENING HAIR ROOT GROWTH, and restoring NATURAL HAIR COLOR. Using JIB you will never be BALD or grey 100% Listed in Pharmacy Red-Blue-Book. JIB Medicine Lique 8 oz. a 16 week supply \$6.00. Money Order P.P.

J.I.B. LABORATORY — 1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650. Fill: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ont. Canada; Fill: 7 Stuttgart, 50, Duisburgerstr. 7-10 W. Germany; CHICAGO: at Apotheke J & J, 2557 W. 69th St.; 50th Ave. & 14th St. Cicero and 1640 W. 47th St. Chicago; 2923 N. Milwaukee Ave.; 1147 N. Ashland Ave.



— Antanas Nakas, advokatas, muzikas, dailininkas, meno kritikas, fortepijono mokytojas, lietuviškų laikraščių, o taip pat ir Darbininko, bendradarbis, sulaukęs 74 m. amžiaus, lapkričio 20 mirė Chicagoj. Gimęs Lietuvoj, Amerikoj išgyveno 29 metus. Velionis priklausė prie įvairių lietuviškų kultūrinių organizacijų, Čiurlionio galerijos, Lietuvių Žurnalistų Sąjungos, Korp! Lituania.

— Philadelphijos Vinco Krėvės vardo mokyklos tradicinė Kalėdų eglutė įvyks sekmadienį, gruodžio 10, tuoj po lietuviškų mišių (apie 12 val.) Šv. Andriejaus lietuvių parapijos salėj (19 ir Wallace Streets). Laukiamas Kalėdų senelis su maišu dovanų. Mažieji mokiniai ruošia programą. Tėvų komitetas kviečia visus Philadelphijos apylinkės vaikus, tėvelius ir senelius šiame eglutės parengime dalyvauti.

— McGraw-Hill leidykla New Yorke išleido 786 puslapių skaitymų knygą 12 klasei, pavadintą "British and Western Literature" (3-čioji laida). Knygoje yra įdėta Juozo Grušo novelė "Kelionė su klūtėmis". Novelę į anglų kalbą išvertė Stepas Zobarskas. Ji buvo išspausdinta rinkinyje "Selected Lithuanian Short Stories", kurią išleido Manyland Books leidykla.

— Kompozitorius Bronius Budriūnas sukūrė muziką Ados Karvelytės eilėraščiu "Aš nežinau". Eilėraštis paimtas iš jos eilių rinkinio "Ne tie varpai". Naujoji daina bus pirmą kartą atlikta kompozitoriaus 50 metų muzikinės veiklos sukakties minėjime gruodžio 10 Los Angeles, Calif.

— Duetinis koncertas dviejų solisčių — G. Čapkauskienės ir S. Žiemelytės — rengiamas gruodžio 9 Montreale Ausros Vartų lietuvių parapijos salėje.

— Iš L. Tamošaičio ir J. Audėno lapkričio 27 gautas toks pranešimas: Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto tarybos posėdyje, įvykusiame 1978 birželio 10, buvo išklaušta: tarybos rotacinio pirmininko L. Tamošaičio, valdybos — dr. J.K. Valiūno, dr. B. Nemicko, B. Bieliuko pranešimai, tarybos nario St. Lušo Vliko seimo 1977 m. vertinimas ir tarybos nario J. Audėno pasiūlymas sudaryti seimo rekomenduotą moksiją, kuri imtų ruošti programą atsikuriančiai nepriklausomai Lietuvai. Taryba, išklausiusi pranešimų ir pasiūlymų bei juos išdiskutavusi, nutarė sudaryti Lietuvos studijų komisiją. Ją sudaryti pavedė valdybai.

— Norį vykti į IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą Europoj kviečiami užsiregistruoti registracijos ir kelionės komisijoj adresu: IV PLJK, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636 arba skambinti 6-9 val. pirmadieniais-ketvirtadieniais telef. 312 778-2200 arba 312 778-2201.

— Įsnuojamas žiemos sezonui namas Floridoje: 8 kambariai, pustrėčios vonios, garazas, baldai. Namai lietuvių rajone, arti pliažo ir krautuvų, St. Petersburg Beach. Kaina prieinama. Pageidaujama suaugę asmenys. Skambinti 212 849-5674.

— Nauji Darbininko skaitytojai: B. Daukantas, St. Petersburg Beach, Fla., B. Labuckas, Woodhaven, N.Y., M. Linkus, Chicago, Ill., B. Prapuolenis, Chicago, Ill. Užsakę kitiem: S. Žumbakienė, Chicago, Ill. — Onai Viržintienė, Chicago, Ill. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem prenumeratoriam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujinant — visiem 13 dol. metam.

Lietuvių išeivijos spaudoj

NAUJA VATIKANO POLITIKA

Didžiosios Britanijos lietuvių savaitraštis Europos Lietuvis lapkričio 21 (Nr. 46-1436) atpasakoja vokiečių nuotakas naujojo popiežiaus atžvilgiu. Su šiuo straipsniu ištisai supažindiname ir Darbininko skaitytojus.

- o -

Spalio 28 vokiečių dienraštis "Die Welt" išspausdino lietuvių akį pirmiausia patraukiančią antraštę "Das Papstwort auf litauisch" Carl G. Stroem straipsnį apie naująjį popiežių.

Straipsnis pradedamas plačiai žinomu cinišku Stalino klausimu: kiek gi divizių turi popiežius? Tačiau ano meto Kremliaus vadai bus neturėję tikro supratimo, kad galia ir jėga nebūtinai divizijomis matuotina. Šiandien, sako, nėra abejonės, kad Karolio Wojtylos išrinkimas naujuoju popiežium iškelia naujų akstinių ne tik lenkų ir Rytų Europos katalikybei bet netiesiogiai ir Rytų Europos nekatalikų Bažnyčiai. "I Petro sostą atsisėdo vyras", toliau rašo C.G. Stroehm, "kuris niekada nėra slėpęs savo simpatijų sąjūdžiams kovos už žmogaus ir piliečio teises Rytuose. Jau vien tik tai būtų naujas dalykas Vatikano politikoje".

"Sovietiniam vadam ir Varšuvos pakto karinių pajėgų vyriausiajam vadovybei turėtų tikrą galvosnių sudaryti, kad tai sąjungai priklausančios valstybės pilietis dabar pasidare katalikų Bažnyčios galva. Įsivaizduokime, kad tas lenkas popiežius būtų buvęs išrinktas prieš dešimt metų — prieš Rytų bloko žygį į Čekoslovakiją. Ar tokioms aplinkybėms esant sovietai būtų išdrįsę į Čekoslovakiją siųsti Lenkijos karinius dalinius? Ateityje sovietinis maršalas turės kelti sau klausimą, kaip tie daliniai laikysis, jei Jonas Paulius II neigiamą ar kritišką nuomonę pasakytų dėl panašios karinės ar politinės akcijos. Šiandien šiosios Rytų blokui klausimas dėl popiežiaus divizių šiandien kitaip turėtų būti vertinamas negu antrojo pasaulinio karo pabaigoje".

"Tikriausia, kad šis popiežius nesimaitys su savo kritinėmis pastabomis antikomunistų priekyje. Lygiai taip pat tikra turėtų būti, kad jis tuos dalykus atsargiai ir išmintingai spręs. Toksai žmogus, kuris viską žino apie Rytus ir daug ką apie Vakarų, nereikalingas patarimų iš žmonių, kuriems Rytų blokas tik teoriškai pažįstamas. Tačiau jau ir šiandien aišku, kad Jonas Paulius II galės Vatikano Rytų politikai duoti naują kryptį".

"Sensacijomis persisotinę Vakarų europiečiai gal ir nepastebėjo, bet Rytų Europos gyventojai išgirdo Vatikane ne tik gimtąją lenkų kalbą jo pasakytuosius žodžius, bet taip pat ir lietuvių ir ukrainiečių. Tada popiežius pirmą kartą be jokių ceremonijų ir diplomatinio vingių kreipėsi į Sov. Sąjungos katalikus, kurie šiandien pusiau katakombose gyvena, ir jis pasinaudojo kalbomis dviejų tautų, iš kurių buvo pagrobta tautinio apsisprendimo teisė. Mažosios, Vakarų europiečių dažnai užmirštos ir apleistos iškilios Rytų Europos tautos labai gerai suprato tą gilią simbolinę jėgą turintį mostą.

"Politinėje ir istorinėje Vakarų Europos sąmonėje Rytai visada buvo lyg kažkokios savo rūšies priedas, menkesnės vertės sritis, "laukinis" kraštas. Tokios sąvokos, kaip "Balkanai" ar "lenkiškas ūkis" Rytų Europos vaizdui aptarti Vakaruose buvo nusikaltos dar tais laikais, kai nebuvo jokios Geležinės uždangos. Po 1945 dar prisidėjo visiškos izoliacijos ir totalitarinio sovietinio komunizmo ideologijos klūtys".

Naujas popiežius nepanaikins pasaulyje plačiai pasklidusio nežiūjimo, šališkai susidarytų nuomonių ir jėga parem-

tos politikos faktų. Bet jis jau pirmosiomis savo popiežių buvimo dienomis Rytų Europai davė naują svorį ir naują reikšmę. Jis parodė, kad mūsų žemynas nesibaigia prie demarkacijos linijos — ne prie Elbės ir ne prie Boehmerwaldo. Taip pat kad tai yra dvasinis dalykas, kurio pasekmės gal paaiškės tik po tam tikro skaičiaus metų".

"Tikėtina, kad šiandien religiškas daugelyje komunistų valdomųjų Rytų Europos kraštų — neabejotinai Lenkijoje, bet, gal būtų, ir Sov. Sąjungoje — yra stipresnis ir gyvesnis negu daugelyje sekuliarizuotų ir persisotintųjų Vakarų kraštų. Pats naujojo popiežiaus asmuo jau leidžia tikėti, kad jis pažįsta tuos gyvastingus rytietiško religingumo bruožus: jis yra žmo-

gus, kurio intelektualinis pajėgumas buvo visuotinai išgirtas, kuria tačiau nėra intelektualas, o yra išsaugojęs savo tėvynės ūkininko galią savyje. Dėl to atrodo, kad ateina laikas, kada baigsis švelnioji ir netikra taktika paremtoji Vatikano politika. Naujasis popiežius kreipsis į Rytų politinius valdovus nebe vakarietišku formalizmu ir nebe "vakarietiškumu", nebe teorija remdamasis, bet skaudaus patyrimo praktika. Taip pat, žinoma, savo žvilgsnį kreips ne atgal, bet į priekį. Prasidėjo nauji laikai, ir praeities receptai nebegalioja".

"Dėl to labai reikšmingas dalykas, kad Jonas Paulius II ateina dvasinio netikrumo laikais ir vėl vadovaus ligi šiol su neteisėbėmis susiduriančiai Bažnyčiai. Atrodo, kad jis nebesilaikys kairiųjų katalikų sluoksniuose propaguoto "Dialogo tarp krikščionių ir marksistų", jeigu tas dialogas veda tik į

tai, kad krikščionys priimtų marksistų argumentus, tuo tarpu kai visi Rytų bloko "valdantieji" marksistai nepasiryzę nė trupučio nusileisti. Toks dialogas veda vien tik į skaldymą, kaip pastaraisiais metais buvo aiškiai pastebima katalikiškame pasaulyje."

"Lenkas popiežius žino, kad Rytuose Bažnyčia ir tautos gal dar ilgą laiką bus priverstos kęsti komunizmą. O tai reiškia: sambūvi, bet taip pat ir savęs teigimą. Vienos kardinolas Koenigas, kuris, kaip tvirtinama, yra senas Wojtylos draugas, naująją padėtį yra aptaręs šitokiais žodžiais: "Yra dvi galimybės: arba reikalai dar labiau sudiržės ir viskas sunkiau bus, arba Rytų bloko valstybiniai pasikalbėjimų partneriai keis savo poziciją. Jei būčiau Rytų bloko valstybininkas, tai bijočiau, kad pagrindyje nesusirinktų per daug ten suvartų tikinčiųjų ir kad vieną dieną tas pagrindis nepasidarytų nebesukontroliuojamas..."

giasi suakutvininko gera sveikata.

Vilija ir Linas Ramūnai, baigę gimnaziją, įstojo į Miami Dade Community kolegiją.

Žuv. Inf.

IŠ FLORIDOS LIETUVIŲ VEIKLOS

MIAMI

Miami Lietuvių Amerikos Piliečių klubo valdybos ir direktorių rinkimai vyks gruodžio 13, trečiadienį, nuo 12 iki 1 val. popiet.

Sezono atidarymas Lietuvių klube įvyks gruodžio 3, sekmadienį, 4 val. popiet. Meninę programą atliks operos solistė Antanina Dambrauskaitė, akomponuojama Danutės Liaugminienės. Po koncerto pietūs ir šokiai, grojant naujam orkestrui.

Solistės Juozės Kristolaitės-Daugėlienės koncertas įvyks gruodžio 17, sekmadienį, 4 val. popiet.

Kūčias rengia Miami Balso skryrius. Jos įvyks gruodžio 24, sekmadienį, 6 val. vak. Visas pelnas bus paskirtas šalpai.

Naujų metų sutikimą klubas rengia savo patalpose. Šilta vakarienė bus duodama nuo 9 val. vak. Šokiams gros naujas ir nuotaikingas stygų orkestras. Kūčiom ir Naujų metų sutikimui status užsisakyti ir kvietimusi įsigyti galima skambinant telefonais 931-9556 arba 866-3044.

Pietinio Atlanto pakraščio šaulių kuopa įsisteigė lietuvių klube spalio 8. Įsirašė 30 narių su viršum iš Miami, Pompano ir kitų apylinkių. Kuopos pirmininku išrinktas Mykolas Vitkus, valdybon: Gunda Kodatienė, dr. Kazys Pautienis, inž. Antanas Varnas, Jonas Paškus, Juozas Korsakas ir Bronė Paškienė. Kandidatais liko Martynas Ališauskas ir Vincas Sakas.

SLA 44 kuopos ir Sandaros 52 kuopos susirinkimai įvyks gruodžio 10, sekmadienį, 2:30 val. popiet. Bus renkamos kuopų valdybos.

Tautybių mugė įvyks gruodžio 2-3 Dinner K. Auditorium patalpose. Moterų Socialinis klubas dalyvaus su lietuviška šiaudinukų eglute ir kepsnių pardavimu.

Dr. Edmundas Butrimas spalio 11 prieš susirinkimą klubo nariams skaitė paskaitą medicinos tema ir atsakinėjo į klausimus.

Justinas Miščikas rugsėjo 15 atšventė 90 metų amžiaus sukaktį. Jis pats ir draugai džiau-

BALTIMORĖS ŽINIOS

Cheryl Toboll, Baltimorės vyčių choro ir moterų choro dirigentė, gruodžio 10, sekmadienį, 2 val. popiet Lietuvių Svetainėje duos piano koncertą. Bus atliekami tarptautinių ir lietuvių muzikų kūriniai.

Šv. Vardo draugijos metų ketvirčio susirinkimas vyks Šv. Alfonso mokyklos salėje gruodžio 12, antradienį, 7 val. vak. mišias aukos dvasios vadas kun. A. Dranginis. Po mišių susirinkimui pirmininkaus Francis Weber, Baltimorės miesto Šv. Vardo drjos pirmininkas ir Šv. Alfonso parapijos narys. Po susirinkimo bus užkandžiai.

Lietuvių posto 154 legijonieriai ir jų padėjėjos gruodžio 17 Lietuvių Svetainės kambariuose rengia Kalėdų balių. Pradžią 2 val. popiet.

Šv. Alfonso suaugusių klubas gruodžio 16 Šv. Alfonso mokyklos salėje rengia Kalėdų balių.

Daina, vyrų choras, repetuoja kiekvieno ketvirtadienio vakarą ir ruošia giesmes, kurias giedos Kalėdų naktį Šv. Alfonso bažnyčioje. Repeticijos vyksta Lietuvių Svetainės klevo kambariu. Lietuvišką dainą ir giesmę mėgstą vyrai kviečiami įsijungti į šį chorą.

Metinis drabužių vaju, jungiamas su Padėkos diena, Šv. Alfonso parapijos prasidėjo lapkričio 17. Visi parapijos nariai raginami šiame vajuje dalyvauti ir naudojimui tinkamus drabužius pristatyti į kleboniją. Ten jie bus sudėti į dėžes ir pristatyti į centrą.

Kun. Antanas Dranginis kiekvieną sekmadienį per lietuviškas pamaldas 8:30 val. rytu kviečia žmones paraginti kitus lietuvių dalyvauti tose pamaldose ir

kartu kalbėti maldas ir giedoti gražias lietuviškas giesmes. Vargonininkė ir vyrų choro Dainos dirigentė groja vargonais per mišias.

Metiniai Šv. Alfonso parapijos pietūs sulaukė gražios sėkmės. Kiekvienais metais publikos skaičius mažėja. Ankstesnė kartą, kuri rėmė šiuos parengimus, nyksta. Kunigas Dranginis prieš pietus padėjo visiems, kurie taip sunkiai dirbo pagaminti pietus, tiems, kurie pataravo, ir tiems, kurie dalyvavo.

Ramovėnų vyrų choras ir Nerija, studentų choras iš Clevelando, lankėsi Baltimorėje. Lapkričio 11 jų koncertas Lietuvių Svetainės didžiojoje salėje praėjo su dideliu pasisekimu. Publika entuziastiškai priėmė jų dainavimą. Kitą rytą jie giedodavo per pamaldas 10 val. Baltimorės Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba dėkoja visiems, kurie dalyvavo koncerte. Kun. Dranginis bažnyčioje padėjo svečiam menininkam už jų giedojimą.

Šv. Alfonso parapijos advento metu daromas vaju raupsuotiems palengvinti jų gyvenimą. Prel. L. Mendelis pradėjo šį gailėstingumo darbą Šv. Alfonso parapijoje. Ne tik parapičiai, bet ir novenos maldininkai, įvairių tautų žmonės, aukoja šiam kilniam tikslui. Vajus prasidės advento pirmą sekmadienį, gruodžio 3.

Padėkos dieną, lapkričio 23, ketvirtadienį, 9 val. ryto Šv. Alfonso bažnyčioje buvo aukotos ypatingos padėkos mišios. Šv. Alfonso mokyklos vaikučiai giedodavo per mišias.

Jonas Obelinis



Indrė Damušytė ir Rimvydas Čepulis, susituokę spalio 21 Clevelande. Nuotr. Jono Urbono

spalio mėn. lietuviškom pamaldom. Komitetan išrinkti Paulina Balčiūnienė, Vytautas Biliūnas ir Stasys Slabokas. Kandidatė — Julija Šalkauskienė.

Lake Worth Lietuvių Klubui pirmininkauja A. Rugys. Jo telefonas — 585-4891. Narių susirinkimai kviečiami kiekvieno mėnesio antrą šeštadienį 2 val. popiet Carpenter Hall patalpose. Spalio mėn. susirinkime prisiminta a.a. Aleksandro Augūno mirties penkerių metų sukaktis. A. Augūnas buvo šio klubo steigėjas ir ilgametis pirmininkas. Jo našlė S. Augūnienė ir šiandien tebetėsia vyro visuomeninės veiklos tradiciją. Klubas nariam ir svečiam rengia bendrą Kūčių vakarienę. 12 val. popiet Sacred Heart bažnyčioje pamaldas atliks kun. A. Senkus. Po pamaldų Kūčios Carpenters Hall patalpose.

Norį dalyvauti Kūčių vaišėse nevēliau gruodžio 19 turi užsiregistruoti pas St. Augūniene, 582-5523 arba pas J. Navasaitį, telef. 585-3749. Kaina nariam 6 dol., svečiam — 7.50 dol. Gruodžio 9 eilinio narių susirinkimo nebus.

JAV Lietuvių Bendruomenės Aukšinio Kranto apylinkės valdyba rengia Naujų metų sutikimą Fort Lauderdale Inn banketų salėje, ten pat, kur ir perėjais metais. Parengimų vadovė yra Nijolė Žutaūtienė. Jos telefonas — 781-8155.

Daytona Beach ir apylinkių Amerikos lietuvių klubas buvo organizuotas šių metų pavasarį. Susibūrė visi šioj sparciai augančioji lietuvių kolonijoj gyvenantys tautiečiai. Iki šiol čia nėra kitų lietuviškų organizacijų ir visi tautiečiai vieningai puoselėja tautinę ir visuomeninę veiklą šiame vietiniame klube. Šio klubo pirmininku yra lietuvis prekybininkas ir praeities sportininkas Adolfas Andrusis. Ši nauja Floridos lietuvių organizacija jau surengė eilę mišnių. Ruošiamasi ir Naujų metų sutikimui.

Juozas Juozaitis savo mirusios žmonos Aleksandros vardom Čiurlionio meno ansamblui Clevelande paaukojo 1000 dol. Jo velionė žmona buvo šio ansamblio dainininkė. Mirties metinėse lapkričio 9 už velionę buvo suorganizuotos gedulingos pamaldos.

L. Ž. K.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos



PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNESHPOŠYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10019. TEL.— 581-6590; 581-7729. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryt. kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Lakewood, N.J. 08701 — 234 Second St.	363-0494
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740

Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 1013 N. Marshall St.	215 WA 5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canayon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Spring Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Woodhaven, Queens, N.Y. 11421 — 80-14 Jamaica Ave.	296-5250
Herkimer, N.Y. McKennan Rd.	315-866-3939

TALKA — NEMOKAMA TARPUSAVIO PAGALBA

Nuo senų laikų lietuviuose yra išlikusi tradicija didesnius darbus atlikti talkos būdu. Taip buvo kertami rugiai, vasarojus, raunami ir minami linai, ku-liami javai, statomos trobos ir kt.

Talka ne tikta įgalina pigiau atlikti didesnius darbus, per ją yra palaikomas bendras draugiškumas — vienas kito artimesnis pažinimas.

Panašią talkos tradiciją daug kur pritaikom ir išeivioj. Pvz., finansinės talkos būdu sukūrė milijoninį fondą, daug kur pasistatė bendrų namų; talkos būdu organizuojam kongresus, festivalius ir kitus svarbesnius reikalus. Talkos būdu pasistatė ir Lietuvių Kultūros Židinį New Yorke; ir jo išlaikymas be nuolatinės talkos būtų neįmanomas.

Praktiškai Kultūros Židinio išlaikymas gula ant arčiau gyvenančių talkininkų, susigrupavusių į skirtingus talkos vienetų: lietuviai pranciškonai, bingo žaidėjai, parengimų komitetas ir kiti komitetai.

Čia noriu užsiminti tik apie LKŽ parengimų komitetą. Tai grupė asmenų, įsipareigojusių kasmet talkos būdu surengti bent du kultūrinius renginius Kultūros Židiniui garsinti ir prisidėti prie jo išlaikymo. Jo surengtas rudens vakaras su Chicago solistais Nerija Linkevičiute ir Bernardu Prapuoleniu įvyko lapkričio 11. Tai buvo gražus, labai pasisekęs LKŽ vakaras. Jo pasisekimą įgalino pasiaukoję talkininkai.

Stalus ir kėdes prieš parengimą ir po jo surikiavo Bill Kumet. Didžiąją salę papuošė M. Jankauskas. Stalus apdengė ir papuošė J. Gerdvilienė ir J. Lukošienė. Bilietus ir jų kontrolę tvarkė B. Bobelis, M. Kliveckienė, M. Žukauskienė, V. Šeibytė, R. Milukaitė ir V. Sidas. Maisto ir gėrimų bilietėlius pardavinėjo K. Bačauskas, P. Ažuolienė, A. Reivytenė, B. Labutienė, V. Šileikienė, E. Donohue, S. Skobeikienė. Bare darbavosi V. Padvarietis, M. Simonaitis, Pocius, M. Povilaitis, I. Šližys, V. Vaičiulis, J. Mikalauskas. Užkandinę dirbo E. Mickeliūnienė — vedėja, Šli-

žienė, Liobienė, Barauskienė, Simonaitienė, Vaičiulienė, Jukuvėnienė. Pyragus iškepė R. Kondratienė, M. Šalinskienė, L. Milukienė, B. Labutienė, Tilvikienė, P. Sidienė. Labai gražią ir turtingą loteriją suorganizavo ir šauniai įvykdė B. Lukoševičienė — jai talkino U. Povilaitienė, L. Milukienė, J. Lukoševičienė. Loterijai uždėlius (fantus) paaukojo E. Andriusienė, K. Bačauskas, A. Balsys, O. Budraitienė, E. Čekavičienė, A. Eidukevičienė, E. Kezienė, B. Kidolienė, L. Milukienė, U. Povilaitienė, P. Sidienė, P. Sirutis, B. Lukoševičienė, V. Steponis, M. Šalinskienė, A. Šmitienė, A. Zupkuvienė. Loterija davė 309 dol. gryno pelno. Solistus globojo R. Milukaitė ir V. Šeibytė. Šviesas ir kitus scenos reikalus tvarkė A. Jankauskas. Labai gražiai vakaro programą vedė Rasa Bobelytė. Vakaro garsinimu rūpinosi A. Šilbajoris; jam talkino A. Vakselis, R. Razgaitienė, Lietuvos Atsiminimų ir Laisvės Žiburio radijai, Darbininkas, Apreiškimo parapijos ir kitų parapijų biuleteniai. Dalyvių medicinine priežiūra rūpinosi D. Mikulskytė. LKŽ penkmečiui paminėti kalbėtojai buvo Lietuvių Kultūros Fondo valdybos pirmininkas A. Vakselis, T. Paulius Baltakis, OFM, ir Lietuvos gen. kons. A. Simutis. Vakaro fotografas buvo L. Tamošaitis.

Vakaro programos leidinėlį mecenatė su 200 dol. auka — Marytė Šalinskienė. Taip pat prie vakaro pasisekimo finansiškai prisidėjo abiejų liet. radijų vedėjai, paaukodami dalį vakaro skelbimų honoraro.

Tik šitokios gausios ir nuosirdžios talkos būdu buvo galima surengti visais požūriais pasigėrėtina Lietuvių Kultūros Židinio rudens vakarą. Tai leidžia tikėti, kad ir ateinanti LKŽ pavasario šventė bus sėkminga.

Visiem čia suminėtiem ir tiem, kurie dėl klaidos gal nėra suminėti, priklauso visų Kultūros Židinio besinaudojančių pagalba ir padėka.

Aloyzas Balsys
Parengimo komiteto
pirmininkas

LOS ANGELES, CALIF.

L. K. Religinei Šalpai Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje šiemet suaukota 6,204 dol. Savo dosnumu Šv. Kazimiero parapija šiemet vėl yra pirmoji vietoj tarp visų JAV ir Kanados lietuvių parapijų.

Rašytojo ir laureato Jurgio Gliados kūrybos vakaras įvyks gruodžio 2, šeštadienį, 7:30 val. vak. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos didžiojoje salėje. Koncertinę dalį atliks viešnia iš Philadelphijos, solistė Ona Pliuskonienė. Programoj taip pat dalyvauja Alė Rūta, Raimonda Apeikytė ir Dalila Mackalienė su talkininkais. Vakara rengia Lietuvių Fronto Bičiulių sambūris.



JAV LB garbės pirmininkas prel. Jonas Balkūnas (k.) ir PLB pirmininkas Vytautas Kamantas, susitikę Floridoje, kalbasi bendruomeniniais reikalais.



Lietuvos kariuomenės 60 metų atkūrimo minėjimo programos dalyviai ir svečiai lapkričio 19 Apreiškimo parapijos salėje. Iš k. Z. Raulinaitis, dr. K. Valiūnas, kun. J. Pakalniškis, M. Raulinaitienė, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, P. Jurgėla, V. Butkys, kun. A. Račauskas, J. Kiaunė, dr. E. Noakas, J. Zarauskas. Nuotr. L. Tamošaitis

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Lietuvos kariuomenės atkūrimo 60 metų sukaktis prisiminta lapkričio 19. Tą dieną Apreiškimo parapijos bažnyčioje buvo iškilmingos pamaldos. Pamokslą pasakė Tėv. Paulius Baltakis, OFM. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Mišių metu pašventinta savanorių kūrėjų vėliava. Krikšto tėvais buvo Kario redaktorius Zigmas Raulinaitis su žmona Marina. Vėliavos fundatorius buvo Jurgis Kiaunė, savanoris kūrėjas.

Tuo po pamaldų Apreiškimo parapijos salėje buvo ir akademinė dalis. Ramovėnų kapelionas kun. A. Račauskas sukalbėjo invokaciją, atidarymo žodį tarė dr. E. Noakas, ramovėnų pirmininkas, susikaupimo minutę pagerbti žuvę kariai dėl Lietuvos laisvės.

Sveikinimo kalbas pasakė Lietuvos gen. konsulas Aniče-

tas Simutis ir Vliko pirmininkas dr. K. Valiūnas.

Apie Lietuvos kariuomenę kalbėjo Petras Jurgėla, Lietuvos kariuomenės kapitonas, Amerikos Lietuvių Legiono vadas. Jo graži kalba užtruko tik 17 minučių, pasižymėjo faktų ir skaičių gausa. Kalba bus atspausdinta Kary.

Po to buvo pasirašytas vėliavos pašventinimo aktas. Savanorių kūrėjų pirmininkas pakvietė pasirašyti A. Simutį, Petrą Jurgėlą už Savanorių kūrėjų pirmininką Švedą, šaulių atstovą V. Butkį, ramovėnų pirmininką dr. E. Noaką, kun. J. Pakalniškį — Apreiškimo parapijos kleboną, ramovėnų kapelioną kun. A. Račauską ir vėliavos kūmus — Zigmą ir Mariną Raulinaičius.

Po pertraukos Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas Viktoro Rallo, sudainavo dvi



Petras Jurgėla kalba Lietuvos kariuomenės minėjime lapkričio 19 Apreiškimo parapijos salėje. Nuotr. L. Tamošaitis

dainas. Tuo ir buvo baigta programa. Tada visi perėjo į apatinę salę, kur vėliavos kūmai visus pavaišino šampanu. Pačioje akademijoje dalyvavo apie 100 žmonių, o vaišėse apie 70.



1979 KELIONĖS Į LIETUVĄ, RYTŲ IR VAKARŲ EUROPA

Iš Bostono, New Yorko ir Chicagos

Nuo devynių iki penkiolikos dienų

9 dienos — Lietuva ir Rusija:

5 naktys Vilniuj, 2 Maskvoj
gegužės 3-11 \$849.00
gegužės 10-18 \$849.00
rugsėjo 20-28 \$849.00
rugsėjo 27 — spalio 5 \$849.00

10 dienų — Lietuva, Rusija ir Danija:

5 naktys Vilniuj, 2 Maskvoj, 1 Kopenhagoj
birželio 14-23 \$899.00

11 dienų — Lietuva ir Lenkija:

6 naktys Vilniuj, 2 Varšuvoj
kovo 8-18 \$779.00
balandžio 19-29 \$849.00
gegužės 17-27 \$849.00
rugsėjo 6-16 \$849.00
spalio 11-21 \$779.00

12 dienų — Lietuva ir Lenkija:

6 naktys Vilniuj, 3 Varšuvoj
liepos 12-23 \$959.00
rugpjūčio 9-20 \$959.00

15 dienų — Lietuva ir Lenkija:

6 naktys Vilniuj, 5 Varšuvoj, 2 Krokuvoj
liepos 12-26 \$1,219.00
rugpjūčio 9-23 \$1,219.00

15 dienų — Lietuva, Rusija ir Italija:

5 naktys Vilniuj, 3 Maskvoj, 5 Romoj
birželio 14-28 \$1,249.00
liepos 25 - rugpjūčio 7 \$1,249.00

15 dienų — Lietuva, Rusija ir Anglija:

5 naktys Vilniuj, 3 Maskvoj, 5 Londone
birželio 14-28 \$1,359.00

15 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija ir Čekoslovakija:

5 naktys Vilniuj, 3 Maskvoj, 2 Budapeste, 2 Prahaj, 1 Londone
birželio 14-28 \$1,399.00

Visose kelionėse:

- ★ Išvykstama iš Bostono, New Yorko ir Chicagos British Airways ir Lot Polish Airlines oro linijomis
- ★ Visos dienos ekskursija į Kauną, pusė dienos — į Trakus
- ★ Vietovaizdžių stebėjimo kelionės
- ★ Prityrusių kelionių palydovų ir vadovų patarnavimai

DĖL TOLIMESNIŲ INFORMACIJŲ IR REZERVACIJŲ PRAŠOMA KREIPTIS:

BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MA 02168
TELEPHONE: (617) 969-1190

IS VISUR

— PLB valdybos raštinė Jau-nimo Centre Chicagoj atidaryta kasdien darbo dienomis nuo 8:30 val. ryto iki 2 val. po pietų ir vakarais nuo 6 val. iki 9 val. Raštinėje atliekami PLB valdybos darbai, tvarkoma korespondencija, čia dirba Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso finansų komitetas, tvarkoma "Pasaulio Lietuvio" administracija ir kiti LB reikalai. PLB raštinės adresas yra: 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636 USA, telef. (312) 778-2200.

— Floridos LB apygardos valdyba, remdamasi JAV LB krašto valdybos bendraraščiu iš 1978 spalio 31, sudarė 9-tosios LB tarybos Floridos apygardos rinkimų komisiją tokios sudėties: Jonas Jasinskas — pirm., Leonas Kačinskas ir Stasys Vaškys — nariai.

— Washington, D.C., spalio 17-20 įvyko vibromūgių ir vibracijos simpoziumas. Tarp 400 inžinierių ir mokslininkų dalyvavo ir du lietuviai: dr. M. Pakštys, atstovavęs General Dynamic Corp., ir dr. A. Karvelis, atstovavęs Babcock and Wilcox Co. Dr. Pakštys šiame moksliniame suvažiavime skaitė paskaitą apie laivų susidūrimų eksperimentus.

— Kanados Lietuvių Katalikių Moterų draugija Montrealy gruodžio 2-3 švenčia savo metinę šventę. Ta proga bus atidaryta Birutės Dilkutės-Batraks keramikos darbų bei Norberto Lingertaičio gintaro, aukso ir sidabro dirbinių paroda.

— Antanas Kučys, Varpo redaktorius, bus pagrindinis kalbėtojas prof. A. Varno šimtmečio pagerbimo akademijoje, Chicago Tautiniuose Namuose, gruodžio 2.

— Muziko Broniaus Jonušo vardo stipendija lituanistikai studijuoti paskirta Robertui Jonui Saldžiui, gyvenančiam Brazilijoje. Stipendijos mecenatė yra mirusio muziko Br. Jonušo našlė Emilija Jonušienė. Stipendininkas, R. J. Saldys, gimęs 1960, reiškiasi kaip ateitininkas ir skautas, dalyvavo III PLJ kongrese, reiškiasi spaudoj ir choruose.

— Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos dvidešimt antroji kasmetinė kultūrinė premija šiemet paskirta istorikui dr. Juozui Jakštui. Jam 1000 dol. premija iškilmingai įteikta lapkričio 4 Clevelande.

— Arūnas Kaminskas, studijuojas muziką Illinois universitete, gavo 1000 dol. Lietuvių Fondo stipendiją užsimokėti už mokslą. Jis, dirbdamas vakarais, padeda ruošti Tėviškės evangelikų parapijos chorą, ten ir vargonuoja. Jis jau antri metai yra Lietuvių operos akompaniatorius. Neseniai tame pačiame universitete buvo pakviestas šį pavasarį statomų operų akompaniatoriumi.

— Šv. Kryžiaus ligoninė Chicagoj pagerbė gydytojus, išdirbusius ligoninėje nuo 25-rių iki 50 metų. Tarp jų yra ir lietuvių gydytojų, švenčiančių sukaktį, kaip dr. P. Mažeika, dr. O. Vaškevičiūtė, dr. A. Juška, dr. P. Waitkus, dr. P. Brazis, dr. A. Shimkus, dr. W. Eisin, dr. F. C. Winskunas, dr. J.J. Simonaitis.

— Argentinos televizijos spalio 28 pasirodė su šokiais Berisro Mindaugo draugijos Pumpurėliai, Nemuno draugijos Skaidra ir Nemunas bei Lietuvių Centro Inkaras ir Žilvitis. Taip pat dalyvavo ir tų organizacijų vadovybės: Mindaugo pirm. J. Šišlauskas ir V. Bukauskaitė de Persico, Nemuno — pirm. Rik. Girliuskas ir K. Dulkė, Lietuvių Centro — pirm. Jul. Mičiūdas ir V. Survilienė. Lietuviai pakviesti dalyvauti programoj ir Naujų metų išvakarėse.

PASIDAIRIUS PO MEKSIKĄ

REGINA GAIDYTĖ

(tąsa iš pereinamojo numerio)

Šiandieninis mokslas nustato, kad į Amerikos žemyną žmogus atkeliavo pabaigoj ledynų gadinės (maždaug prieš 40,000 metų) iš Mongolijos prie Sibiro, Beringo sąsiaurį, Aliaską. Yra ir kitokių teorijų: kad čia atėjo atskilusi Izraelio giminė, egiptiečiai, nuskenkusios Atlantidės palikuonys. Bet tuo tarpu pati logiškiausia atrodo pirmoji. Antrą vertus, juk galėjo atkelti abiejų vietų, kiekvienai atsinešdami kitokią patyrimą ir kitokias žinias, Centrinės Amerikos gyventojai juk net labai skyrėsi nuo Šiaurės Amerikos indėnų. Tie buvo nesėslūs, garbino gamtą ir patys save laikė tos gamtos dalimi, o Centrinės Amerikos gyventojai buvo sėslūs, labai geri ūkininkai, astronomai, jūrininkai, skulptoriai, piramidžių statytojai. Buvo stabmeldžiai, bet kartu garbino ir gamtą. Apkritai jų turėta tiek daug dievų, kad ir šių dienų archeologai dar nėra jų suskaityę. Aztekai tikėjo, kad žemė buvo pergyvenusi keturis kataklizmus. Kad būtų išvengta penktos, reikėjo dievam žmogaus kraujo aukos. O kad tų dievų buvo labai daug, tai reikėjo aukoti ir daug žmonių.

Buvo mažo ūgio, tamsios odos, rudaakiai, juodaplaukiai, su ryškiais mongoliškais bruožais. Valdomasios luomas mėgo deformuoti galvas, nosis, akis, dantis. Atrodo, kad tai buvo valdomojo luomo mada, o gal ir privilegija. Visi buvo labai stiprių kojų, nes arkliai nebuvo (juos tik ispanai atgabeno), ir visas susisiekimas buvo tik pėsčiom. Rato irgi visiškai nežinojo. Gal todėl, kad labai kalnuotame krašte buvo nepraktiška.

Iš šio krašto kilo bulvė, pomidoras, tabakas, kukurūzai, kakava, arbūzai, kelios rūšys pupų, jūrų kiaulytė, kalakutas, guma. Tie Europoj niekada nematyti ir negirdėti daiktai joj atsirado tik ispanam užėmus dabartinę Meksiką. Ir į atgabentus europiečiai iš pradžių žiūrėjo labai kreiva akim. Pavyzdžiui, Anglijoje bulvės pirmiausia pradėjo duoti tik kaliniams. Patys ėmė valgyti tik tada, kai kaliniams nieko neatsitiko, o pomidorus vadino velnio obuoliais.

Šešiolikto šimtmečio pradžioje ispanai Centrinėje Amerikoje susidūrė su trim saulės karalystėmis: majų, inkų ir aztekų. Tuo lai-

ku dabartinės Meksikos žemėse buvę apie dešimt milijonų gyventojų. Gal čia ir buvo pats didžiausias senųjų Centrinės Amerikos kultūrų lopšys. Čia apie tūkstantį metų prieš Kristų gyveno olmecai, vėliau hutekai, totonecai, mikstekai, toltecai, čiimekai, zapotekai, tlaskalanai ir patys paskutiniai — aztekai, kurių valstybė buvo labai stipri ir dominavo beveik visą Meksikos kraštą.

Majai gyveno Jukatano pusiasalyje, Hondure ir Gvatemaloje, o inkų imperija apėmė visą Pietų Amerikos Ramiojo vandenyno pakraštį.

Penkiolikai metų praėjus nuo paskutinės Kolumbo kelionės, ispanai jau turėjo Kuboj įrengę bazes ir rengėsi užkariauti ir sunaikinti visas tris tas imperijas. Pirmasis 1517 Meksikos krantus išžvalgė Francesco De Cordoba. Po metų Hernando Cortez buvo išsiųstas sunaikinti aztekų, po aštuonerių metų De Montejo sunaikino majus, o per kitus penkerius metus (1532) Pizzaro sunaikino inkus.

Kiek iš arčiau noriu pažvelgti į aztekus, kurie ispanų užplūdimo metu valdė daugumą dabartinės Meksikos žemių.

Kas gi buvo tie aztekai? Pagal archeologų tvirtinimus jie buvo čiimekų ir toltekų tautų atskala, pasivadinusie aztekų vardu, nors iš tikrųjų jie yra buvę Tenochos giminės, nuo to ir jų sostinė vadinosi Tenochtitlan. Pagal senas legendas aztekais vadinosi todėl, kad laikė save atvykusiais iš legendarinio krašto Aztlan, o tam atvykimui vadovavęs labai sumanus vadas Mexica. Ir jie patys buvo sumanūs, drąsūs ir karingi. Savo sostinę Tenochtitlan 1345 įkūrė pelkinių ir dviejų ežerų apsupty saloj. Sostinės miestas apėmė 7.5 kvadratinį kilometrų plotą ir su sausuma buvo sujungtas trim tiltais.

Spėjama, kad aztekai Meksikos slėny įsikūrė apie dvylikto amžiaus vidurį, o Hernando Cortez atplaukimo metu čia jau reiškėsi aukšta kultūra su masyviais pastatais, piramidėmis, gerais susisiekimo keliais, klestinčia prekyba ne tik pačioje Meksikoje, bet ir su dabartiniais Gvatemalos, Honduro, Peru ir Kolumbijos kraštais.

Ispanų kronikos sako, kad Meksikos slėny gyventojų tada buvę apie 300,000. Šventyklų centras ir sostinė Tenochtitlan, tarp Texcoco ir Xochimilco eže-



Pasaulio šachmatų olimpinis žaidimas Argentinos sostinėje Buenos Aires laimėjo Vengrijos rinktinė, palauždama Sovietų Sąjungos dominavimą šachmatų olimpinuose žaidimuose per pastaruosius 25 metus. Vengrijos rinktinė (L. Portisch, Z. Ribli, G. Sax, A. Adorjan su atsargi-

ry, su daugybe kanalų ir tiltų, buvęs panašus į Veneciją. Čia ir buvo pagrindinis aztekų kultūros centras. Čia buvo valdomojo Montezumos rūmai, valdžios pastatai, šventyklos, kunigų namai, astronomijos observatorijos, aukų altoriai, stadijonas, turgaus aikštės, auksakalių, puodžių, audėjų, skulptorių ir kitokių amatininkų bei menininkų namai, net trys zoologijos sodai su neapsakoma daugybe tropikinių paukščių bei žvėrių. Tie zoologijos sodai labai stebino ispanus, nes tokių dalykų Europoje ne tik nebuvo matę, bet ir nė girdėję.

Užmiestį buvo įrengti ant vandens plaukiojį daržai, iš kurių per metus nuimdavo net septynis derlius. Du derliai būdavo kukurūzų, pagrindinio aztekų maisto.

Turėjo savo hieroglifinį raštą ir rašė knygas ant gana gerai išstobulinto popieriaus — ajmatl. Tas ajmatl jau buvęs vartojamas net apie tūkstantį metų prieš Kristaus gimimą. Jį darė iš laukinės fygos arba fikuso žievės. Ją supiaustydavo gabalais ir labai plonai išplakdavo. Žemėlapiams ir piešiniam vartodavo stimos odą. Labai gerai apdirbdavo medvilnę, iš kurios audė geometriniais raštais raštuotas ir labai spalvingas medžiagas. Ypatingai vertinami buvo audiniai iš plunksnų. Turėjo gražią spalvingą keramiką, aukso, sidabro ir brangakmenių apdirbimo pramonę. Turėjo ir savo matematiką, sudarytą iš taškų ir brūkšnių.

Ispanus tas nežmoniškai stebino. Hernando Cortez (o jis buvo gerai išsilavinęs žmogus, baigęs Salamancos universitetą) rašė Ispanijos karaliui Karoliui Pentajam, kad negalįs apsaityti, ką čia matęs, net negalįs tikėti, kad tai tikrovė.

(Bus daugiau)

Lietuviškos knygos ir plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje.

niais I. Csom ir L. Vadasz) puikiai finišavo, įveikdama Jugoslaviją 3-1 ir, surinkusi 37 taškus, laimėdama pirmą vietą, priešaky Sovietų Sąjungai su 36 tš. ir JAV su 35 tš. JAV rinktinė žaidė: didmeisteriai L. Kavalek, W. Browne, A. Lein, R. Byrne su J. Tarjanu ir W. Lombardy. Priešpaskutiniame rate pirmūnai rikiavosi labai artimai: Vengrija 34, Sov. S. 33.5 ir JAV 33 tš. Paskutinis ratas buvo lemtingas. Vengrija nugalėjo Jugoslaviją 3-1 (!), Sovietai Olandiją 2.5-1.5, o JAV rinktinė koją pakilo Šveicarijai, sužaidusi 2-2. Amerikietis L. Kavalek suklupo prieš V. Korčonojų, W. Browne lygiom su W. Hug, A. Lein lygiom su tm H. Wirthenohn, tik jaunas dm James Tarjan nugalėjo tm A. Huss.

Bostono tarplubinėse lapkričio 17, penktadienį, mūsų vyrai pralaimėjo trečias iš eilės rungtynes, būtent prieš MIT 0.5-4.5 tš. Pustaškį uždirbo Ričardas Grauslys. Mūsų komandai trūko vieno žaidiko. Pirmose rungtynėse prieš Boylston CC pralaimėta 2-3 (vienas taškas atiduotas be kovos, nes nuvyko keturios). Prieš stipriausią Harvardo universiteto komandą (XI.10) gavom pylos 0.5-4.5; čia pustaškį iškovojė K. Merkis. Komandoje nebuvo R. Grauslio. Iš pirmojo rato beliko dvi rungtynės: gruodžio 1 su Brandeis universitetu ir gruodžio 8 su Dorchesterio komanda EBONY.

Antrasis ratas prasidės kitų metų vasario 2, to pat komandų eilė, tik pasikeitus žaidimo vietom. Lietuvių komanda pergyvena krizę, neturėdama pakaito. Kas galėtų įsijungti į komandos gretas, labai prašomi susisiekti su komandos kapitonu Br. Skrabuliu, tel. 471-4704, arba su ŠK pirm. K. Merkiu, tel. 268-0853. Jaunimas kviečiamas lankyti šachmatų treniruotes, vedamas R. Grauslio, J. Zozos ir K. Merkio. Jos vyksta ketvirtadieniais nuo 7 v.v. So. Bostono LPD klube, 368 W. Broadway.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

NAUJOS KNYGOS

Petras Klimas, A. Geručio 10.00
Išėivės keliu, M. Aukštaitės 5.50
Rudenys ir pavasariai, III dalis, A. Baranausko 8.00
Jurgis Matulaitis, S. Ylos 7.00
Jurgio Matulaičio užrašai, 2.50
Ir nebesimatėm, J. Jankaus 7.00
Laiškas jaunystei, A. Rūtos 5.00
Gen. P. Plechavičius, P. Jurgėlos ir P. Jurkaus 10.00
Sportas nepriklausomoje Lietuvoje, J. Narbuto 10.00
Sudiev — Good-bye, by Eve Bates 10.00
Manyland Presents Their Best, by S. Zobarskas 6.00
Selected Post-War Lithuanian Poetry 12.00
Šios bei kitos lietuviškos knygos ir muzikos plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.
Persiuntimui pridėdama 50 c., užsisakant daugiau — 1.00.

NAUJOS PLOKŠTELĖS

Jūros paslaptys, 12 lengvos muzikos dainų, solistų įdainuota su orkestro palyda. 7 dol.
Nerija, lietuvių dainų vokalinio vieneto 14 lietuviškų dainų. 7 dol.
Vaidilų kanklės, lietuvių tautinio meno ansamblio "Čiurlionis" kanklininkai atlieka 10 lietuviškų dainų. 6 dol.
Persiuntimui pridėdama 1 dol.
Šios ir kitos lietuviškos muzikos plokštelės bei naujausios lietuviškos knygos gaunamos Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųsdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

80 dol. — prel. J. Kučingis, Los Angeles, Calif.
35 dol. — A. M. Shoveliski, Glendale, N.Y.
27 dol. — K. Krušinskas, Kearny, N.J.
17 dol. — J. J. Ardys, Bloomington, Ill.
15 dol. — N. Brinkis, Los Angeles, Calif.
Po 14 dol. — H. Miklas, Great Neck, N.Y., L. Leimonas, Arlington, Vir.

Po 7 dol. — V. Paulauskas, Plymouth, Pa., U. Maceikonis, Elizabeth, N.J., J. Puteris, Toronto, Ont. P. Stančius, East Alton, Ill., J. A. Glebauskas, Norwood, Mass., E. Wilchinskis, Brooklyn, N.Y., H. Gagas, New Milford, N.J., V. A. Suziedėlis, Brockton, Mass., B. Sabeckis, Linden, N.J., E. Ramančionis, Woodhaven, N.Y.

6 dol. — P. Žumbakis, Chicago, Ill.

Po 5 dol. — A. Švagždienė, Chicago, Ill., kun. St. Yla, Putnam, Conn., J. Jurkuvėnas, Brooklyn, N.Y., M. R. Jauniškis, East Northport, N.Y., O. Andriuskevičius, Sterling Hts., Mich., V. V. Petrauskas, Clarks Summit, Pa., A. Balašaitienė, Cleveland Heights, Ohio, A. Skerys, Woodhaven, N.Y.

Po 4 dol. — J. Šupienis, DuBois, Pa., J. Raškauskas, Toronto, Ont., O. Fidleris, Deep River, Ont., dr. A. Aželis, Cleveland, Ohio, J. Zatorskis, Woodhaven, N.Y., V. Balčiūnas, Daytona Beach, Fla.
Po 3 dol. — J. Vaineikis, Chicago, Ill., A. Pakalka, Wood-

haven, N.Y., S. M. Sližys, Ridge-wood, N.Y., M. Vasys, Philadelphia, Pa.

Po 2 dol. — N. Butkus, New Hyde Park, N.Y., A. Buchis, Chester, Pa., J. Stanat, Brooklyn, N.Y., S. Sirutis, Hot Springs, Ark., J. Caesar, Windsor, Conn., B. Jankauskas, Fort Salonga, N.Y., A. Kirkila, Nesconset, N.Y., J. Ambrizas, Chicago, Ill., dr. J. C. Urbaitis, Kane, Pa., J. Astas, Hamilton, Ont., I. Stucius, Richmond Hill, N.Y., dr. I. Skeivys, Richmond Hill, N.Y., P. Mačiulaitis, Union, N.J., V. Labutis, Richmond Hill, N.Y., V. Selenis, Manchester, Mich., A. Svagždys, Brighton, Mass., V. Sadauskas, Brooklyn, N.Y., V. Kiaunė, Easton, Pa., P. Evans, Massapequa, N.Y., M. Čižauskas, Woodhaven, N.Y., B. Laucevičius, Woodhaven, N.Y., P. Žilinskas, Lyndhurst, Ohio.

Po 1 dol. — D. Alksninis, Daytona Beach, Fla., A. Mažeika, Jamaica, N.Y., L. Morkunas, Union, N.J., T. Tebera, Cambridge, Mass.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

KNYGOS LIETUVIŲ IR ANGLŲ KALBOM IŠMOKTI

Introduction to Modern Lithuanian — 9 dol.

Lietuviškų pokalbių plokštelė su tekstu — 8 dol.

Angliškai lietuviškas žodynas — 8 dol.

Lietuviškai angliškas žodynas — 8 dol.

Lietuvių kalbos žodynas, paveiksluotas — 6 dol.

Persiuntimas 50 c. Graži dovana jaunimui ir suaugusiems visokioms progoms. Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Prašau pratęsti prenumeratą 1979 metam

Vardas ir pavardė
Adresas
DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik \$10.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$13.00.
Siunčiu už prenumeratą \$.....
Už kalendorių \$.....
Spaudai paremti \$.....

Anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 7 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastikiniu apliuku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 7 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė
Numeris, gatvė
Miestas, valstija, Zip

DARBININKO SKAITYTOJŲ VAJUS

Darbininkas vėl kviečia visus skaitytojus į talką surasti naujų skaitytojų. Daug skaitytojų iškeliavo amžinybėn ir jų vietas užimti ieškomi bent 800 naujų skaitytojų.

Administracija prašo skaitytojų surasti bent vieną naują skaitytoją ar prisiųsti adresą asmens, kurs pageidautų skaityti Darbininką. Iki šių metų pabaigos Darbininkas bus siunčiamas už 1 dolerį. Per šiu metų likusius mėnesius ir per visus 1979 metus naujiem skaitytojams Darbininkas bus siunčiamas tik už 10 dol. Nepagalekit dole-rio ir padėkit Darbininkui skleisti lietuvišką žodį.

Laukiam Jūsų talkos ir iš anksto dėkojam.

T. Petras Baniūnas, OFM
Darbininko administratorius

BALTIC HOLIDAYS

COME TO LITHUANIA IN 1979

JOIN US AND FULFILL A DREAM THAT WILL HAVE ENDLESS MEMORIES

COST

DEPART	RETURN	GROUP 30	G.I.T.	CITIES AND NIGHTS
Dec. 22	Jan. 5	\$1049.00 (APEX FARE)		Vilnius 5, Warsaw 3, Leningrad 3, Moscow 2
March 5	March 15	\$779.00	\$849.00	Vilnius 5, Warsaw 2
March 22	March 31	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
April 12	April 21	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
April 23	May 3	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Warsaw 2
May 3	May 12	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
May 14	May 24	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Warsaw 2
May 24	June 2	\$899.00 (Group 30 fare)		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
June 14	June 23	\$899.00 (Group 30 fare)		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
June 26	July 10	\$1249.00(Super apex fare)		Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3
July 04	July 19	\$1199.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1
July 24	Aug. 07	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Rome 5, Moscow 3
Aug. 08	Aug. 24	\$1199.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1
Aug. 21	Sept. 05	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3, Copenhagen 1
Sept. 06	Sept. 15	\$849.00 (Group 30 fare)		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Sept. 20	Sept. 29	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Oct. 15	Oct. 25	\$779.00	\$849.00	Vilnius 5, Warsaw 2

TOURS INCLUDE FULL DAY EXCURSION TO KAUNAS AND HALF DAY TRIP TO TRAKAI

CONTACT: JONAS ADOMENAS, Tour Manager

TRANS INTERNATIONAL TOURS, LTD.
535 Fifth Avenue
New York, N.Y. 10017
212 697 7257

Group 30 fare must have 30 or more participants

KRISTAUS KARALIAUS ŠVENTĖ

Praeitą sekmadienį, lapkričio 26, buvo Kristaus Karaliaus šventė. Visose lietuvių bažnyčiose New Yorke ir Brooklyne 11 val. buvo specialios iškilmingos pamaldos, o 4 v. popiet Kultūros Židinio mažojoje salėje buvo akademija. Tai buvo pirmą kartą toks renginys K. Židinyje, nes anksčiau tokios akademinės dalys būdavo arba parapijos salėse, o kartais net ir bažnyčioje su specialia pritaikyta programa. Rengė Kat. Federacijos New Yorko apskritys.

Pradėjo kun. V. Piktura, Federacijos dvasios vadas. Jis ryškino Kristaus Karaliaus šventę, prisiminė, kada ji buvo įvesta, kaip buvo švenčiama, ryškino ir jos prasmę, skaitydamas evangelijos ištraukas ir baigdamas religiniu eilėraščiu apie Kristų Valdovą. Tas eilėraštis neseniai atsiųstas iš Lietuvos.

Baigęs, jis pakvietė kalbėti rašytoją ir visuomenininką Vytautą Volertą.

Vytautas Volertas savo kalbas pasirašo ir jas gražiai sugestyviai paskaito. Miela ir malonu klausytis jo gražios tarsenos, malonu sekti ir pačią mintį. Kiekvienai temai jis paieško ir savito originalaus priėjimo. Radęs

tokį atsparos tašką, jis paskui iš ten apžvelgia visą savo temą. Ir šiuo atveju jo įdomus priėjimas buvo tai, kad jis grįžo į savo tėviškę Dzūkijoje, kur klebonas pastatė bažnyčią ir ją dedikavo Kristui Karaliui. Jo kalbą spausdiname šiame Darbininko numeryje, 3 puslapyje.

Po jo įspūdingos paskaitos kalbėjo Petras Ažuolas ir pranešė, kad Federacijos pirmininkas dr. A. Škėrys serga ir negali dalyvauti. Priminė, kad tuo laiku Chicagoje vyko Federacijos suvažiavimas, prisiminė Federacijos paskirtį, jos ilgą amžių. Toliau pakvietė atlikti meninę programėlę. Audrė Lukoševičiūtė dviem atvejais pasiskambino gitara, kuri buvo įjungta į pastiprintoją. O Birutė Lukoševičienė (jos mama) paskaitė Fausto Kiršos eilėraštį — Mano malda.

Visa programa užtruko tik valandą. Toliau visi buvo pakviesti kavutės, kurią parengė Elena Mickeliūnienė. Salės gilumoje ant sienos buvo pakabintas Mindaugo Jankausko sukurtas rūpintojėlis ir specialiai apšviestas. Kavos metu fone buvo grojama lietuviška muzika, kurią parūpino Aloyzas Balsys. Žmonių dalyvavo apie 60. (p.j.)

AKTORIAUS HENRIKO KAČINSKO PAGERBIMAS

Ryšium su dramos aktoriaus Henriko Kačinsko 75 metų sukaktimi Vaižganto Kultūros Klubas lapkričio 19, sekmadienį, 6 val. Kultūros Židiny surengė jam pagerbimo pietus. Atsilankė apie 70 jo bičiulių, įvairių menininkų, kultūrininkų. Gražias vaišes parengė Vacys Steponis.

Prie garbės stalo sėdėjo sukaktuvininkas Henrikas Kačinskas su žmona Sofija. Toliau dar buvo dramos aktorius Juozas Bolev-Bulevičius, teatro dailininkas Česlovas Janušas su žmona Vera, kuri dainavo Lietuvos operos chore nuo pat pirmo jos spektaklio, dr. Pranas Bagdas su žmona Jane, sukaktuvininko bičiulis ir dramaturgas, kun. Antanas Račkauskas.

Visam pobūviui vadovavo Paulius Jukus. Pradžioje pakeltas tostas už sukaktuvininką ir sugiedota ilgiausių metų. In-

vokaciją sukalbėjo kun. A. Račkauskas.

Raštu sveikino poetai Stasys Santvaras ir Antanas Gustaitis iš Bostono, Tėv. Paulius Baltakis, OFM, negalėjęs pats dalyvauti šiame minėjime, Jonas Rūtenis iš Cape Cod. Telefonu sveikinimus perdavė kun. Stasys Yla, neseniai pats grįžęs iš ligoninės.

Sveikinimai buvo paskaityti pačių pietų pradžioje.

Žodžių sveikino 12 asmenų. Dramos aktorius Juozas Bolev padėkdamas eilėraštį ir pridėjo linkėjimą, dr. Pranas Bagdas kalbėjo apie aktoriaus pašaukimą, aktorius Vitalis Žukauskas prisiminė Vokietijos dienas, gastroles ir savo kalbą įnešė daug humoro. Dailininkų vardu sveikino V.K. Jonynas, muzikų — Vargonininkų-Muzikų Sąjungos pirmininkas Vytautas Kerbelis, LKM Federacijos New



Dr. Marytė ir Aleksandras Žemaičiai, Leonia, N.J., Kultūros Židinio penkmečio sukaktuvių proga su savo pridėta auka pasiekė Kultūros Židiniui ir lietuviams pranciškonam Brooklyne bendrų aukų 10,000 dol. sumą. Jie neužmiršta ir kitų lietuviškų reikalų — Lietuvių Fondui paaukojo 1000 dol., Šv. Kazimiero lietuvių parapijai — 5000 dol. Dr. Marytės ir Aleksandro paramą pajuto Dirva, sudėgus jos pastatam, Muzikos Žinių žurnalas, daugelis New Jersey ir New Yorko lietuviškų parengimų, o ypač Balfas, neskaitant jau minėto Kultūros Židinio. Žemaičiai Inglewood ligoninei paaukojo 6000 dol. Turėdami giminių okupuotoj Lietuvoj, Žemaičiai juos remia siuntiniais, atsikvietimu į JAV, o taip pat juos aplankydami. Dr. Marytė dažnai išvyksta į įvairiuose pasaulio kraštuose įvykstančias mokslines konferencijas. Ją mieliai palydi ir jos vyras Aleksandras.

BALTIMORĖS KALVELIO PROGRAMA KULTŪROS ŽIDINY

Laisvės Žiburio radijas savo koncertam vis suranda įdomių staigmenų. Nesibijo rizikos ir pasikviečia net didelius ansamblius, chorų. Ir šių metų rudens koncertui iš Baltimorės

Yorko klubo pirm. Genė Donohue, Moterų Vienybės pirmininkė Elena Andriūšienė, birutėčių pirmininkė Malvina Klivčienė, Balf 100-ojo skyriaus pirmininkė Janė Gerdvilienė, Perkūno choro atstovai Zenonas Jūrys ir pats dirigentas Vytautas Daugirdas, paskaitydamas humoristines eiles. Maironio mokyklos vardu sveikino Aldona Marijošienė, mokyklos vedėja.

Įteikta dovana — Puzino monografija su visų parašais.

Kalbėdamas pats sukaktuvininkas prisiminė savo aktoriaus kelią, kaip prieš 55 metus įsoko į Tautos Teatro sceną bevardžio riterio rolėje. Susijaudinęs padėkojo visiem už sveikinimus ir gale paskaitė kelias ištraukas iš J. Marcinkevičiaus dramos "Martynas Mažvydas" ir pabaigai — Žmogaus septyni amžiai, iš Šekspyro komedijos "Kaip jums patinka".

Dar kalbėjo ir sukaktuvininko žmona Sofija, ir Vitalis Žukauskas krėtė grakščius samojus.

Visi sveikinimai buvo trumpi, saikingi, daugiau su linksma nuotaika. Taip visas pobūvis praėjo jaukioje ir gražioje nuotaikoje. Valgiai buvo puikūs, buvo įvairių gėrimų, tai visi svečiai ir šnekučiausi besidžiaugdami pobūviu, kuris buvo tikrai skoningas ir jaukus. (A.D.)

atsivežė arti 100 asmenų, kurie atliko programą. Tai buvo vienas iš įspūdingiausių Laisvės Žiburio parengimų.

Buvo atlikta šokių ir muzikos pynė, pavadinta romano vardu. Jos organizatorius — Algimantas Vitkauskas, kuris su būrė bent kelių tautų šokėjus, juos visus sujungė į vieną pynę. Šoko ukrainiečiai, havajiečiai, skotai, flamenco ir lietuviai.

Po uvertiūros, atidarymo šokio — tabalo, buvo mergaičių šokiai. Buvo pašokti penki visų tautų šokiai. Paskui ėjo pramoginiai šokiai, vyrų šokiai, kraičių šokiai, mergvakario šokiai, vestuvių šokiai.

Pabaigai įspūdingai įneštos Lietuvos miestų herbų vėliavos, kurias suprojektavo tas pats šokių mokytojas Algimantas Vitkauskas. Po vėliavų parado buvo šokėjų paradas ir finalas.

Koncertas patraukė savo dinamika, savo spalvingumu, puišku surežisavimu. Kaip paprastai, šie renginiai sutraukia daug publikos. Ir dabar buvo pilna salė, kuri paskui nuotaikingai šoko ir linksminosi. (A.K.)

Paterson, N.J., Lietuvių Bendruomenės apylinkė per A. Rugį atsiuntė 10 dol. auką spaudos vajuos proga Darbininkui stiprinti. Nuoširdus ačiū.

Kalėdinių atvirukų jau galima įsigyti Darbininko administracijoje. Tautiniais-religiniais motyvais 12 atvirukų dėžutė 2 dol. Tautiniais ar religiniais motyvais 3 atvirukai už 1 dol. Taip pat gaunami gimtadienio ir vardinų atvirukai — 3 už 1 dol. Užsiskaitant daugiau, pridėdama 50 c. ar 1 dol. persiuntimui. Kreiptis: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.



Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventė Bostone paminėta lapkričio 19 (pati šventė yra lapkričio 23). Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje pamaldos buvo 10 val. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Vadovavo Stepono Dariaus postas. Mišias aukojo ir prasmingą pamokslą pasakė N. Anglijos šaulių rinktinės kapelionas Tėv. Rafaelis Šakalys, OFM.

Laisvės Varpo radijo valandėlė, kuriai vadovauja Petras Viščinis, Lietuvos kariuomenės 60 metų atkūrimo šventę paminėjo 11:30. Buvo transliuojamos ištraukos iš iškilnių prie Karo muziejaus, kur buvo Nežinomojo kareivio kapas. Jų fone buvo kalbama apie Lietuvos laisvės karius.

Liet. Piliečių draugijos auditorijoje minėjimas buvo tęsiamas 3 v. popiet. Minėjimui vadovavo Jono Vanagaičio šaulių kuopos pirmininkas inž. Juozas Stašaitis. Jis pasveikino savanorius kūrėjus ir visus susirinkusius. Įneštos vėliavos. Vyriausias amžiumi savanoris Arturas Janavičius uždegė žvakutę prie simbolinio paminklo žuvusiems dėl Lietuvos laisvės (paminklas buvo scenoje). Sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Invokaciją sukalbėjo kun. Šakalys, OFM. Visi sugiedojo Marija, Marija. Susikaupimo minutę pagerbti žuvę dėl Lietuvos laisvės. Po vieną iššaukti savanoriai kūrėjai, kurie gyvena Bostone ir apylinkėse. Tie savanoriai buvo: Antanas Bartašiūnas, Stasys Griežė - Jurgelėvičius, Arturas Janavičius, Silvestras Kontautas, Kazys Merkis, Stasys Santvaras (jo minėjime nebuvo), Juozas Liutkonis, Julius Jakulis, Petras Butėnas (jis serga ir čia nedalyvavo), Fulgentas Janonis, Kriaučiūnas ir Kazimieras Prapuolenis. Pasižymėję šauliai apdovanoti šaulių žvaigždės medaliais: Povilas Tyla, Stasys Augonis ir Julija Grauslytė.

Minėjimo pagrindinę kalbą pasakė N. A. šaulių rinktinės pirmininkas Algirdas Zenkus. Amerikos legiono Stepono Dariaus posto vardu sveikino Stasys Trepenkis, ramovėnų vardu

Metropolitan Opera New Yorke šiais metais savo sezoną prailgino trimis savaitėmis — iš visų operos bus statomos 30 savaitių. Padidintas ir operų skaičius — šiemet jų bus pastatyta 24. Kaip ir kitais metais, šeštadienių popietėmis Texaco bendrovės dėka spektakliai bus transliuojami per radiją visai Amerikai. Šiemet bus transliuojama 20 operų. Pirmoji transliacija įvyks gruodžio 2, šį šeštadienį, 2 val. popiet. Transliuojama "The Bartered Bride" (autorius Bedrich Smetana). Pagrindiniai solistai: Stratas, Gedda, Vickers, Talvela, Kraft, Coss.

— Kazys Šimėnas, savanorių kūrėjų vardu — Stasys Griežė-Jurgelėvičius. Tada Sibiro kankinė Elena Juciūtė užpūtė žvakutę prie paminklo, ir tuo š. dalis buvo baigta.

Meninę dalį atliko Šv. Kazimiero lietuvių parapijos choras iš Brocktono. Chorui vadovauja kompozitorius Julius Gaidelis. Taip pat pasirodė ir Onos Ivaškienės vadovaujama tautinių šokių grupė. Programa buvo gerai paruošta ir puikiai atlikta.

Po meninės dalies buvo vaišės su gausia loterija, grojo orkestras ir buvo šokama.

Šį puikų minėjimą organizavo ir pravedė šauliai, vadovaujami inž. J. Stašaičio. Gaila, kad tuo pačiu metu buvo surengtas solistės koncertas, ir grupelė žmonių buvo atitraukta nuo šio gražaus minėjimo.

Gen. P. Plechavičiaus monografija buvo pristatyta kultūrinių subatvakarių popietėje lapkričio 18 Tautinės Sąjungos namuose. Apie knygą kalbėjo Darbininko ir šios monografijos redaktorius Paulius Jukus. Knyga susideda iš dviejų dalių. Pirmą dalį parašė Petras Jurgėla. Šioje dalyje yra apžvelgtas generolo karinė veikla. Antroje dalyje generolo tėviškė, broliai, seserys, tėvai, artimieji, jo kasdienybė. Įvairūs prisiminimai, charakteristikos. Dar kalbėjo ir generolo sesuo Elena Legeckienė - Plechavičiūtė, atvykusi iš New Yorko. Ji kalbėjo apie Plechavičių šeimą, jos charakterį, gyvenimo būdą. Gen. Plechavičius buvo vienas iš šeimos vienuolikos vaikų.

Daug naujai išleistas monografijos buvo išpirkta tą vakarą. Buvo pasveikintas subatvakarių pirmininkas Edmundas Cibas ir Antanas Andriulionis, pirmas — vardinis, antras gimtadienio proga. Po oficialios dalies, kaip visada, buvo kavutė ir pašnekėsiai.

Enciklopedijų užbaigtuvės bus šį sekmadienį, gruodžio 3, Liet. Piliečių draugijos salėje. Pradžią 3 val. popiet. Ir neužsisakiusieji stalų gali bandyti atvykti. Jei dar bus vietų, visi mieliai laukiami.

Kalėdinė vakaronė rengiama gruodžio 17, sekmadienį tautinės sąjungos namuose. Rengia Liet. Moterų Klubų Federacijos Bostono klubas. Visi kviečiami. Bostono tautinių šokių ansamblis, kuriam vadovauja nepailstanti Ona Ivaškienė ir jos sūnus Gediminas su žmona, lietuviams atstovavo Pabaltiečių liaudies meno festivaly Bostono universiteto Sargent kolegijos pastate. Lietuvių dalyvavo net šešiolika porų, latvių dylika, o estų aštuonios. Publikos buvo pilna didžiulė salė.

LAISVĖS VARPAS
Sėkmadieniai
11:30-12:00 val. 1430 banga iš WWEL
12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET
Vedėjas Petras Višeinis
173 Arthur St., Brockton, MA 02402
Telef. (617) 586-7209

BOSTON, MASS. — WNSR 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

1979 LIETUVA IR ROMA 1979

specialiai planuotos kelionės jūm ir jūsų šeimai

UNION TOURS

kvalifikuoti kelionių vadovai nuo 1931

IŠVYKSTAMA
gegužės 09
birželio 13
rugsejo 19

GRĮŽTAMA
gegužės 17
birželio 21
rugsejo 27

MIESTAI IR NAKTYS
Vilnius 5, Maskva 2
Vilnius 5, Maskva 2
Vilnius 5, Maskva 2

PILNA KAINA
\$ 876.00
\$ 926.00
\$ 876.00

Pridedama \$3.00 mokesčių

liepos 04
rugpjūčio 15

liepos 18
rugpjūčio 29

Vilnius 5, Maskva 2, Roma 6
Vilnius 5, Maskva 2, Roma 6

\$ 1,420.00
\$ 1,420.00

- *kaina asmeniui, dviem kambarių: pagal GIT oro linijų kainas: mažiausiai 30 asmenų grupė —
- *pagal valdžios pakeitimą ar aprobavimą
- *kelionės palydovas su kiekviena grupe
- *galima vykti iš Vakarų pakraščio, Vidurio Vakarų ar Kanados
- *padedame pavieniam turistam į Lietuvą: atkviečiami gimines į JAV: lankymosi vizos Lietuvon

Rezervacijos ir informacijos:

UNION TOURS
6 East 36th Street
New York, N.Y. 10016
(212) 679-7878

Vietos ribotos
rezervuokite anksti

SAS

SCANDINAVIAN AIRLINES

MES SVEIKINAME VILNIAUS UNIVERSITETĄ 400 M. SUKAKTIES PROGA

LITO BENDROVĖ PARDUODA

1978 M. KELIONES Į LIETUVĄ

Didelis pasirinkimas iš įvairių kompanijų ir ekskursijų. Priklausant nuo maršruto, bus aplankoma:

Roma
Miunchenas
Baden-Baden
Bernas
Leningradas
Ryga
Brukselis

Paryžius
Lcerna
Ciurichas
Ženeva
Maskva
Helsinkis
Kopenhaga

Visos 2 savaitės vasaros ekskursijos įjungia VILNIŲ penkioms dienoms. Del informacijos kreipkitės:

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114 ST.
RICHMOND HILL, N.Y. 11418
(212) 441-6799

DARBININKAS



Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį: gruodžio 2, šeštadienį, 7 v.v. ketvirtadienio ir penktadienio popiečių darbuotojų metinis susirinkimas mažojoje salėje. Gruodžio 3, sekmadienį, dr. V. Vardžio knygos "The Catholic Church, Dissent and Nationality in Soviet Lithuania" pristatymas. Rengia Liet. Religinę šalpa. Pradžia 3 v. popiet.

Eucharistinė diena Maspetho V. Atsimainymo bažnyčioje bus gruodžio 4, pirmadienį. Šventoji valanda 7 v.v. Pamokslą sakys kun. V. Jaskevičius, SJ. Dalyvaus daug kunigų. Visi kviečiami advento proga dalyvauti šventoje valandoje.

LB Queens apylinkės susirinkimas bus gruodžio 3, sekmadienį, E. Legeckienės namuose Jamaica. Šiai apylinkai priklausą kviečiami atsilankyti ir pasisvečiuoti prieš Kalėdų šventes. Prašom atsivežti ir savo bičiulius. Kaip visada, bus ir kultūrinė programa. Apylinkai pirmininkauja Povilas Ališauskas.

Balfo vajuus vyksta nuo spalio mėnesio iki gruodžio galo. Ar jau pasiuntė savo auką, kad būtų galima sušelpiti ir vargą patekusius lietuvius? Jie laukia mūsų pagalbos. Aukus siųsti Balfo šimtojo skyrus išdininkui V. Jasinskui, 85-75 87th Street, Woodhaven, N.Y. 11421.

Jaunimo pamaldos bus gruodžio 10, sekmadienį, 12 v. Kultūros Židiny. Giedos muzikės Dalios Sakaitės vadovaujamas jaunimo chorelis. Po pamaldų socialinė ir sportinė programa, kuria rūpinasi Atletų klubas.

Henrikas Kačinskas, dramų aktorius, dalyvauja lietuviškų enciklopedijų baigtuvių šventėje, kuri bus gruodžio 3 Bostone. Jis ten skaitys lietuvių autorių kūrybą.

L.K. Moterų Sąjungos 29 kuopa kviečia į susirinkimą neres ir viešias gruodžio 3, sekmadienį, 12 val. vidudienį. Apiešimo parapijos salėje. Bus svarstomi svarbūs reikalai. Po susirinkimo užkandžiai ir kavutė.

New Yorko vyresniųjų ir jaunesniųjų moksleivių ateitininkų susirinkimai įvyks gruodžio 16, tuoj po lietuviškų pamokų. Vyresnieji renkasi pas p. Lukoševičius. Bus demonstruojama šiaudinukų gamyba. Vadovaus J. Kregždienė.

Lietuvių Atletų Klubu narių susirinkimas įvyks gruodžio 10, sekmadienį, tuoj po jaunimo pamaldų Kultūros Židiny. Bus svarstomi statuto pakeitimai ir sudaryta nominacijų komisija naujai valdybai išrinkti. Valdybos rinkimai įvyks sausio mėnesį.

Lietuvių Skautų Sąjunga, įvertindama Darbininko talką ruošiant VI-tąją Tautinę Stovyklą, per Lilę Milukię, Lietuvių Skautų Sąjungos tarybos pirmininkę, atsiuntė Darbininkui stiprinti 75 dol. auką. Nuširdus ačiū.

Perkūno choras šiomis dienomis susilaukė gražaus jaunimo. Į chorą įstojo Raimundas Balys ir Jonas Landsbergis. Perkūniečiai su pakilia nuotaika sveikina jaunuosius savo narius ir kviečia kitą jaunimą taip pat įsijungti į chorą. Perkūno repetitijos būna kiekvieną ketvirtadienį 7:30 v.v. Kultūros Židiny, Perkūno kambary. Choras dabar rengiasi savo koncertui, kuris bus gruodžio 9 Kultūros Židiny.

P. Pajojus, uolus Perkūno choro choristas, Darbininko spaudo reikalams paremti paaukojo 20 dol. Administracija nuširdžiai jam dėkoja.

St. Virpša, iš Chicago, atvykęs į Sniegulės Liaukutės ir Juozo Masiulio vestuves, apsilankė Kultūros Židiny, Darbininko redakcijoje, spaustuviėje, apžiūrėjo A. Galdiko galeriją ir Darbininko spaudo reikalams paliko 20 dol. auką. Administracija už auką nuširdžiai dėkoja. Drauge su juo buvo atvykę ir V.K. Hofmanai ir Juozas Masiulis. Juos palydėjo Sniegulė Liaukutė.

Sniegulė Liaukutė ir Juozas Masiulis susituokė lapkričio 25, šeštadienį, V. Atsimainymo bažnyčioje Maspeth. Vestuvių puota buvo Le Cordon Bleu salėje. Vestuvėse dalyvavo apie 150 žmonių. Jaunoji gyveno Woodhavene, o jaunasis yra iš Chicago. Lapkričio 26 jauna vedžiai jau išvyko į Chicago.

Jadviga Vytuvienė ir Valerija Šileikienė buvo išvykusios porai savaicių atostogų į Londoną ir į Paryžių.

Dail. Aleksandra Vitkauskaitė-Merker dalyvauja religinio meno parodoje, kuri įvyksta St. John's bažnyčioje, 22 Mulberry Street, Newark, N.J. Paroda atidaryta lapkričio 19 ir tęsiasi iki gruodžio 10. A. Vitkauskaitė-Merker išstatė tris lietuviškas koplyteles, 6 pėdų stirofamo skulptūras. Už tą grupę ji gavo garbės pažymėjimą.

Vietoj kalėdinių atvirukų siuntinėjimo Darbininko skaitytojai kviečiami prisiųsti auką apaudai paremti ir tuo pačiu sveikinti artimuosius ir draugus per laikraštį. Teksto pavyzdžiai nurodyti lape prie kalendoriaus. Kiekvienas gali pasiūlyti ir savą neilgą tekstą. Anksčiau atsiuntusieji anksčiau bus paskelbti laikraštyje.

Kalėdinių dovanų priėmimo kainom bus galima įsigyti Darbininko administracijoje gruodžio 10, sekmadienį, atvykus į Kultūros Židiny. Darbininko administracijoje bus galima nusipirkti įvairių lietuviškų knygų, Lithuanian Cookery, žodynų, lietuviškos muzikos plokštelių, baltinių su lietuviška vytim, automobiliui lipinukų, kalėdinių sveikinių kortelių, dailininkų Galdiko, Puzino ir Juodžio albumų, meniškų medžio drožinių, koplytelių, gintaro dirbinių ir kitokių kalėdinių dovanų. Daugelis lietuviškų knygų bus parduodama tik už 1 dol.

Skubiai parduodamas 18-kos šeimų namas su garažu, arti Forest Parko, susisiekimo ir krautuvų. Geros pajamos. Kaina — mažiau kaip keturis kart nuoma. Iš New Yorko išsikeičiantis savininkui. Skambinti 849-5674.

Motina su dukra ieško trijų kambarių buto pirmame ar antrame aukšte Woodhavene ar Richmond Hill rajone. Skambinti FI 1-3790.

Ieškomas Gediminas Grabauskas, gimęs 1925 Vilkavišky. Ieško jo brolis Bronius. Kas žino, prašom pranešti: Vl. Jasinskas, 85-75 87th Street, Woodhaven, N.Y. 11421.

Išnuomojamas 4 kambarių butas trečiame aukšte Woodhavene, netoli parko. Pageidaujama suaugę žmonės. Skambinti: trečiadieniais ir ketvirtadieniais iš ryto iki 2 v. popiet, kitom dienom vakare — 441-0932.

Korp! Neo-Lithuania 60 metų sukakties minėjimas bus gruodžio 16, šeštadienį, Kultūros Židiny. Bus paskaita, po paskaitos — pabendravimas. Rengimo darbam talkina Tautinės Sąjungos I-mas skyrius.

Moterų Vienybės mišios už mirusias nares buvo sekmadienį, lapkričio 26, Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Tuoj po mišių buvo pietūs Congregation al bažnyčioje Woodhavene. Pietūs praėjo nuotaikingai, dalyvavo 75 Moterų Vienybės narės.

Juozas Kapočius pagerbime ir išleisčių lietuvių bei anglų kalba enciklopedijų pabaigtuvėse gruodžio 3 Brooklyno vienuolyne pranciškonam atstovaus Tėv. dr. Viktoras Gidžiūnas, abiejų enciklopedijų vienuolių skyriaus bendradarbis.

Dail. Albino Elksaus dviejų vitražų spalvotas nuotraukas išdėjo Sunday News lapkričio 26 Magazino sekcijoje. Abi nuotraukos sudaro visą puslapį. Taip pat jis dalyvauja parodoje "Naujieji vitražai". Joje yra 13 dailininkų vitražistų. Alb. Elksus yra išstatęs 5 savo darbus. Paroda pirmą buvo New Yorke, o dabar vyksta The Renwick galerijoje Washington. Galerija yra Smithsonian Institute dalis. Dail. Alb. Elksus jau buvo du kartus Washington, kur kalbėjo apie vitražų techniką.

Prieskalėdinis apsipirkimas bus gruodžio 10 Kultūros Židinio mažojoje salėje. Bus galima gauti įvairių meniškų rankdarbių, lietuviškos tautodailės, odo dirbinių, gintaro, medžio drožinių ir k. Taip pat bus galima gauti ir gėlių, ypač bus didelė kaktusų kolekcija. Apipirkimą rengia LMK Federacijos New Yorko klubas.

Lietuvių Katalikių Moterų Kultūros Draugija gruodžio 17, sekmadienį, rengia kun. Stasio Ylos knygos "Lietuvių šeimos tradicijos" ir kun. Antano Rubžio knygos "Raktas į Naująjį Testamentą" pristatymą. Pradžia 4 val. popiet.

Skautų tėvų metinis susirinkimas bus gruodžio 2, šeštadienį, 1:30 Kultūros Židiny. Visi tėvai prašomi dalyvauti.

Šiaudinukų gaminimo pamokos bus gruodžio 10, tuoj po jaunimo pamaldų Kultūros Židiny. Pamokas praves Jadviga Kregždienė ir Irena Jankauskienė. Bus galima išmokyti, kaip gaminti šiaudinius kalėdinius papuošalus. Įėjimas nemokamas. Rengia Lietuvių Kultūros Fondas.

Solistė Genė Ugiaskienė dainuoja Perkūno choro koncerte, kuris bus gruodžio 9, šeštadienį, Kultūros Židinyje. Pirmą kartą New Yorke ji atliks estradinės muzikos repertuarą. Rengiamas koncertas-balius pavadintas "Rudens serenada".

Rudens serenada — tokiu vardu koncertą-balių rengia N.Y. vyrų choras Perkūnas. Balius bus gruodžio 9 Kultūros Židiny. Baliui bus pateikta linksma programa. Estradinės dainos dainuos solistė Genė Ugiaskienė, Perkūno choras atliks Bernų subatvakarį, bus suvaidintas satyrinis vaizdelis Perkūniečių teismas, kvartetas atliks kirpėjų išdaigas. Šokiam groja Amour orkestras, dainuoja Juozas Nakas. Tuo pačiu metu apatinėje salėje rengiami rudens šokiai jaunimui.

Rudens šokiai jaunimui rengiami gruodžio 9, šeštadienį, mažojoje salėje. Rengia N.Y. vyrų choras Perkūnas. Didžiojoje salėje bus koncertas-balius. Po koncerto programos abiejose salėse bus šokiai. Viršutinėje salėje telkiasi vyresnieji, mažojoje salėje jaunimas. Jaunimo šokiai bus prie plokštelių muzikos.

Dail. Elena Urbaitytė dalyvauja bendrinėje moterų parodoje, kuri bus Cork Gallery, Avery Fisher Hall, Lincoln Center Plaza. Paroda atidaryta lapkričio 27, pirmadienį, ir tęsiasi iki gruodžio 12.

Adventas prasideda šį sekmadienį, gruodžio 3. Adventas yra pasiruošimas Kristaus Užgimimo šventei.

Dr. Martin Abend, politinės geografijos profesorius, televizijos ABC komentatorius, gruodžio 10 d. 7:30 v.v. kalbės Bridgeporte, Conn. žmogaus teisių sovietų piliečiams ginti koalicionio komiteto rengiamame minėjime. Žmogaus teisių minėjimas įvyks 4200 Park Ave., Jewes Community. Koalicionio komitetą sudaro 8 visuomeninės organizacijos. Jų tarpe ir Liet. Bendruomenės Bridgeporto apylinkė ir Lietuvos vyčių 141 kuopa.

Newark, N.J., Balso vajuus žinutę pereitame Darbininko numery pasitaikė klaida. Balso vajuje šiemet surinkta ir centurių pasiūsta ne 275 dol., bet 575 dol.

Kennebunkport, Maine, lietuvių pranciškonų vienuolyne lapkričio 27 — gruodžio 1 vyko metinės pranciškonų rekolekcijos. Iš Brooklyno vienuolyno jose dalyvavo Tėv. Klemensas Žalalis, Tėv. Placidus Barius ir Br. Jurgis Petkevičius.

Raktas į Naują Testamentą. Tai tikrai įdomi ir naudinga knyga, išleista Krikščionis Gyvenime serijoje. Čia supažindinama su Šv. Raštu ir visiem prieinamu stiliumi suteikiamas įvadas. Knyga iliustruota, įrašta į kietus viršelius, kainuoja tik 8 dol. Gaunama ir Darbininko administracijoje. Persiuntimui pridedama 50 centų. Tai naudinga knyga sau ir puiki dovana kitiem Kalėdų švenčių ar kita proga.

Darbininko kalendorius 1979 metam jau išsiųstas visiem Darbininko skaitytojams. Viršelį puošia penki spalvoti Vilniaus vaizdeliai ir šv. Kazimiero portretas. Skaitytojai kviečiami prisidėti auką prie kalendoriaus spausdinimo išlaidų sumažinimo. Taip pat skaitytojai, dar neatsilyginę už laikraščio siuntimą per šiuos metus, kviečiami tai nédelsiant padaryti.

Pakeitęs adresą, neužmiršk pridedti ir senojo.

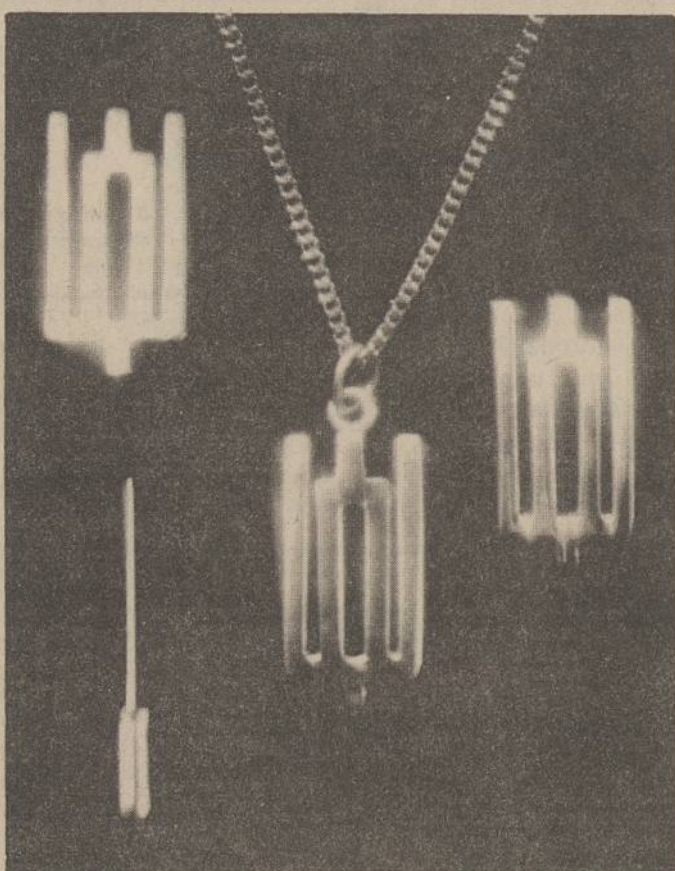
KALĖDINIS APSIPIRKIMAS

bus gruodžio 10, sekmadienį, Kultūros Židiny

- Bus galima gauti įvairiausių lietuviškų audinių, rankdarbių, medžio drožinių, gintaro
 - Lietuviški pietūs
 - Įvairūs laimėjimai
- Pradžia 12 val.

Rengia ir visus atsilankyti kviečia

LMK Federacijos
New Yorko Klubas



GEDIMINO STULPAI

Tautinis ženklas dekoratyvinė formoj yra tinkama dovana įvairiom progom. Stulpai yra pagaminti iš 14 ir 10 karatų aukso ir iš gryno sidabro. Iš kairės: moterų špilikutė, vyram ir moterim kaklo papuošalas ir kaklaraiščiui špilka. Kainos \$98.00-\$35.00. Stulpus galima įsigyti pas šiuos atstovus:

- Chicago: J. Vaznelio parduotuvė, Gifts International, 2501 W. 71 St., telef. 313 471-1424.
- Clevelande: Patria parduotuvė, telef. 216 531-6720 arba pas dr. V. Stankų, telef. 216 531-9587.
- New Yorke: Dalia Ringa Ažuolienė, 7712 Ridge Blvd., Brooklyn, N.Y. 11209, telef. 212 238-0128.
- Los Angeles: Rimas Anellaukas, telef. 213 663-5506.
- Detroit: Edmundas Kasputis, telef. 313 779-2632.
- Toronte: Rimas Kuliava, telef. 416 766-2996.
- Bostone: Trendcraft Co., Box 133, Westwood, Mass. 02090, telef. 617 329-9334.

New Yorko vyrų choras PERKŪNAS rengia

PIRMAJĄ BALIŲ —

RUDENS SERENADA

Balius bus gruodžio 9, šeštadienį, Kultūros Židiny, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Linksma programėlė:

1. Sol. GENĖ UGIANSKIENĖ pirmą kartą New Yorke atliks savo naują estradinės muzikos repertuarą, kuris turėjo didelį pasisekimą kaimynėse valstijose
2. Bernų subatvakaris — Perkūno choras
3. Perkūniečių teismas — satyrinis vaizdelis
4. Kirpėjų išdaigos — kvartetas

- Šokiai papuoštoje salėje. Groja populiarius orkestras AMOUR
- Dainuoja JUOZAS NAKAS
- ŠVEDIŠKAS STALAS su lietuviškais, namie gamintais šiltais, šaltais valgiais
- ANT KIEKVIENO STALO — "kilnaus gėrimo ragas"
- BUFETAS — apatiniame aukšte
- GALIMOS staigmenos ...

Kokteilis bufete 7 v.v. Programos pradžia 8 v.v. punktualiai. Šokių — 9 v.v.

Jėjimo auka 13.50 dol.

Visi maloniai kviečiami ir laukiami!

Bilietus platina perkūniečiai. Bus galima gauti ir prie jėjimo. Stalus užsisakyti galima pas:

Alice's Florist Shop — 846-5454/9527, vakare 835-4149
 Litas Investing Co. 441-6799
 Shalins Funeral Home — 296-2244
 Z. Jurj — 441-7831
 J. Naką — (516) 421-2327
 L. Drangauską — 296-5655 ir 591-1784

Mažojoje salėje

RUDENS ŠOKIAI JAUNIMUI

Rock/Disco muzika

Disc Jockey — JONAS LANDSBERGIS
 Muz. sistema — JONAS DAUGIRDAS

Užkandžiai ant stalo. Veiks bufetas
 Jėjimo auka — 3 dol. Pradžia 7 v.v.

Mielai kviečiame jaunimą apsilankyti

New Yorko vyrų choras
 PERKŪNAS